

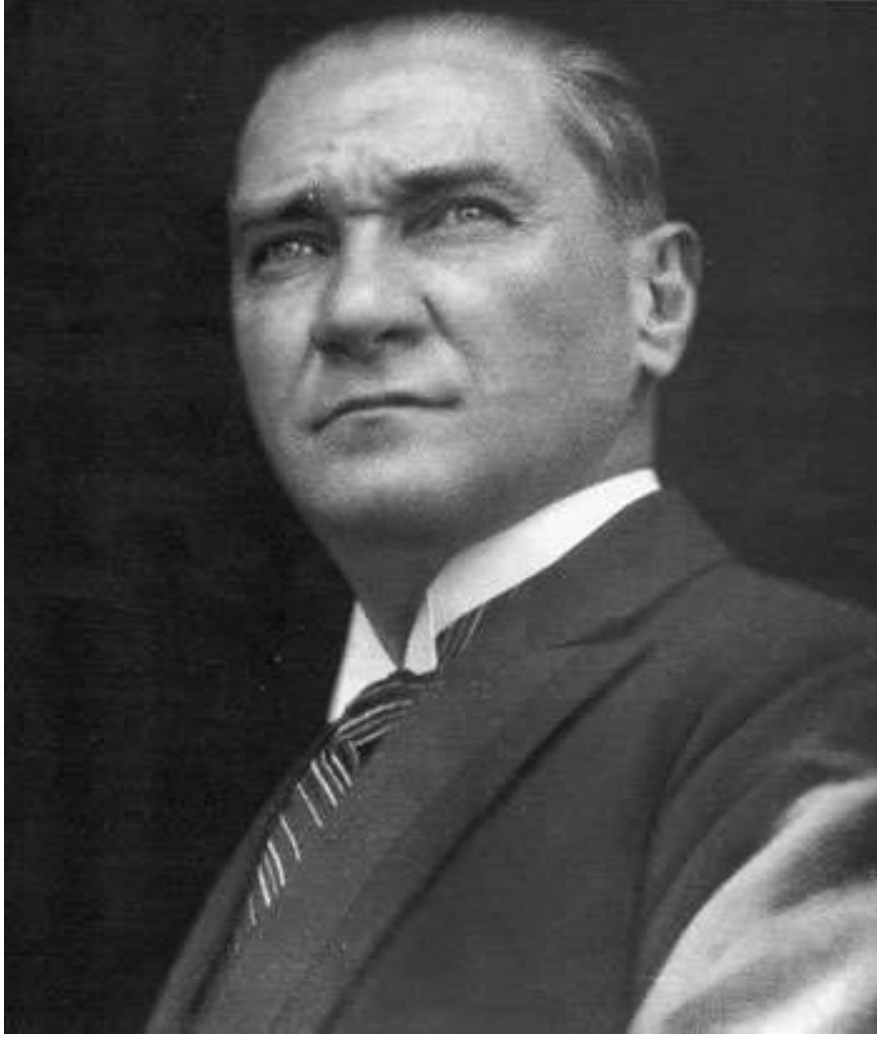
İNEGÖL TİCARET VE SANAYİ ODASI

İNEGÖL EKONOMİ RAPORU

2020

İş Geliştirme Müdürlüğü

Yeni Türkiye'mizi lâayık olduğu yüceliğe ulaştırabilmek için mutlaka iktisadiyatımıza birinci derecede ve en çok ehemmiyet vermek mecburiyetindeyiz. Zamanımız tamamen bir iktisat devrinden başka bir şey değildir.

K. Atatürk

ÖNSÖZ

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, faaliyette olan dört bini aşkın üyesinden aldığı güçle sürekli büyümekte ve geleceğe doğru emin adımlarla ilerlemektedir.

80’li yıllardan itibaren sanayileşmeye başlayan İnegöl bugün yıllık 1 milyar doların üzerinde dış ticaret hacmine sahip olmuştur. Nüfusu 300 bine yaklaşan İnegöl’ümüzde; gelişim ve değişimin etkilerini hem iş yaşantımızda, hem de günlük yaşantımızda görüyoruz.

Rekabet imkânları başta olmak üzere, verimlilik, kurumsallaşma, uluslararasılaşma gibi konularda özel sektöre kılavuzluk etmek, eğitim ve danışmanlık imkânları sağlamak gibi bir misyona sahip olan Odamızın vermiş olduğu hizmetlerin kalitesi, üyelerinin ulusal ve uluslararası arenalardaki gücünü ve konumunu belirlemektedir.

Şu bir gerçek ki; İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası sahip olduğu vizyon ve yönetim anlayışı sayesinde bu güne kadar olduğu gibi, bundan sonra da İnegöl’ün değişim ve gelişim sürecinde etkili olmaya devam edecektir.

Ülkemizin dünyanın en büyük on ekonomisi arasına girmesi hedefine, ancak güçlü bir özel sektör ile ulaşabiliriz. Güçlü bir özel sektör için, özel sektörün en üst düzeydeki temsilcisi sağlıklı bir Oda Sisteminin varlığıdır. Bu çerçevede Odamız 2014 yılından bugüne kadar 5 yıldızlı Oda statüsü ile akredite olarak hizmet vermektedir. Akredite Oda olarak sürekli değişen iş dünyasında, vizyonumuz doğrultusunda kendimizi devamlı yenilemeyi ve hizmet kalitemizi geliştirmeyi hedefliyoruz.

*Bu düşüncelerden yola çıkarak; İnegöl’ün ekonomik fotoğrafını çekmeyi temel alan ve şu an elinizde bulunan, **‘2020 Ekonomi Raporunu’** hazırladık. Rapor İnegöl’ün ekonomik yapısını, güçlü yanlarını ve fırsatlarını gözler önüne serecek, zayıf yönlerinin ve gelişimindeki tehditlerin önceden tespit edilerek zamanında alınacak önlemler ile fırsata dönüştürülmesine katkı sağlayacaktır.*

Raporun hazırlanması sırasında katkılarından dolayı; tüm dış paydaşlarımıza, üyelerimize, Meclisimize, Yönetim Kurulumuza, çalışanlarımıza ve emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunarım.

*İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası olarak; **“İnegöl’ün sürekli gelişmesinde daima öncü olma”** hedefimize ulaşmamızda rehberimiz olması temennisi ile...*

*Saygılarımla,
İnegöl, 2020*

Yavuz UĞURDAĞ
İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
TABLolar LİSTESİ.....	V
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	VI
1. GİRİŞ.....	1
2. DURUM ANALİZİ	2
2.1. TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ	2
2.1.1. İnegöl'ün Tarihçesi	2
2.1.2. İnegöl'de Sanayi ve Ticaretin Tarihçesi	2
2.1.3. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın Tarihçesi.....	4
3. EKONOMİK VE SOSYAL ANALİZ	5
3.1. İKLİM VE COĞRAFİ KONUM.....	5
3.2. ULAŞIM.....	6
3.2.1. Karayolu Araç Geçiş İstatistikleri	8
3.3. TURİZM.....	8
3.3.1. Konaklama	8
3.3.2. Oylat Kaplıcaları	9
3.4. NÜFUS.....	10
3.5. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ	16
3.5.1 İnegöl Organize Sanayi Bölgesi.....	16
3.5.2. İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi	18
3.5.3. Yenice Organize Sanayi Bölgesi.....	19
3.6. İNEGÖL'DEKİ ESNAF VE SANATKÂR ODALARI.....	19
3.6.1. İnegöl Marangozlar ve Mobilyacılar Odası	19
3.6.2. Diğer Esnaf ve Sanatkâr Odaları.....	20
3.7. SAĞLIK.....	27
3.7.1 İnegöl Devlet Hastanesi	27
3.7.2. Aile Sağlığı Merkezleri	27
3.7.3. Sağlık Evleri.....	28
3.8. ENERJİ TÜKETİMİ.....	28
3.8.1 Elektrik Enerjisi Tüketimi.....	28
3.8.2 Doğalgaz Tüketimi.....	29
3.9. EĞİTİM	29
3.10. İNEGÖL'ÜN DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ VE MOBİLYA SEKTÖRÜ	34
3.10.1. İnegöl'ün Dış Ticaret İstatistikleri	34
3.10.2. İnegöl Gümrük Müdürlüğü	42
3.10.3. Türk Mobilya Sektörü	43
3.10.4. İnegöl Mobilya Sektörü.....	58
3.11. BİNEK ARAÇ VE TESCİL İSTATİSTİKLERİ.....	60
3.12. TARIM VE HAYVANCILIK	62
3.13. İNEGÖL'DE SOSYAL GÜVENLİK	68
3.14. İNEGÖL'ÜN İŞSİZLİK RAKAMLARI.....	68
3.15. İNEGÖL'DE YEREL BASIN	72
4. İNEGÖL TİCARET VE SANAYİ ODASI	73

4.1. ÜYE İLİŞKİLERİ.....	73
4.1.1. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Üye Profili	73
4.2. Firma Açılış ve Kapanışları.....	74
4.3. SWOT (GZFT) Analizi	75
4.4. PEST Analizi	77
SONUÇ.....	80
KAYNAKÇA	81
PAYDAŞLAR.....	81

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 1. Bursa ve İlçelerinin Birbirlerine Uzaklıkları	7
Tablo 2. Karayolu Geçiş İstatistikleri	8
Tablo 3. 2019 Yılı İnegöl'ün Türkiye İçinden Aldığı Göç	14
Tablo 4. İnegöl Organize Sanayi Bölgesi Tesislerin Sektörel Dağılımı	17
Tablo 5. İNMOB Yıllara Göre Açılan ve Kapanan Firma Sayıları.....	19
Tablo 6. Esnaf ve Sanatkar Odaları 2019 yılı Üye İstatistikleri.....	21
Tablo 7. İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası Üye İstatistikleri Tablosu	21
Tablo 8. İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu.....	22
Tablo 9. İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu	22
Tablo 10. İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu	23
Tablo 11. İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu	23
Tablo 12. İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu	24
Tablo 13. İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu.....	24
Tablo 14. İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu...	25
Tablo 15. İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu.....	25
Tablo 16. İnegöl Kırtasiyeciler, Züccaciyeciler, Hırdavatçılar ve Bakkallar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu	26
Tablo 17. 2019 Yılı İhracatın Sektörel Dağılımı.....	34
Tablo 18. 2019 Yılı İthalatın Sektörel Dağılımı	35
Tablo 19. İnegöl'ün Sektörelere Göre İhracatı 2018 - 2019 Karşılaştırmalı	36
Tablo 20. İnegöl'ün Sektörelere Göre İthalatı 2018 - 2019 Karşılaştırmalı	36
Tablo 21. 2019 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (Hacme Göre).....	38
Tablo 22. 2019 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (İhracata Göre)	39
Tablo 23. 2019 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (İthalata Göre)	40
Tablo 24. 2019 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (Dış Ticaret Fazlasına Göre)	41
Tablo 25. İhracat Onay Sayısı (Serbest Dolaşım ve Menşe ispat belgeleri)	42
Tablo 26. Gümrük İşlem Hacimleri	42
Tablo 27. Gümrük İşlem Sayıları.....	43
Tablo 28. Dünya Mobilya İhracatı	46
Tablo 29. Dünya Mobilya İthalatı	48
Tablo 30. Türkiye Mobilya Sektörü Üretim ve Tüketim Projeksiyonu (Milyon TL).....	52
Tablo 31. Türkiye Mobilya Sektörü Dönemsel Kapasite Kullanım Oranları	54

Tablo 32. Mobilya Sektöründe Girişimci, Çalışan, Ciro ve Üretim Değeri Verileri	55
Tablo 33. Türkiye'nin Mobilya İhracatı.....	56
Tablo 34. Türkiye'nin Mobilya İthalatı.....	57
Tablo 35. İnegöl'ün Sektörlere Göre İhracatı (Milyon \$)	60
Tablo 36. Yıllara Göre Tescilli Araç ve Sürücü Belgesi Sayısı.....	61
Tablo 37. Hayvansal ve Bitkisel Üretim Değerleri (TL)	62
Tablo 38. Meyvelerin Üretim Alanları ve Miktarları.....	63
Tablo 39. Sebzelerin Üretim Alanları ve Miktarı.....	64
Tablo 40. Tahıl Üretim Alanları ve Üretim Miktarı.....	65
Tablo 41. Hayvansal Ürünlerin Üretim Miktarı.....	67
Tablo 42. Sosyal Güvenlik Verileri.....	68
Tablo 43. İş-Kur Verileri.....	68
Tablo 44. 2019 Yılı Yerel Basın-Yayın Kuruluşları	72
Tablo 45. 2019 Yılı İnegöl Yerel Basın Çalışanları.....	72
Tablo 46. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Üye Profili	73
Tablo 47. Meslek Gruplarına Göre Üye Sayısı	73

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 1. İnegöl'ün Nüfusu Grafiği 2007-2019	11
Şekil 2. İnegöl'ün Cinsiyete Göre Nüfus Artış Oranları Grafiği 2007-2019	11
Şekil 3. İnegöl'ün Yıllara Göre Yaş Grupları Grafiği 2007-2019	12
Şekil 4. 2019 - Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı Grafiği	15
Şekil 5. 2019 - Yaş Gruplarının Toplam Nüfusa Oranı Grafiği.....	15
Şekil 6. İNMOB Yıllara Göre Açılan ve Kapanan Firma Sayıları Grafiği	20
Şekil 7. İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası Üye İstatistikleri Grafiği	21
Şekil 8. İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği.....	22
Şekil 9. İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği	22
Şekil 10. İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği	23
Şekil 11. İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği	23
Şekil 12. İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği	24
Şekil 13. İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği	24
Şekil 14. İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği	25
Şekil 15. İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği	26

Şekil 16. İnegöl Kırtasiyeciler, Züccaciyeciler, Hırdavatçılar ve Bakkallar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği	26
Şekil 17. Yıllara ve Kullanıcılarına Göre Elektrik Tüketimi Grafiği.....	28
Şekil 18. İlçe Nüfusunun Eğitim Durumu Grafiği	29
Şekil 19. Eğitim Durumunun Nüfusa Dağılımı.....	30
Şekil 20. Okul Türlerinin Dağılımı	30
Şekil 21. Okul Türlerine Göre Öğrenci Dağılımı.....	31
Şekil 22. Okul Türlerine Göre Derslik Sayısı Dağılımı	31
Şekil 23. Eğitim Kurumlarında Çalışanların Dağılımı	32
Şekil 24. Okul Türleri Bazında Kız-Erkek Öğrenci Dağılımı.....	32
Şekil 25. 2019 Yılı İhracatın Sektörel Dağılımı.....	34
Şekil 26. 2019 Yılı İthalatın Sektörel Dağılımı	35
Şekil 27. İTİSO Üyeleri – Üye Olmayanlar İhracat Payları.....	37
Şekil 28. Türkiye’nin Toplam İhracatında İnegöl’ün Payı	37
Şekil 29. İhracat Onay Sayısı (Serbest Dolaşım ve Menşe İspat Belgeleri)	42
Şekil 30. Dünya Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler.....	45
Şekil 31. Dünya Mobilya İhracatının Dağılımı	45
Şekil 32. Türkiye’nin Dünya Mobilya İhracatındaki Payı	46
Şekil 33. Dünya Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler.....	47
Şekil 34. Dünya Mobilya İthalatının Dağılımı.....	47
Şekil 35. Türkiye’nin Dünya Mobilya İthalatındaki Payı	48
Şekil 36. Mobilya Sanayi İstihdam Endeksi (2015=100)	55
Şekil 37. Türkiye Mobilya İhracatı (Milyon \$).....	56
Şekil 38. Türkiye Mobilya İthalatı (Milyon \$).....	57
Şekil 39. Yıllara Göre Tescilli Araç ve Sürücü Belgesi Sayısı Grafiği	60
Şekil 40. Arazi Türlerini Dağılımı	62
Şekil 41. Hayvansal ve Bitkisel Üretim Değerlerinin Dağılımı.....	62
Şekil 42. Meyvelerin Üretim Alanları ve Miktarları.....	63
Şekil 43. Sebzelerin Üretim Alanları ve Miktarı.....	64
Şekil 44. Tahıl Üretim Alanları ve Üretim Miktarı.....	66
Şekil 45. İşsiz Sayısı.....	69
Şekil 46. İşsizlik Maaşı Bağlanan Kişi Sayısı.....	69
Şekil 47. Özel Sektör İşe Yerleştirme Sayıları.....	70
Şekil 48. Düzenlenen Kurs Sayısı	70
Şekil 49. Kurs Eğitimi Alan Kişi Sayısı.....	71

1. GİRİŞ

“Hedefi olmayan gemiye hiçbir rüzgâr yardım edemez.”

Montaigne

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’nın geleceğini kendi lehine yönlendirmesine olanak tanımak, kurum kültürünün ve kimliğinin oluşumuna, gelişimine, güçlendirilmesine destek olacak, kaynaklarımızın stratejik önceliklere göre dağıtılmasını sağlamak, kaynaklarımızın etkin kullanılıp kullanılmadığını izlememizi sağlamak, belirsizliklerle başa çıkma konusunda bize sistematik bir yaklaşım sunacak ve mali yönetimimize etkinlik kazandıracak İnegöl Ekonomi Raporu yalnızca kurumumuza değil, tüm paydaşlarımıza ve İnegöl’e yarar sağlayacaktır.

2. DURUM ANALİZİ

2.1. TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ

2.1.1. İnegöl'ün Tarihçesi

İnegöl'ün tarihi, 1847 ve 1942 yıllarında yapılan arkeolojik kazılardan elde edilen bulgulara göre M.Ö. 3.000 yıllarına kadar uzanmaktadır. 5.000 yıllık bir geçmişe sahip İnegöl'de sırasıyla Hititler (M.Ö.2.000), Bitinyalılar (M.Ö.7.yy.), Lidyalılar (M.Ö.6.yy.), Persler (M.Ö.5.yy.), Makedonyalılar (M.Ö.5.yy.) hüküm sürmüşlerdir. M.Ö. 2. yüzyılın sonlarında Bergama Krallığı ile beraber Roma İmparatorluğu hâkimiyeti altına giren İnegöl, M.S. 395 yılında Roma İmparatorluğu'nun bölünmesinden sonra, Bizans İmparatorluğu egemenliğine geçmiştir. Uzun süre Bizans İmparatorluğu egemenliğinde kalan İnegöl, 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra kısa bir süre içinde Anadolu'nun Türkler tarafından fethiyle birlikte Selçuklu hâkimiyeti altına girdi (1078). Ancak Haçlıların İznik'i geri almak için yaptıkları Haçlı Seferi sonucunda 1097 yılında tekrar Bizans egemenliğine bırakıldı. Bu tarihten sonra birkaç kez daha Türkler ve Bizans İmparatorluğu arasında el değiştiren İnegöl, Osmanlı Beyliği'nin kuruluşuna kadar Bizans hâkimiyeti altında kalmaya devam etti.

Osmanlı Beyliği'nin kuruluş yıllarına denk gelen dönemde (1299-1300) Osman Bey'in yakın dostu ve komutanlarından biri olan Turgut Alp, İnegöl'ün fethini gerçekleştirdi. (Bugün ilçemizin bir mahallesi ve bir köyüne Turgut Alp'in adı verilmiştir.)

2.1.2. İnegöl'de Sanayi ve Ticaretin Tarihçesi

İnegöl'ün ticaret hayatı 1904'te Hocaköy'de Ömer Bey ve arkadaşlarının kurduğu dokuma fabrikası ile başlar diyebiliriz. Daha sonra ise Cuma Mahallesi'nde Kasapzade Emin, Yenice Mahallesi'nde Ayazzade Efendiye ait tahin imalathanesi yanında Kemalpaşa Mahallesi'nde İsmail Zühtü Efendi'nin sandık imalathanesi ve Orhaniye Mahallesi'nde İlyas Usta'nın araba tekerleği başlığı imalathaneleri ile ticaret ve zanaat faaliyetleri devam eder. 1927 yılında ise üç dokuma fabrikası, iki tahıl fabrikası, bir kereste fabrikası, iki tereyağı, yoğurt ve peynir imalathanesi, Romanya göçmeni Salih Anıl'ın mısır kırma makineleri ve yün tarakları ile bir de çorap ve fanila imalathaneleri kurularak gelişme devam eder. 1927 yılında Ticaret Odası'nda 10 adet birinci sınıf, 15 adet ikinci sınıf, 60 adet üçüncü sınıf ve 285 adet dördüncü sınıf esnaf olmak üzere 370 üye kayıtlıdır. Ayrıca 102 adet de küçük esnaf ve zanaatkâr da tescil edilmiştir.

İnegöl ve yakın çevresi zengin orman varlığına sahip olduğundan, başlangıçtan itibaren ağaç ve kereste işletmeciliği üzerine faaliyet ön planda olmuştur. 1922 yılında İbrahim Bosnalı, Şakir Lakşe ve Zihni Efendi gibi ortaklar tarafından Kemalpaşa Mahallesi'nde kurulan Uludağ ve Karabel Ormanları Kereste İşletmesi adlı şirket uzun yıllar varlığını sürdürmüştür. Yine Hasan Mutlu ve çocuklarının Cerrah'ta, Cafer ve Abdülislam Cumhur kardeşlerin Paşabey Çıkmazı'ndaki fabrikalarında dönemin en sağlam sandalyelerinin üretildiği rivayet edilir. O yıllarda ayrıca makineli tarım öncesinde çiftçinin en önemli araçlarından biri olan döğen imalatı da yapılmaktaydı. İnegöl'de üretilen döğenlerin büyük bir kısmı ülkenin değişik yörelerine gönderilmekteydi. İlyas Usta'nın ürettiği araba başlıkları, Şamlı Hasan Usta ve diğer birçok araba imalatçısının Ankara Caddesi'ndeki imalathanelerinde yaptıkları at arabaları da ülkenin her yerinde beğeni ile alıcı bulmaktaydı.

Hasan Mutlu'nun 1943'ten sonra yaptığı girişimle İnegöl'de artık mobilya imalatına geçilmiş oldu. O yıllara kadar at arabası, tahta kaşık, sandalye ve sandık imal eden İnegöl'deki zanaatkârlar artık mobilya imal etmeye başladılar. 1945 yılında ise Mehmet Güryıldız kendi tasarımı olan ilk mobilyayı üretti. O yıllarda İnegöl'de üretilen ve ilçe dışına satışı yapılan başlıca ürünler tütün, tahıl, kereste, koza, yaş sebze ve kuru meyveden oluşmaktaydı.

İlçemizde fabrika olarak adlandırabileceğimiz ilk tesis 150 girişimcinin bir araya gelerek kurdukları ve 4 Ağustos 1957'de günlük 24 bin kapasiteyle üretime başlayan tuğla fabrikasıdır. O tarihten sonra hızlı bir kalkınma süreci içine giren İnegöl'de irili ufaklı özel sanayi yatırımları yapılmaya başlanmıştır.

1967 yılında İnegöl ve çevresinin tütün üreticisinin elindeki tütünü işlemek amacıyla Gümrük ve Tekel Bakanlığı bünyesinde Tekel Yaprak Tütün ve İşletme atölyesi kurulmuş, Cerrah yolu üzerindeki Tekel'e ait tütün depolarının olduğu yerde 90'lı yılların başında Tekel'e bağlı Kibrit Fabrikası faaliyete geçirilmiştir. Tütün İşletme Atölyesi, Kibrit Fabrikası birlikte faaliyetini sürdürdükten sonra, önce tütün işletme atölyesi ardından da 2001 yılında Kibrit Fabrikası faaliyetine son verilmiştir. Kibrit fabrikasının bulunduğu yerde Uludağ Üniversitesi'ne tahsis edilmiş ve bu bina İnegöl Meslek Yüksek Okulu ve İnegöl İşletme Fakültesi olarak hizmet vermektedir.

Bugün 4000 dönüme yakın kurulu alan üzerinde 3000 civarında iş yerinde üretilen mobilyaların çeşitleri ve modelleri oldukça zengindir. Mobilya sanayisi; her zevk ve bütçeye uygun mobilya imalatı ile ülke ve dünya insanına hizmet vermektedir. Özellikle 2000 yılından sonra mobilyada büyük bir ihracat faaliyeti göze çarpmaktadır. İhracata bağlı olarak üretimde

teknolojide yenilikler, kalitede ve hedeflerde yükseliş, tasarımda ise modüler sistemler kendini hissettirmektedir. Yine 2000’li yıllardan itibaren mobilya sektöründe fabrikalaşma ve markalaşma faaliyetleri hız kazanmıştır.

2.1.3. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’nın Tarihçesi

Osmanlı salnamelerindeki kayıtlara göre 1890 yılında Başkanlığını Hatip Hoca Mustafa Efendi’nin yaptığı, Dağıstani Hacı Mehmet Efendi, Bosnalı Hacı Yunus Ağa ve Benzarskikors Efendi’nin oluşturduğu 4 kişilik heyet tarafından Ticaret ve Ziraat Odası kurulmuştur. 1890 yılında Amerika’nın Chicago (Şikago) şehrinde yapılacak “Chicago Ticaret ve Endüstri Fuarı” için davetiye gönderilen 15 odadan biri, İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’dır.

1889 yılında İnegöl’de şehir merkezi ve köylerinde ipek kozası işleyen 60 mancınık ve 5 ipek fabrikası olduğu tespit edilmiştir.

XIX. yüzyıl sonunda İnegöl’de 13 han, 89 kahvehane, 574 dükkân, 16 fırın, 15 debbağhane, 16 yağhane, 16 kiremithane, 13 böcekthane, 8 ipek fabrikası, 74 değirmen, 11 mağaza ve bir otel bulunmaktadır. O dönemde İnegöl kasaba merkezi, iki nahiyesi ve 80 köyünde yaşayan nüfus 50.000 dolaylarındadır.

1905 yılında; Ticaret, Zanaat ve Ziraat Odası olarak adı geçen Ticaret ve Sanayi Odası, 1910’lu yıllarda da İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası adını almıştır.

İnegöl’ün ekonomik hayatında önemli bir yeri olan İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’nın üye sayısı İnegöl’ün gelişmesine paralel olarak her geçen gün artmaktadır.

3. EKONOMİK VE SOSYAL ANALİZ

3.1. İKLİM VE COĞRAFİ KONUM

İnegöl'ün iklimi Karadeniz ile Akdeniz iklimi arasında geçiş karakteri göstermektedir. Bölgede ılıman Marmara iklimi görülür. Yaz ayları daha çok Akdeniz iklimine benzer. Sıcak ve az yağışlıdır. Kış ayları ise soğuk ve bol yağışlıdır. Kar yağışları normal, don olayları fazladır. Yıllık ortalama sıcaklık 12,4°C'dir. Yaz sıcaklık ortalaması 21,9°C, Kış sıcaklık ortalaması ise 2,3°C'dir. Bu güne kadar ölçülen en yüksek sıcaklık 41,2°C ile Ağustos ayına aittir. En düşük sıcaklık ise -22,7°C olarak ölçülmüştür.

İnegöl, Anadolu Yarımadası'nın kuzeybatısında, Marmara Bölgesi'nin güneydoğusunda yer alır. 40° 09' derece kuzey enlemi 29° 49' doğu boylamı arasındadır.

İnegöl'ün tamamı Marmara Bölgesi sınırları içinde olup konumu itibariyle de Marmara Bölgesi güney sınırlarını belirler. Bursa'nın güneydoğusundaki İnegöl'ün kuzeyinde Yenişehir ilçesi, güneyinde Kütahya ili, güneybatısında Keles ilçesi ve güneydoğusunda Bilecik bulunmaktadır. Bu sınırlar içindeki İnegöl'ün yüzölçümü 1031 km²'dir. İnegöl'ün güneybatısından başlayan dağlar güneydoğusuna, doğudan başlayan dağlar da kuzeybatısına kadar ulaşmaktadır. Çevresindeki dağların belirlediği sınırlar içinde bulunan İnegöl Ovası'nın uzunluğu, Akıncılar Yöresi Kurşunlu Kasabası arasında 24 km'yi bulmaktadır. Batıdaki Yenice Kasabası yakınlarına 3-4 km olan genişliği, Hocaköy yakınlarında 9 km'dir. Doğuya doğru 4 km, Çitli Köyü'nde 2,5 km, Kurşunlu Kasabası çevresinde ise 1 km'ye düşer. Etrafı çevreleyen dağların ortasında, denizden yüksekliği 300-350 metreyi bulan, 142 km'lik bir ova mevcuttur. İnegöl Ovası kuzeyde Küpeli Tepe (558 m.) ve Karadoğu Tepesi (534 m.) ile Yenişehir Ovası'ndan ayrılmaktadır. Doğusunda Ağı Dağı (1030 m.), batısında Uludağ ve güneyinde ise Uludağ uzantısı olan Domaniç Dağı (1794 m.) ile çevrelenmiştir. İnegöl'ü çevreleyen dağ ve platolar içinde en yüksek yer, 2470 m. ile Uludağ üzerinde bulunan Kuzyatağı Tepesi'dir.

İnegöl'ün güneyindeki Uludağ'ın eteklerinden, batıdaki Mezit Köyü'ne kadar çam ormanları ile kaplı birçok yayla bulunmaktadır. Bunlar; Taraklı, Bataklı, Arap Oturağı, Alaçam, Eğreli, Yanaklı, Paşa Çayırı, Boğazova, Çiçek, Ardıçlı, Paşaaalan, Gökgeleş, Sarıçayır ve Arpalık yaylalarıdır. İnegöl toprakları, çevre dağların yüksek kesimlerinde doğan irili ufaklı birçok akarsu ile bölünmektedir. En önemlileri Kocadere, Karadere, Hocaköy Deresi, Bedre Deresi, Akçasu Deresi, Çandır Deresi, Mezit Deresi'dir ve bu dereler çeşitli yerlerde şelaleler oluşturmaktadır. Bu akarsuların önlerine baraj ve göletler yapılarak sulama alanında

yararlanılmaktadır. Bursa Ovası sularını Marmara Denizi'ne gönderirken, İnegöl Ovası'nın suları Karadeniz'e dökülür.

3.2. ULAŞIM

İnegöl'ü çevre il ve ilçelere bağlayan üç farklı düzeyde karayolu ulaşım şebekesi bulunmaktadır.

TCK Devlet Karayolları Ağı: (Toplam 112 km)

1. Bursa-İnegöl-Ankara TCK Devlet Karayolları
2. İnegöl-Yenişehir-İznik TCK Devlet Karayolları
3. İnegöl-Tahtaköprü-Domaniç TCK Devlet Karayolları

İl ve Köy Yolları Ağı: (Toplam 280 km)

1. İnegöl-Hasanpaşa-Kurşunlu-Pazarcık yolları
2. İnegöl-Gündüzlü-Oylat yolları
3. İnegöl-Tekke Köyü-Bilecik yolu

Değişik Özellikli Yollar: (Stabilize 280 km)

Tesviye 69 km ve ham 73 km, köy yollarının toplamı 222 km'dir.

Türkiye'de tarım ve sanayinin birlikte gelişme gösterdiği önemli şehirlerden biri olan Bursa'ya 45 km uzaklıkta bulunan İnegöl ekonomik gelişme bakımından Bursa'ya benzer özellikler göstermektedir. Güney Marmara'dan İç ve Batı Anadolu'ya ulaşım İnegöl üzerinden yapılmaktadır. Bu durum İnegöl'ün gelişmesinde en önemli etkidir. Karayolu ulaşımının yeterli seviyede olması ve son dönemde yapılan yol çalışmalarıyla ulaşımın daha da rahatlamasıyla ekonomik gelişim hızlanacaktır. Özellikle Gemlik ve Mudanya Limanlarına 1-1,5 saatte karayolu ile ulaşmak mümkündür. Yenişehir Uluslararası Havaalanı ise yarım saatlik mesafededir. İnegöl-Yenişehir arasındaki yolun genişletilmesiyle havaalanına ulaşım daha da kolaylaşacaktır. Devlet karayolları ağına dahil yol uzunluğu toplam 112 km'dir. Bu yollardan Yenişehir, Bozüyük ve Domaniç'e ulaşım yapılmaktadır.

Köy yolları ağı ise toplam 280 km'dir. Ara yollarda kalan birkaç köy dışında köy yolları ağının tamamına yakını asfalttır. Bursa-İnegöl-Bozüyük yolu üzerinden İstanbul, Eskişehir ve Ankara'ya ulaşım sağlanırken, İnegöl-Yenişehir yolu üzerinden İznik ve Bilecik'e

gidilebilmektedir. Bu yol aynı zamanda İstanbul'a ulaşım için alternatif bir yol olarak da tercih edilmektedir. İnegöl-Tahtaköprü-Domaniç yolu üzerinden ise Kütahya ve İç Batı Anadolu'ya ulaşım yapılabilir. İnegöl-Kurşunlu-Pazaryeri yolu ise Mezit yolu açılmadan önce Bilecik ve Bozüyük'e ulaşımı sağlamaktayken, dik ve virajlı oluşu nedeniyle artık tercih edilmemektedir.

Bursa										
45	İnegöl									
34	75	Gemlik								
87	49	48	İznik							
65	113	98	175	K.Bey						
67	112	97	146	135	Keles					
30	75	60	109	98	97	Mudanya				
87	131	116	165	18	153	126	M.K.Paşa			
65	105	90	139	128	86	96	146	Orhaneli		
48	90	118	30	116	115	78	134	108	O.Gazi	
55	27	80	30	123	122	85	141	82	60	Y.Şehir

Tablo 1. Bursa ve İlçelerinin Birbirlerine Uzaklıkları

İnegöl'ü Bursa ve Ankara'ya bağlayan devlet karayolu şehrin en önemli ulaşım yoludur. Bu yol İnegöl'e canlılık vermektedir. İnegöl-Yenişehir-İznik üzerinden Yalova yoluna çıkılmaktadır Bu yol da, İstanbul'a gerek deniz, gerekse karayolu ile gitmek isteyenlerin tercih ettiği ve iyi durumda asfaltı olan ikinci önemli devlet karayoludur. İnegöl-Kurşunlu-Pazarcık il karayolu, Mezit Boğazı'ndan İnegöl-Bozüyük yolu açılmadan önce kullanılan önemli bir karayoluydu. Eski tarihlerde İpek Yolu olarak kullanılan İnegöl-Bilecik il yolu, uzun süredir stabilize olarak kullanılmaktaydı. Tamir ve bakımı yapılan yolun önemli bir bölümü asfaltlanarak 1998 yılında hizmete sunulmuştur. Bilecik'e en kısa yoldan İnegöl-Tekke Köyü-Bilecik yolu ile gidilmektedir.

Bir bölümü asfalt olan bu yolun daha da iyileştirilmesi için çalışmalar devam etmektedir. İnegöl-Keles yolu 45 km'dir. İnegöl'ün kuzeybatısındaki İsaören Köyü ve Çayyaka Köyü'nden Boğazova'ya ulaşılır. 20 km'lik bu bölümün yarısı asfaltdır. Diğer bölümler halen stabilize olmasına rağmen çok kısa zamanda asfaltlanacaktır. Bu yol Keles ve Orhaneli'nin İnegöl-Ankara yoluna en kısa çıkış yoludur. Domanıç Dağları'nı aşan ikinci karayoludur.

3.2.1. Karayolu Araç Geçiş İstatistikleri

Karayolları Genel Müdürlüğünden alınan 2018 yılına ait verilere göre 200 - 06 K. K. Nolu Bursa-İnegöl-Eskişehir devlet yolu üzerindeki yıllık ortalama günlük trafik değerleri (YOGT) aşağıda yer almaktadır.

200 - 06 K. K. NOLU BURSA - İNEGÖL - ESKİŞEHİR DEVLET YOLU ÜZERİNDEKİ YILLIK ORTALAMA GÜNLÜK TRAFİK DEĞERLERİ (YOGT)(2017 YILI İÇİN)	
Otomobil	24.663
Orta Yüklü Ticari Taşıt	1.776
Otobüs	429
Kamyon	1.606
Kamyon+Römork, Çekici+Yarı Römork	3.530
TOPLAM	32.004

Tablo 2. Karayolu Geçiş İstatistikleri

3.3. TURİZM

Bursa'nın 45 km güneydoğusunda yer alan İnegöl'ün antik dönemdeki adı Ankedoma'dır. İlçedeki önemli tarihi eserler Osmanlı döneminden kalmıştır. İnegöl tarihi eserler ve kültürel değerler bakımından zengin bir yer olmasına rağmen, bu güne kadar sadece 1942 yılında İnegöl Höyüğü'nde resmi bir kazı yapılabilmektedir. Bu nedenle toprak altı kültür değerlerinin özellikleri tam olarak bilinmemektedir.

1481'de Sadrazam İshak Paşa tarafından yaptırılan İshak Paşa Camii ve Külliyesi, Hamza Bey Camii, Yıldırım Camii (Cuma Camii), Kurşunlu Camii, Kurşunlu Han ve Ortaköy Kervansarayı İnegöl'deki tarihi eserlerdir. İnegöl'ün 13 km batısında Sultan Köyü'nde XIV. yüzyılda yaşamış Germiyanoglu Geyik Baba ile Balım Sultan adına Orhan Bey tarafından yaptırılmış Geyikli Baba Türbesi önemli bir ziyaret yeridir. Boğazova Yaylası, Arabaoturağı Yaylası, Alaçam Yaylası ve tarihi çınarlar İnegöl'ün tabii güzellikleridir.

3.3.1. Konaklama

Şehir merkezinde 1 tane dört yıldızlı, 1 tane üç yıldızlı, 1 tane iki yıldızlı ve 8 tane butik otel ve pansiyon bulunmaktadır. İnegöl'e 27 km uzaklıktaki termal sıcak su merkezi Oylat'ta 1 tane üç yıldızlı termal, 4 tane termal otel ve ayrıca İnegöl şehir merkezinin dışında 3 tane de butik otel ve pansiyon bulunmaktadır.

İnegöl'deki tüm otel ve pansiyonların toplam oda sayıları 900, yatak sayıları ise 2.050'dir.

3.3.2. Oylat Kaplıcaları

Oylat kaplıcası, Hilmiye Köyü hudutları içinde, İnegöl Belediyesi mücavir sahasında İnegöl ilçe merkezine 27 km uzaklıkta, 700 rakımda, orman içinde, eskiden beri şifalı suyu ve doğal güzelliği ile bilinen bir kaplıcadır.

Kaplıcanın suyu 40 °C derece sıcaklığa ve saniyede 50 litre debiye sahiptir. PH değeri ise 7,26'dır. Suyun, 10 bin üzerinde yatak kapasiteli termal tesislerin ihtiyacını karşılayabileceği hesaplanmaktadır.

Kaplıca normalde 927 sayılı kanunun ek 5. maddesi gereği İl Özel İdaresinin tasarrufunda bulunması gerekirken, yine aynı kanunun ek 5. maddesi 2. fıkrası dikkate alınarak kıymetli ve ehemmiyetli görüldüğünden devletçe imtiyaz suretiyle işletilmesi kararlaştırılmış ve 30.3.1945 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Ekonomi Bakanlığı Maadin Umum Müdürlüğünce Oylat Kaplıcaları İşletme Limited Ortaklığına 60 yıl süre ile işletilmek üzere imtiyaz tesis edilmiştir. Daha sonra kaplıca tesislerinin üzerinde bulunduğu orman alanı yine 4/2248 sayı ve 25.01.1954 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile aynı şirkete 60 yıl süreyle irtifak hakkı tesisi suretiyle tahsis edilmiştir.

Kaplıca suyunun tahsis süresi 30.03.2005 tarihinde dolmuş, ormanın tahsisi ise 25.02.2014 tarihinde dolacaktır. Sıcak suyun yeniden tahsis edilebilmesi için 26.05.2004 gün ve 5177 sayılı kanuna eklenen ek geçici 5. madde ile ilgili kanun gereğince ılıca ve kaplıcalara daha önce verilen işletme imtiyazı sürelerinin imtiyaz sahiplerine müracaatları halinde Maden İşleri Genel Müdürlüğünce 20 yıla kadar uzatılma imkânı getirilmiştir.

Hâlihazırda, Oylat Kaplıcası, Oylat A.Ş. diye bilinen çok ortaklı, İnegöl Belediyesi'nin de % 18,36 oranında ortaklığının bulunduğu, yönetim kurulu başkanlığını İnegöl Belediye Başkanı'nın yaptığı şirket tarafından işletilmektedir. Oylat İnegöl Belediyesi'nin mücavir alanı içerisine alınmıştır. Tamamına yakını Orman arazisi üzerine kurulmuştur. Toplam yatak kapasitesi 2019 Aralık ayı itibari ile 900 civarındadır.

3.4. NÜFUS

İnegöl ilçesi ile ilgili ilk nüfus bilgileri, ciddi anlamda, 1893 yılı itibariyle başlamaktadır. XVI. yüzyıla ait “Hüdavendigâr Livası Tahrir Defterleri”ndeki 1521 ve 1573 yıllarına ve İnegöl kazasına ait tahrirler, İnegöl şehrinin şehirleşme süreçleri açısından da büyük önem taşımaktadır. Söz konusu bilgiler ışığında, 1521 ve 1573 yıllarına ait yazılmış hane sayılarına bakarak İnegöl kazasındaki şehrsel ve kırsal yerleşmelerin nüfus miktarları ve nüfus artış hızı tahminleri yapılabilmektedir. 1521 ve 1573 yılı tahrirleri incelendiğinde, İnegöl ilçesinde kırsal ve şehrsel nüfus oranlarının özellikle günümüze göre ilginç sonuçlar ortaya koyduğu anlaşılmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu’nda nüfusun yaklaşık %90’ının köylülerden ve göçerlerden oluştuğu görülmektedir.

İnegöl ilçesi XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Kırım, Kafkasya ve Balkanlar’dan ülkemize yönelen göçlerden önemli paylar elde etmiştir. İnegöl’e doğru yaşanan göç olayları, kırsal kesimde yeni yerleşmelerin ortaya çıkışını, İnegöl’ün de küçük bir kasaba olma niteliğinden kurtularak büyük bir kasaba olma sürecine girmesini sağlamıştır. Nitekim 1893 yılı itibariyle şehirli nüfus oranı, 1573 yılına oranla iki kat artarak %18.68’e çıkmıştır.

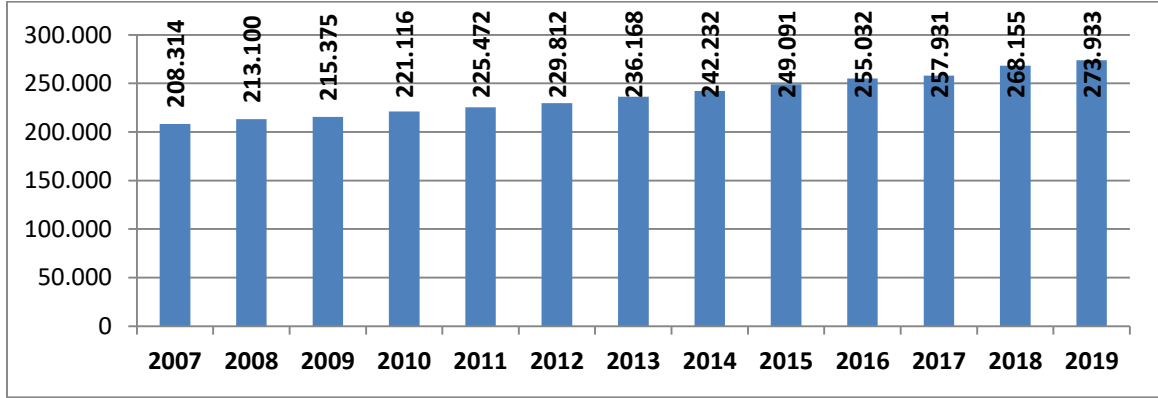
İnegöl’ün nüfusu, 1893-1940 yılları arasında ancak 1,6 kat artış göstermiştir. Şehirleşmenin bu devrede oldukça yavaş geliştiği, buna karşın kırsal nüfus oranının %74-81 arasında cereyan ettiği görülmektedir.

1960 yılından itibaren nüfusu 25 binlere ulaşan İnegöl, şehir kategorisine geçiş yapmıştır. 1960’tan beri düzenli ve yoğun nüfus artış hızı ve büyüme temposu gösteren İnegöl şehri, eskiden beri uzmanlaştığı mobilya endüstrisine katılan karma endüstri (Organize Sanayi Bölgesi) sayesinde, ciddi bir şekilde göç almış ve nüfus artış hızı 5 yılda (1985-1990) 1,5 kat artan bir seyir izlemiştir.

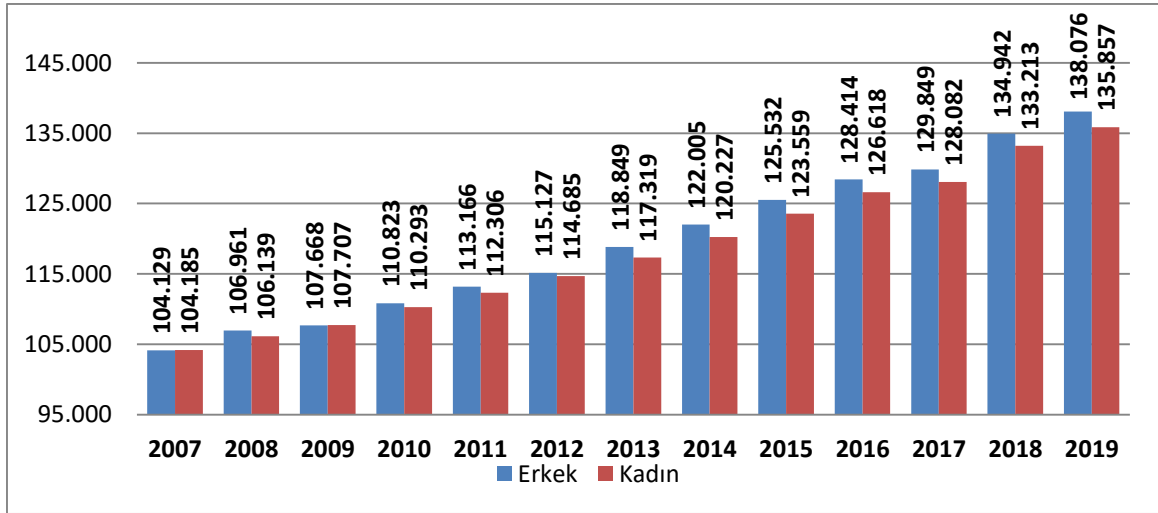
Hem nüfus bakımından büyüyen, hem de alansal genişlik kazanan İnegöl’ün, endüstrileşmenin getirdiği ivme ile 1985-1990 döneminde yıllık ortalama nüfus artış hızı bir önceki beş yıla göre epeyce artmıştır. Aynı dönemde, nüfusunun büyüme oranı 1980-1985 dönemine göre 1,5 kat artmış ve %30’a ulaşmıştır. Bundan da önemlisi, 1960-1980 yılları arasında ülkemizdeki 25.000-50.000 nüfuslu şehirler grubuna dahil olan İnegöl, 1985-1997 döneminde 50.000 ile 100.000 nüfuslu şehirler grubuna çıkmıştır. 1990 yılında 50.000 ile 100.000 nüfuslu şehirler grubunda 18. sırada bulunan İnegöl, 1997 yılında 6. sıraya yükselmiştir.

2000 yılı itibari ile İnegöl, bir üst basamağa geçerek, nüfusu 100.000 ile 500.000 arasında olan şehirler, arasında yerini almıştır. 2000 yılında yapılan genel nüfus sayımı sonuçlarına göre ilçenin 186.558 nüfusu olup, bu nüfusun 105.959'u ilçe merkezinde, 47.821'i köylerde, 32.778'i ise beldelerde ikamet etmektedir.

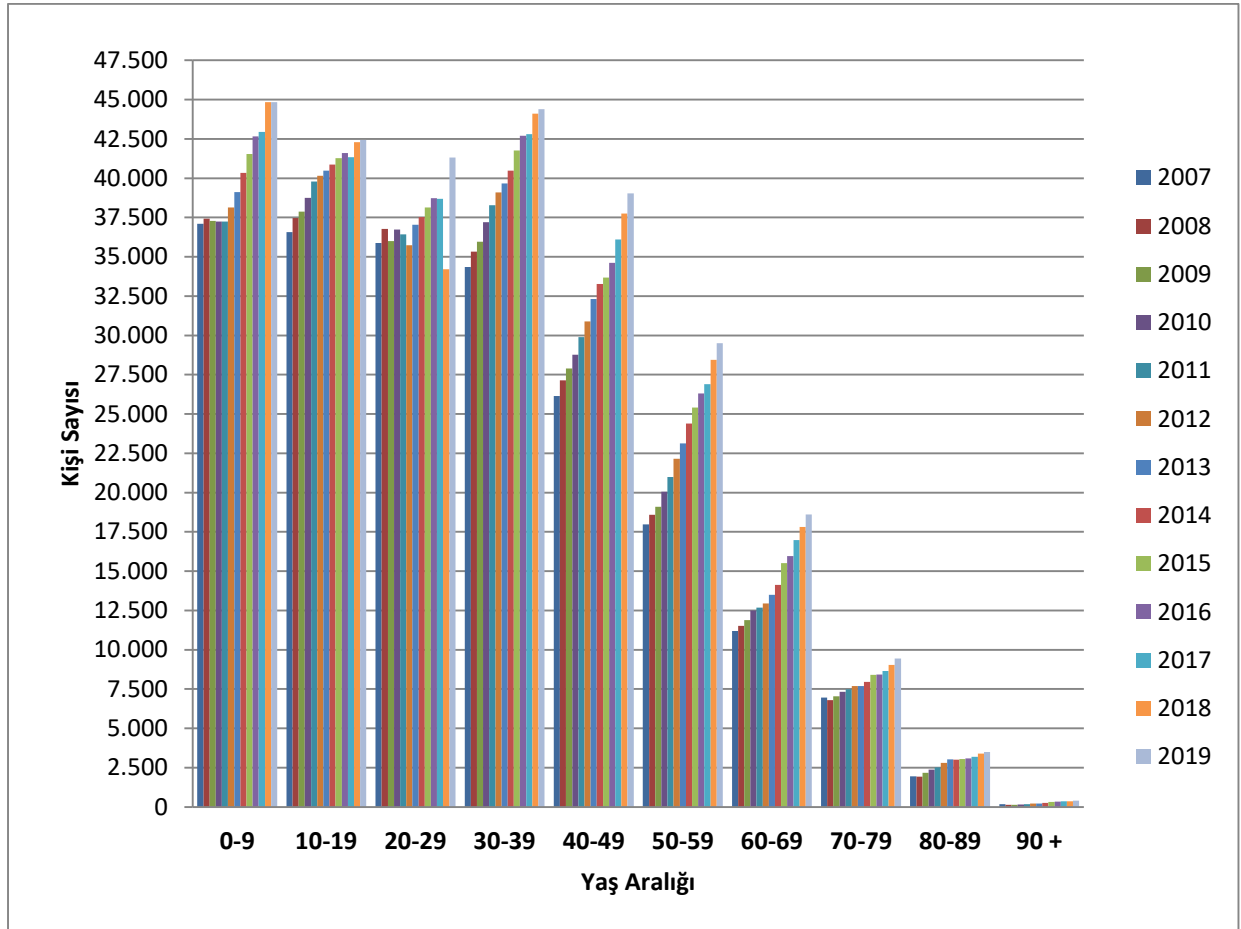
Adrese dayalı nüfus sayımı sonuçlarına göre İnegöl'ün nüfusu 2011 yılında 225.472, 2012 yılında 229.812, 2013 yılında 236.168, 2014 yılında 242.232, 2015 yılında 249.091, 2016 yılında 255.032, 2017 yılında 257.931, 2018 yılında 268.155 ve 2019 yılında ise 273.933 olarak belirlenmiştir.

Şekil 1. İnegöl'ün Nüfusu Grafiği 2007-2019

Şekil 2. İnegöl'ün Cinsiyete Göre Nüfus Artış Oranları Grafiği 2007-2019

Şekil 3. İnegöl'ün Yıllara Göre Yaş Grupları Grafiği 2007-2019

Gelişen ve sürekli büyüyen ekonomisi ile göç alma potansiyeli bir hayli fazla olan İnegöl'de, Türkiye'nin yedi ayrı bölgesinden gelen vatandaşlarımız yaşamaktadır. 2019 yılı adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre; Doğu Anadolu Bölgesi'nden 52.263, Karadeniz Bölgesi'nden 29.114, İç Anadolu'dan 13.559, Ege'den 11.312, Marmara'dan 6.130, Güneydoğu'dan 4.721 ve Akdeniz'den 4.470 kişi İnegöl'de yaşamaktadır.

İnegöl'e en çok göç veren Doğu Anadolu Bölgesi'nden Ardahan 11.592 kişiyle ilk sırada bulunmaktadır. Ardından sırasıyla Muş 11.587, Erzurum 10.990, Bitlis 7.191, Ağrı 3.092, Van 2.987, Kars 2.528, Malatya 636, Erzincan 556, Elazığ 524, Bingöl 218, Iğdır 221, Hakkari 81, Tunceli 60 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren ikinci büyük bölge konumundaki Karadeniz Bölgesi'nden Artvin 7.027 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından Çorum 5.941, Trabzon 5.592, Bayburt 2.766 Samsun 1.796, Zonguldak 969, Gümüşhane 900, Ordu 639, Giresun 628, Tokat 564, Rize 451 Amasya 442, Kastamonu 397, Düzce 256, Karabük 247, Sinop 216, Bolu 163 Bartın 120 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren üçüncü büyük bölge konumundaki İç Anadolu Bölgesi'nden Yozgat 5.380 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından Ankara 1.347, Kırşehir 1.224, Eskişehir 1.173, Konya 1.151, Sivas 929, Niğde 629, Kayseri 549, Aksaray 388, Kırıkkale 260, Çankırı 235, Nevşehir 217, Karaman 77 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren dördüncü büyük bölge konumundaki Ege Bölgesi'nden Kütahya 8.471 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından Afyonkarahisar 752, Manisa 683, İzmir 585, Aydın 318, Denizli 184, Uşak 176, Muğla 145 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren beşinci büyük bölge konumundaki Marmara Bölgesi'nden Bilecik 1.913 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından İstanbul 1.435, Balıkesir 979, Sakarya 509, Kocaeli 380, Çanakkale 348, Edirne 164, Kırklareli 143, Yalova 138, Tekirdağ 121 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren altıncı büyük bölge konumundaki Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden Mardin 975 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından Diyarbakır 883, Şanlıurfa 845, Siirt 606, Gaziantep 585, Şırnak 336, Batman 291, Adıyaman 200 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren yedinci ve son büyük bölge konumundaki Akdeniz Bölgesi'nden Kahramanmaraş 1.509 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından Hatay 897, Adana 694, Mersin 486, Osmaniye 218, Isparta 197, Kilis 189, Antalya 220, Burdur 60 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren şehirleri büyükten küçüğe doğru sıralarsak birinci sırada Ardahan olmak üzere, Muş, Erzurum, Kütahya, Artvin, Bitlis, Çorum, Trabzon, Yozgat, Van, Ağrı, Bayburt, Kars, Bilecik, Samsun, Kahramanmaraş, İstanbul, Ankara, Kırşehir, Eskişehir, Konya, Balıkesir, Zonguldak, Mardin, Sivas, Hatay, Diyarbakır, Gümüşhane, Şanlıurfa, Afyonkarahisar, Manisa, Siirt, Giresun, Ordu, Niğde, Gaziantep, Malatya, İzmir, Erzincan, Tokat, Kayseri, Elazığ, Sakarya, Mersin, Amasya, Rize, Kastamonu, Kocaeli, Aksaray, Şırnak, Çanakkale, Aydın, Batman, Düzce, Kırıkkale, Karabük, Çankırı, Sinop, Bingöl, Nevşehir, Osmaniye, Iğdır, Denizli, Adıyaman, Isparta, Edirne, Kilis, Uşak, Antalya, Bolu, Muğla, Kırklareli, Yalova, Tekirdağ, Bartın, Karaman, Hakkari, Burdur, Tunceli şehirleri yer almaktadır.

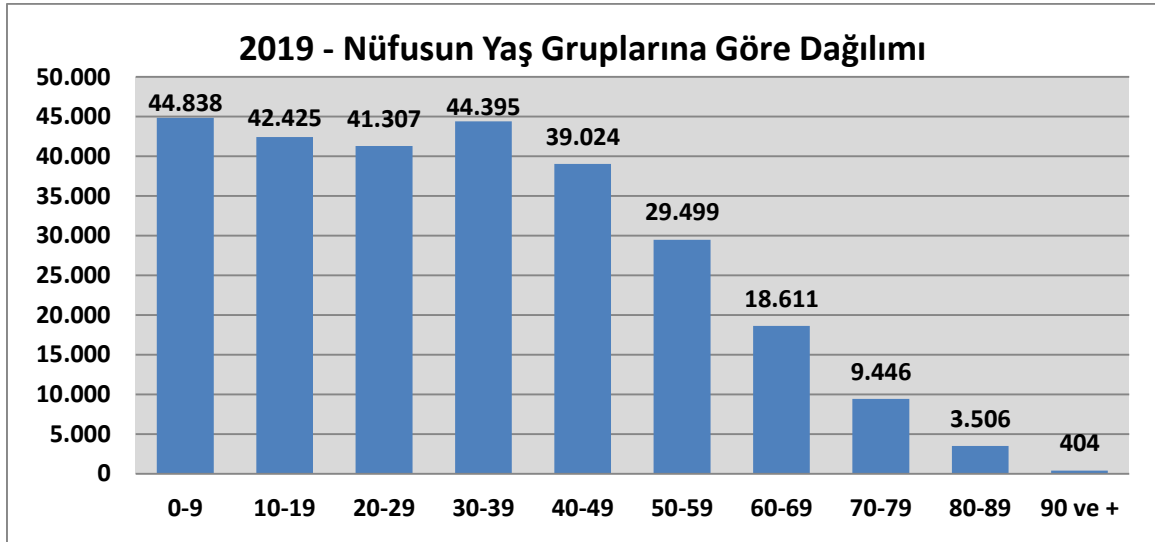
2011 yılında İnegöl'de diğer illerden göç ederek yaşayan toplam 89.617, 2012 yılında 93.529, 2013 yılında 97.658, 2014 yılında 102.548, 2015 yılında 107.198, 2016 yılında

111.086, 2017 yılında 115.116, 2018 yılında 117.811 vatandaşımız varken 2019 yılında 3.750 kişi daha İnegöl'e yerleşmiş ve bu sayı 121.569'a çıkmıştır.

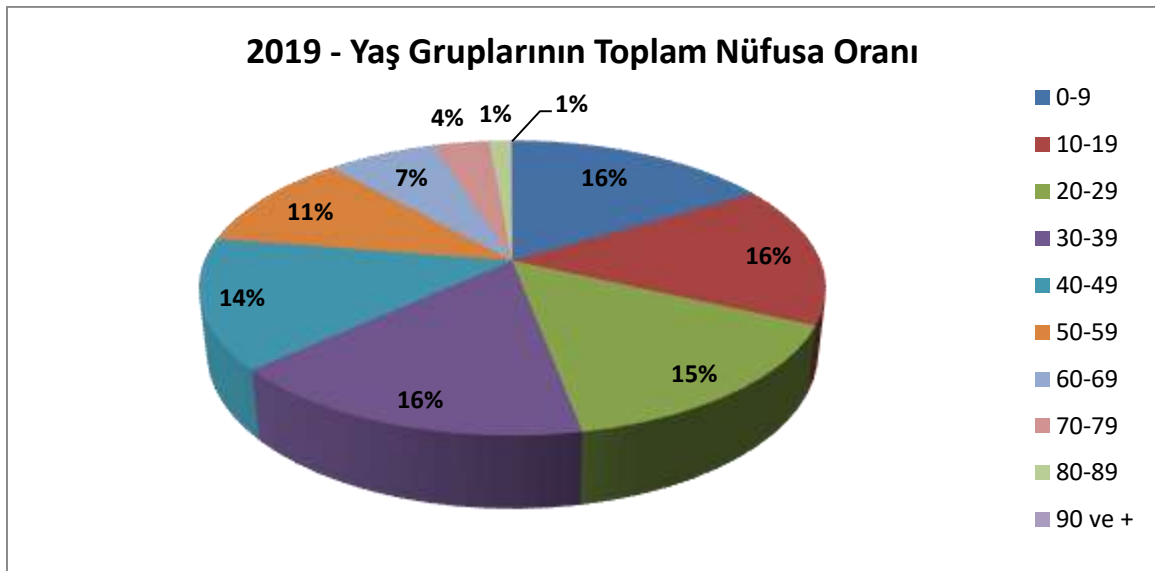
Doğu Anadolu Bölgesi		Karadeniz Bölgesi		İç Anadolu Bölgesi		Ege Bölgesi	
İl	İnegöl'e Verilen Göç	İl	İnegöl'e Verilen Göç	İl	İnegöl'e Verilen Göç	İl	İnegöl'e Verilen Göç
Ardahan	11.592	Artvin	7.027	Yozgat	5.380	Kütahya	8.471
Muş	11.587	Çorum	5.941	Ankara	1.347	Afyonkarahisar	752
Erzurum	10.990	Trabzon	5.592	Kırşehir	1.224	Manisa	683
Bitlis	7.191	Bayburt	2.766	Eskişehir	1.173	İzmir	585
Ağrı	3.092	Samsun	1.796	Konya	1.151	Aydın	318
Van	2.987	Zonguldak	969	Sivas	929	Denizli	184
Kars	2.528	Gümüşhane	900	Niğde	629	Uşak	174
Malatya	636	Ordu	639	Kayseri	549	Muğla	145
Erzincan	556	Giresun	628	Aksaray	388	TOPLAM	11.312
Elazığ	524	Tokat	564	Kırıkkale	260		
Bingöl	218	Rize	451	Çankırı	235		
İğdır	221	Amasya	442	Nevşehir	217		
Hakkari	81	Kastamonu	397	Karaman	77		
Tunceli	60	Düzce	256	TOPLAM	13.559		
TOPLAM	52.263	Karabük	247				
		Sinop	216				
		Bolu	163				
		Bartın	120				
		TOPLAM	29.114				

Marmara Bölgesi		Güneydoğu Anadolu Bölgesi		Akdeniz Bölgesi	
İl	İnegöl'e Verilen Göç	İl	İnegöl'e Verilen Göç	İl	İnegöl'e Verilen Göç
Bilecik	1.913	Mardin	975	Kahramanmaraş	1.509
İstanbul	1.435	Diyarbakır	883	Hatay	897
Balıkesir	979	Şanlıurfa	845	Adana	694
Sakarya	509	Siirt	606	Mersin	486
Kocaeli	380	Gaziantep	585	Osmaniye	218
Çanakkale	348	Şırnak	336	Isparta	197
Edirne	164	Batman	291	Kilis	189
Kırklareli	143	Adıyaman	200	Antalya	220
Yalova	138	TOPLAM	4.721	Burdur	60
Tekirdağ	121			TOPLAM	4.470
TOPLAM	6.130				

Tablo 3. 2019 Yılı İnegöl'ün Türkiye İçinden Aldığı Göç

Şekil 4. 2019 - Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı Grafiği

Şekil 5. 2019 - Yaş Gruplarının Toplam Nüfusa Oranı Grafiği

İlçede 0-9 yaş arası nüfus toplam nüfusun % 16'sını, 10-19 yaş grubu toplam nüfusun % 16'sını, 20-29 yaş grubu toplam nüfusun % 15'ini, 30-39 yaş grubu toplam nüfusun % 16'sını, 40-49 yaş grubu toplam nüfusun % 14'ünü, 50-59 yaş grubu toplam nüfusun % 11'ini, 60-69 yaş grubu toplam nüfusun % 7'sini, 70-79 yaş grubu toplam nüfusun % 4'ünü, 80-89 yaş grubu toplam nüfusun % 1'ni, 90 ve üzeri yaş grubu ise toplam nüfusun % 0,1'ini oluşturmaktadır.

3.5. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

3.5.1 İnegöl Organize Sanayi Bölgesi

İnegöl Organize sanayi Bölgesi, Bursa-Eskişehir Karayolunun 43. km'si üzerinde kurulmuş olup, Ülkemizin üç büyük şehrine ulaşımı kolaylıkla sağlanabilmektedir. Bölge Mudanya Limanına 76 km, Gemlik Limanına da 75 km. mesafede olduğundan deniz ulaşımı yapılabildiği gibi, Bölgeye 22 km mesafede olan Yenişehir Hava Limanı ile hava ulaşımı da yapılabilmektedir.

İnegöl Organize Sanayi Bölgesini kurma çalışmaları 1970'li yıllara dayanmaktadır. Dönemin Ticaret Bakanı Ahmet TÜRKEK'in destekleriyle İnegöl Belediyesi'nin ve İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın girişimleriyle o dönemin Bakanlar Kurulu'nun 24.12.1973 tarihli kararı ile kurulmuştur. İlk Müteşebbis Heyet 1977 yılında oluşmuştur. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın kredi desteği ve kontrolü ile alt yapısı kısa zamanda tamamlanan İOSB aynı zamanda Türkiye'nin ilk İlçe Organize Sanayi Bölgesi unvanını da elinde taşımaktadır. Bilim Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Sicil Defterinde 187 Sicil numarasıyla kayıtlı İnegöl Organize Sanayi Bölgesi, 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş, bir özel hukuk tüzel kişiliğidir. Organize Sanayi Bölgesi, 3.000.000 m²'lik bir alan üzerinde her türlü altyapı çalışmaları (Yol, Su, Elektrik, Kanalizasyon, Doğalgaz, İçme ve Kullanma Suyu Tesisleri, PTT, Sosyal Tesisler, Atıksu Arıtma, Atık Çamur Kurutma Tesisleri ve Camii) tamamlanmış olup, sanayicilerin tüm ihtiyaçlarına cevap verilmektedir.

İnegöl Organize Sanayi Bölgesinin kuruluşu yaklaşık 40 yıl olduğu için, İdare tarafından tahsis yapılabilecek herhangi bir sanayi parseli bulunmamaktadır. Tapu devirlerinin tamamı yapıldığı için değişen ekonomik şartlar gereği bazı parseller 2. veya 3. kez el değiştirmiştir.

2005 yılında yapılan Genel Kurul sonucunda Müteşebbis Heyet görevini tamamlayarak, Sanayicimizin kendi içerisinde seçmiş olduğu Yönetim Kurulu'na bütün yetkilerini devretmiştir. 2007 yılının Aralık ayından itibaren de Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgeleri, Bölge Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan birim tarafından verilmeye başlanmıştır.

Organize Sanayi Bölgesinde 2019 yılı itibariyle 108 parselde 72 kuruluş faaliyet göstermekte olup, toplam çalışan sayısı da 13.531'dir.

SANAYİ GRUPLARI	Firma Sayısı	Parsel Sayısı	OSB'de Çalışan Sayısı
Tekstil Ürünlerinin İmalatı	28	51	8.143
Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı	11	14	1.389
Mobilya İmalatı	14	17	895
Gıda Ürünleri İmalatı	4	5	979
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	3	4	331
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	2	4	199
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı (Cam Sanayi)	2	3	448
Ana Metal Sanayii	1	2	273
Kağıt ve Kağıt Ürünlerinin İmalatı	3	3	206
Diğer İmalatlar	4	5	668
TOPLAM	72	108	13.531

Tablo 4. İnegöl Organize Sanayi Bölgesi Tesislerin Sektörel Dağılımı

Elektrik

Organize Sanayi Bölgesinin Elektrik Dağıtım hattı tamamen yer altı kabloşuna dönüştürüldüğünden sanayi kuruluşları kaliteli enerji temin etmekte, Elektrik enerjisi TEİAŞ'a ait Ana Trafo Merkezinden direkt alındığı içinde ucuz enerji kullanılmaktadır.

Doğalgaz

İnegöl Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü 1995 yılında Doğalgaz dağıtım hattı projesi çalışmalarına başlamış; 1996 ikinci yarısında tamamlayarak, Alt yapı işine başlanmıştır.

A Tipi İstasyon çalışmaları tamamlandıktan sonra, Haziran 1997 yılından itibaren Bölgemizde üretim ve ısıtma amaçlı olmak üzere doğalgaz kullanımına geçilmiştir.

Atıksu Arıtma Tesisi

Organize Sanayi Bölgesi ve İnegöl Belediyesi ortak Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesislerinin 55.000 m³/gün kapasiteli olarak 1998 yılı Ağustos ayında temelleri atılmış, 2000 yılı Kasım ayından itibaren işletmeye alınmıştır.

Türkiye'de Endüstriyel ve Evsel nitelikli Atıksuların birlikte arıtıldığı ilk uygulama olan tesisin kapasitesi artırılarak; 130.000 m³/gün atıksu arıtabilecek duruma getirilmiştir. 160.000 m² lik bir alan üzerine kurulmuş olan Arıtma Tesisi; Biyolojik arıtma, Difüzör ve Aeratör havalandırmalıdır. Ayrıca tesisten çıkan atık çamurun azaltılması teknolojisi olan Cannibal sistemi Amerika'dan satın alınarak ülkemizde ilk defa Organize Sanayi Bölgemiz de

uygulanmaktadır. Yaklaşık \$ 35.000.000'a mal olan Atıksu Arıtma Tesisleri Organize Sanayi Bölgesinde bulunan sanayicilere ön arıtmasız deşarj imkânı sağlamaktadır. Ayrıca kurulan Çamur Kurutma Tesisleri sayesinde çıkan atık çamurları susuzlaştırılarak geri dönüşümlü olarak kullanılabilir hale getirilmektedir. Bu hali ile Türkiye de bir ilk olma özelliğini taşıyan Atıksu Arıtma Tesisleri, Gaz Motorları sayesinde kendi enerjisini üreterek egzost gazlarından faydalanarak ta çamur kurutma işlemi yapılmaktadır.

Şu anda tesisten deşarj edilen atık su sulama suyu kriterlerine uygun olarak deşarj edilmektedir. Tesiste hedeflenen, Avrupa Birliği Standartlarına uygun deşarj kriterlerine ulaşmaktır. Bunun için de Uludağ Üniversitesi Çevre Bölümü Başkanlığı ile bir protokol yapılmış, bu protokol çerçevesinde renk giderimi için de çalışmalar devam etmektedir. Arıtma maliyeti olarak ta benzer tesislere göre çok daha ucuz işletme yapılabilmektedir.

Tesisin TSE Belgesi bulunan laboratuvarında günlük atıksu analizleri yapılabilmekte ve çevre kuruluşlara da hizmet verebilecek kapasitededir.

Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu, Sanayici ve İnegöl Belediyesinin el ele vererek tamamı öz kaynak ile bitirilmiş olan tesisler işletme masraflarını da bu kuruluşların özverileri ve çabaları ile kendi kaynaklarından karşılanmaktadır.

3.5.2. İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümleri çerçevesinde, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 11.05.2006 tarih ve 4660 sayılı yazısına istinaden '245' sicil numarasına istinaden imzalanan kuruluş protokolü ile faaliyetlerini yürütmektedir.

İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi olarak 2019 yılı itibari ile bölgemize 2 adet itfaiye aracı alımı yapılmış olup, Jandarma Karakol binası ile İtfaiye binası yapım işleri devam etmektedir. İnegöl-Yenişehir Devlet Karayolu İle OSB'miz Arasındaki bağlantı sağlayan OSB Bağlantı yolun daha iyi hizmet vermek adına iyileştirme projeleri tamamlamış olup 2020 sonu itibari ile yapımına başlanacaktır.

İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi 2019 yılı sonu itibari ile 69 firma üretimde olup, 22 firmada inşaatına devam etmektedir. Faaliyet gösteren 67 firmada 3600 kişi istihdam edilmektedir.

3.5.3. Yenice Organize Sanayi Bölgesi

Yenice Organize Sanayi Bölgesi'ne ait kuruluş protokolü Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na 21.04.2015 tarihinde onaylanarak sicil kayıt defterine 306 sicil numarası ile işlenmiştir. 08 Ağustos 2017 tarihinde bölgemizin ıslah şartlarını yerine getirdiği Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca onaylanmış ve OSB unvanındaki "Islah" ibaresinin kaldırılarak Yenice Organize Sanayi Bölgesi olması uygun görülmüştür.

Yenice Organize Sanayi Bölgesi'nde 2019 yılı içerisinde Maliye Hazinesi'ne ait 9.740,44 m² Yenice OSB adına tescil edilmiştir. Bölgede; 10.000 m² parke taş ile yüzey kaplama çalışmaları yapılmıştır.

Yenice Organize Sanayi Bölgesi içerisinde bulunan tüm parsaller 4562 sayılı OSB Kanunu öncesinde tahsislidir. Bölgede; 40 aktif firma mevcuttur ve bu firmalardaki toplam istihdam sayısı 2500'dür.

3.6. İNEGÖL'DEKİ ESNAF VE SANATKÂR ODALARI

3.6.1. İnegöl Marangozlar ve Mobilyacılar Odası

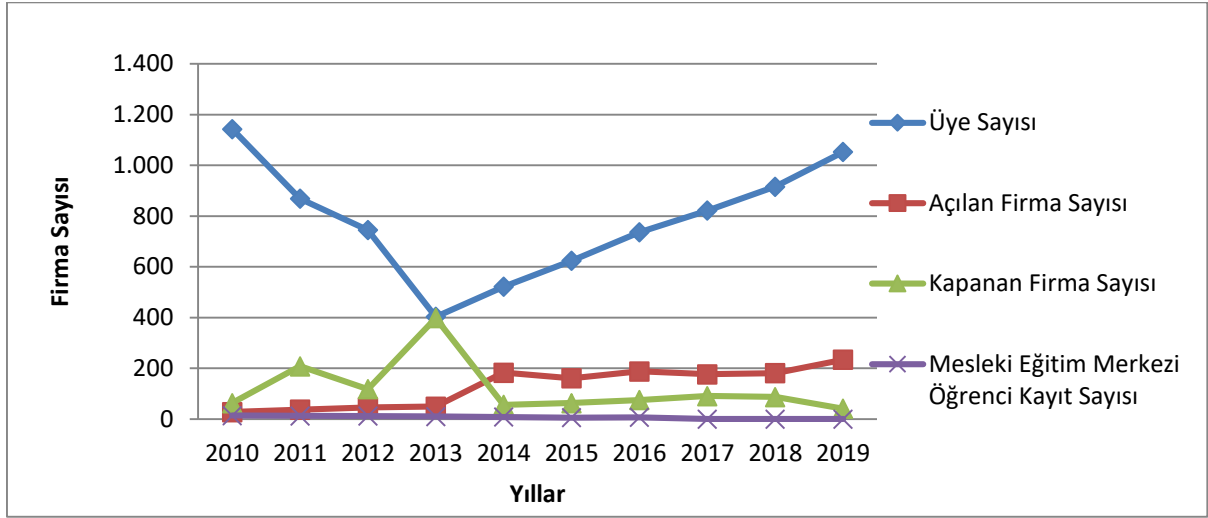
İnegöl Marangozlar ve Mobilyacılar Odası'nda alınan verilere göre İNMOB' un üye sayısı 2008'den başlayarak 2013'e kadar her yıl azalış göstermiş, 2014 yılından itibaren ise artmıştır.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Üye Sayısı	1143	869	745	403	522	624	736	822	916	1053
Açılan Firma Sayısı	28	37	46	49	183	161	188	177	181	234
Kapanan Firma Sayısı	63	208	118	398	56	63	75	91	87	41
Mesleki Eğit. Mer. Öğrenci Kayıt Sayısı	14	13	12	10	8	6	7	0	0	0

Tablo 5. İNMOB Yıllara Göre Açılan ve Kapanan Firma Sayıları

Açılan firma sayılarına bakıldığında, 2009'dan 2012'ye dalgalı bir trend seyrettiği görülmektedir. Açılan firma sayısı 2009'dan 2010'a kadar açılan firma sayısı yaklaşık %32 artarak 28'e ulaşmış, 2011 yılında yine yaklaşık %32 artarak 37'e ulaşmış, 2012 yılında yaklaşık %26 artarak 46'ya ulaşmış, 2013 yılında yaklaşık %6 artarak 49'a ulaşmış, 2014 yılında %273 artarak 183'e ve 2015 yılında %12'lik bir azalışla açılan firma sayısı 161'e düşmüş, 2016 yılında ise %17 artarak 188'e ulaşmış, 2017 yılında %5'lik oranda 177'ye

düşmüş, 2018 yılında ise %2 artarak 181'e ulaşmış, 2019 yılında ise %29 artışla bu sayı 234'e yükselmiştir.

Şekil 6. İNMOB Yıllara Göre Açılan ve Kapanan Firma Sayıları Grafiği

Kapanan firma sayıları da 2008'den 2014'e dalgalı bir trend seyretmiştir. 2008'de 230 olan kapanan firma sayısı 2009'da %38 azalarak 142'ye düşmüştür. 2010'da yaklaşık %56'lık bir azalışla 63, 2011 yılında da yaklaşık %230 artarak 208, 2012 yılında %43'lük düşüşle 118, 2013 yılında %237 oranında artışla 398, 2014 yılında yaklaşık %86'lık bir azalışla 56, 2015 yılında %11 oranında artışla 63, 2016 yılında %19 oranında artışla 75, 2017 yılında ise %21'lik artışla 91, 2018 yılında %2 düşüşle 87, 2019 yılında ise %52 azalış ile 41 olarak belirlenmiştir.

Mesleki Eğitim Merkezi'ne kayıt olan öğrenci sayısı 2008'de 28 iken, 2009 yılında yaklaşık %60 azalarak 11 olmuştur. 2010'da yaklaşık %27 oranında artış göstererek 14 olan kayıt olan öğrenci sayısı, 2011 yılında sadece bir kişi farkla 13 kişi, 2012 yılında yine bir kişi farkla 12 kişi, 2013 yılında 10 kişi, 2014 yılında 8 kişi ve 2015 yılında 6 kişi, 2016 yılında 7 kişi olarak belirlenmiş olup, 2017 yılından sonra Mesleki Eğitim Merkezi'ne kayıt gerçekleşmemiştir.

3.6.2. Diğer Esnaf ve Sanatkar Odaları

İnegöl'de bulunan diğer esnaf odasının mevcut üye sayıları ile 2019 yılında gerçekleşen üye kaydı ve kayıt silme işlemleri ve ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Esnaf Odası	Mevcut Üye	Üye Kaydı	Silinen Üye
İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası	1.115	92	20
İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası	535	135	95
İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkârlar Odası	663	87	40
İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası	265	36	24
İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkârlar Odası	361	48	34
İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası	311	36	20
İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası	120	25	3
İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkârlar Odası	457	47	62
İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası	563	81	44
İnegöl Kırtasiyeciler, Züccaciyeciler, Hırdavatçılar ve Bakkallar Esnaf Odası	985	152	137

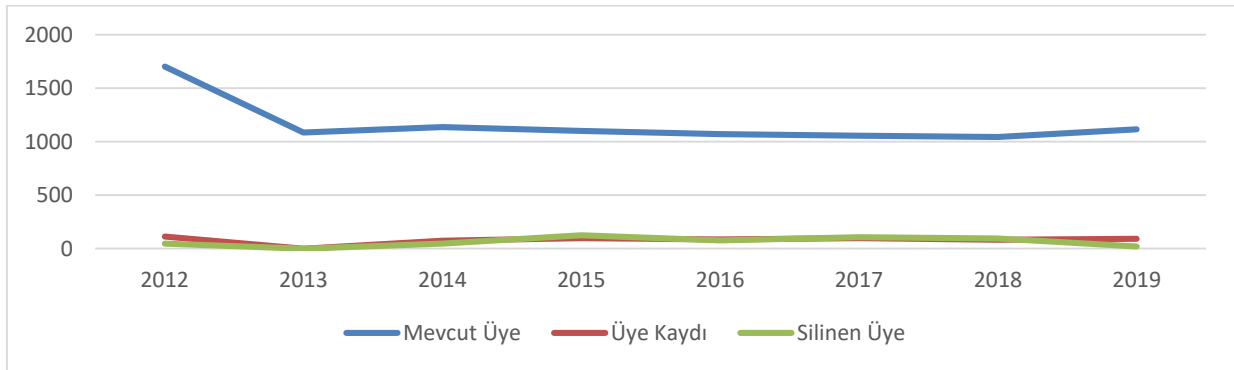
Tablo 6. Esnaf ve Sanatkâr Odaları 2019 yılı Üye İstatistikleri

İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası

İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2013 yılında bir önceki yıla kıyasla üye sayısının %36 oranında düştüğü ve 2013 – 2018 yılları arasında aynı düzeyde seyrettiği görülmektedir. 2013 yılı itibariyle Odaya yeni kayıt olan üye sayısı ile kaydı silinen üye sayılarının birbirini dengelemektedir.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mevcut Üye	1704	1087	1137	1100	1070	1055	1044	1115
Üye Kaydı	113	-	75	98	87	98	83	92
Silinen üye	47	-	48	126	78	106	96	20

Tablo 7. İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası Üye İstatistikleri Tablosu

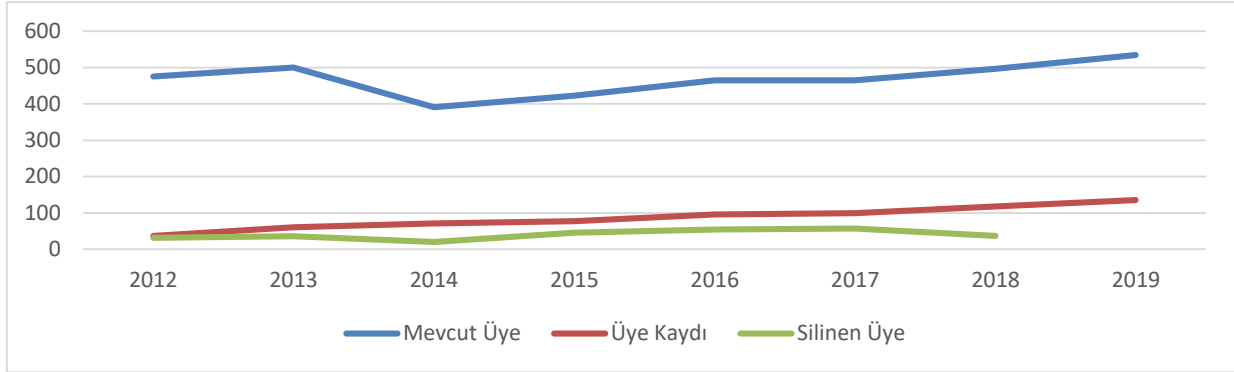
Şekil 7. İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası

İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2014 yılında bir önceki yıla kıyasla üye sayısının %22 oranında düştüğü ve 2014 yılından sonra üye sayısının tekrar düzenli olarak arttığı görülmektedir.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mevcut Üye	476	500	391	423	465	465	497	535
Üye Kaydı	37	60	71	77	96	99	118	135
Silinen üye	31	36	20	45	54	57	37	95

Tablo 8. İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu

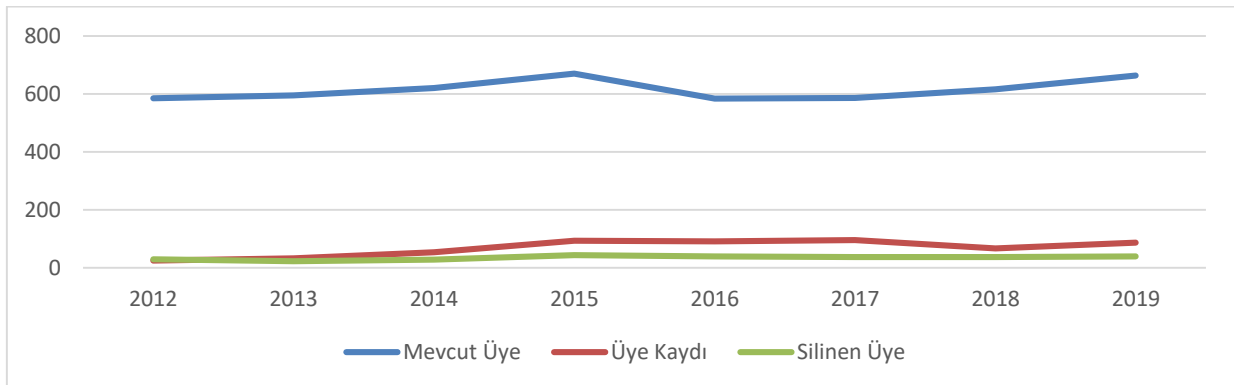
Şekil 8. İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkarlar Odası

İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkarlar Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2012 - 2015 yılları arasında üye sayısının düzenli olarak artmış, 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla üye sayısının %12 oranında düştüğü ve 2016 yılından sonra üye sayısının tekrar düzenli olarak arttığı görülmektedir.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mevcut Üye	585	595	620	670	584	586	616	663
Üye Kaydı	25	33	54	94	91	96	67	87
Silinen üye	30	23	29	44	40	37	37	40

Tablo 9. İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu

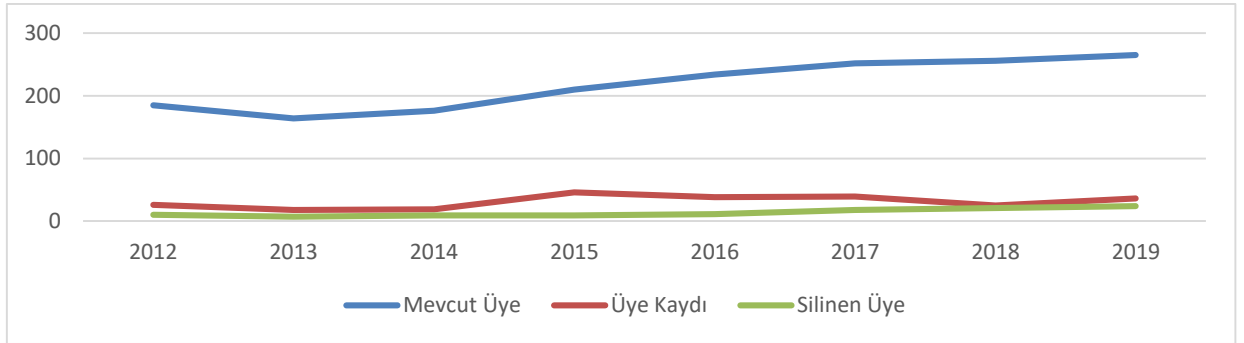
Şekil 9. İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası

İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2012 - 2019 yılları arasında üye sayısının sürekli olarak arttığı görülmektedir.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mevcut Üye	185	164	176	210	234	252	256	265
Üye Kaydı	26	18	19	46	38	39	25	36
Silinen üye	10	7	9	9	11	18	21	24

Tablo 10. İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu

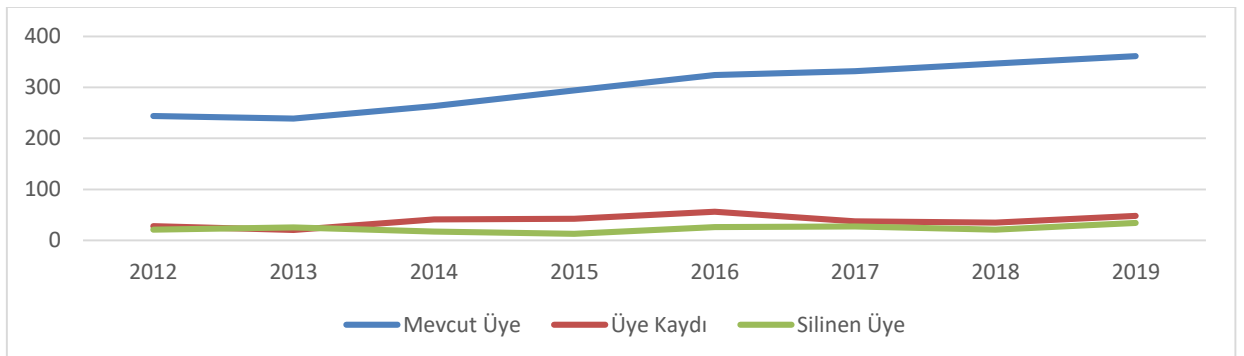
Şekil 10. İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası

İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2012 - 2019 yılları arasında üye sayısının düzenli olarak arttığı görülmektedir.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mevcut Üye	244	239	263	294	324	332	347	361
Üye Kaydı	28	20	41	42	56	37	35	48
Silinen üye	21	25	17	13	26	27	21	34

Tablo 11. İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu

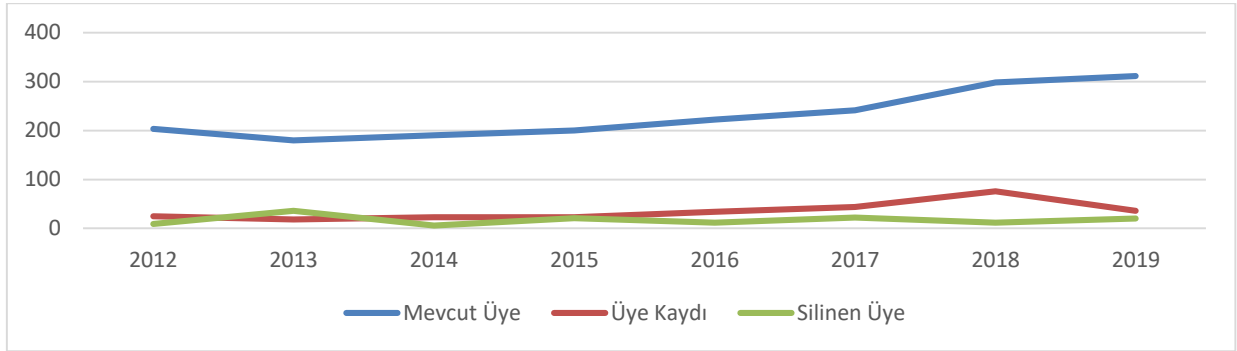
Şekil 11. İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası

İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2013 yılında bir önceki yıla kıyasla üye sayısının %11 oranında düştüğü ve 2013 yılından sonra üye sayısının tekrar düzenli olarak arttığı görülmektedir.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mevcut Üye	203	180	190	200	222	241	298	311
Üye Kaydı	25	18	23	23	34	44	76	36
Silinen üye	9	36	6	21	12	22	12	20

Tablo 12. İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu

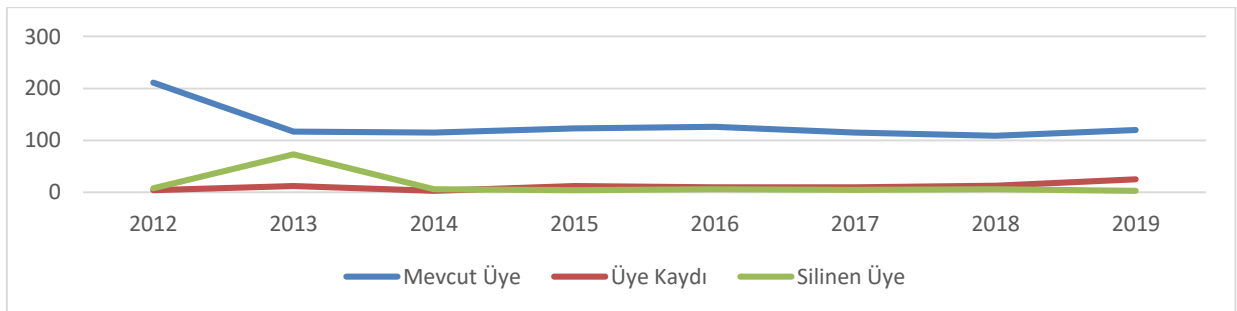
Şekil 12. İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası

İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2013 yılında bir önceki yıla kıyasla üye sayısının %44 oranında düşüş yaşadığı ve 2013-2016 yılları arası tekrar artış göstermiştir. 2016 yılından sonra üye sayısının tekrar düştüğü görülmektedir.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mevcut Üye	211	117	115	123	126	115	109	120
Üye Kaydı	4	12	3	12	10	10	13	25
Silinen üye	8	73	6	4	6	5	6	3

Tablo 13. İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu

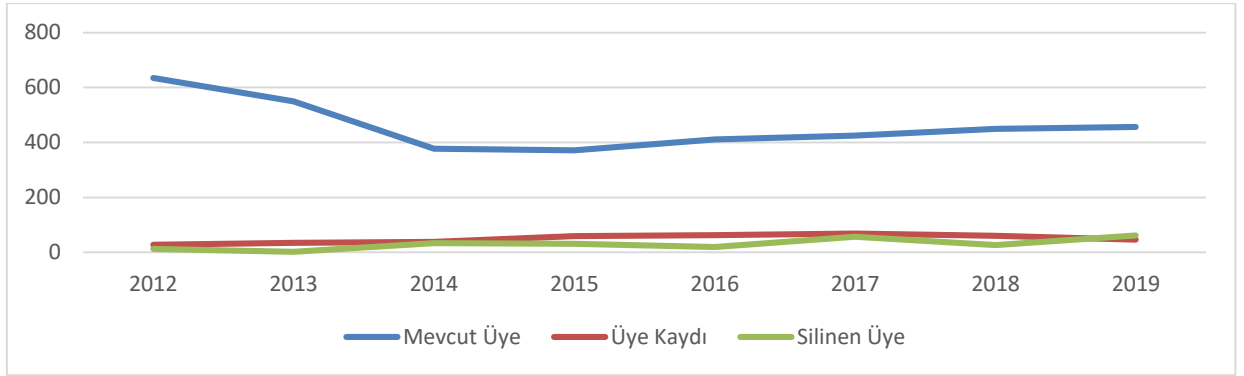
Şekil 13. İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkârlar Odası

İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkârlar Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2014 yılında 2012 yılına kıyasla üye sayısının %40 oranında düştüğü ve 2014 yılından sonra üye sayısının tekrar düzenli olarak arttığı görülmektedir.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mevcut Üye	635	550	377	372	411	425	450	457
Üye Kaydı	28	35	39	59	63	69	61	47
Silinen üye	13	2	34	31	20	57	27	62

Tablo 14. İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkârlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu

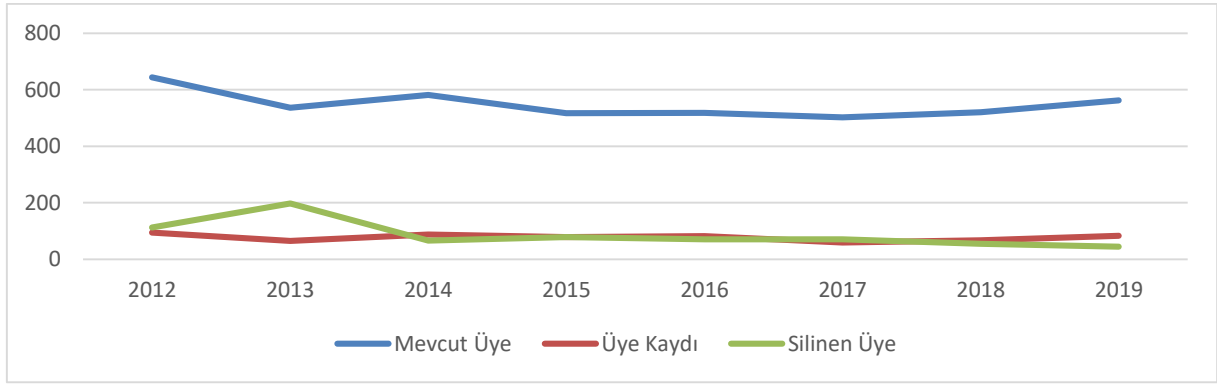
Şekil 14. İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkârlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası

İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2012 yılından 2017 yılına kadar düzenli olarak düştüğü ve 2017 yılında sonra üye sayısının tekrar arttığı görülmektedir.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mevcut Üye	644	537	582	517	518	503	521	563
Üye Kaydı	94	65	87	79	82	59	67	83
Silinen üye	113	197	66	78	71	70	55	44

Tablo 15. İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu

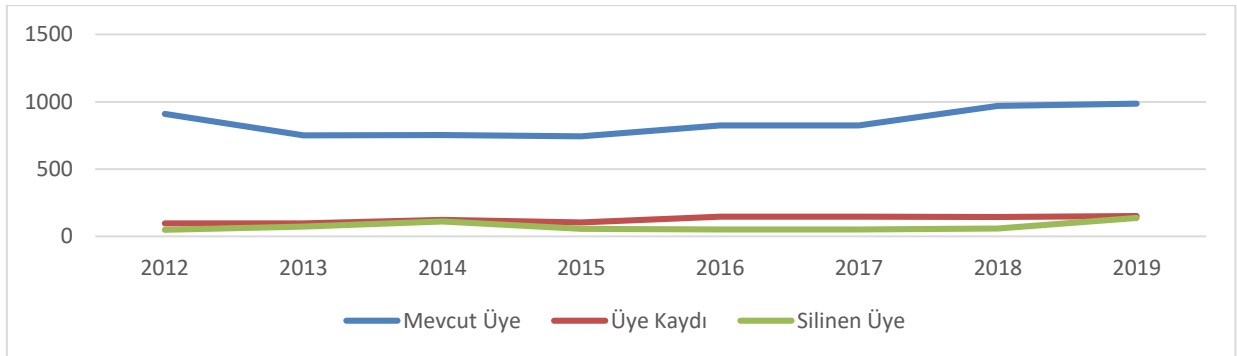
Şekil 15. İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Kırtasiyeciler, Züccaciyeciler, Hırdavatçılar ve Bakkallar Esnaf Odası

İnegöl Kırtasiyeciler, Züccaciyeciler, Hırdavatçılar ve Bakkallar Esnaf Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2012 yılından 2015 yılına kadar düştüğü ve 2015 yılında sonra üye sayısının tekrar düzenli olarak arttığı görülmektedir.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mevcut Üye	910	750	753	742	825	825	970	985
Üye Kaydı	97	96	123	104	147	147	143	152
Silinen üye	48	72	111	56	51	51	57	137

Tablo 16. İnegöl Kırtasiyeciler, Züccaciyeciler, Hırdavatçılar ve Bakkallar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu

Şekil 16. İnegöl Kırtasiyeciler, Züccaciyeciler, Hırdavatçılar ve Bakkallar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği

3.7. SAĞLIK

İnegöl’de, 1 devlet hastanesi (345 yatak kapasiteli), 1 dış hastanesi, 2 özel hastane, 1 tıp merkezi, 1 Verem Savaş Dispanseri mevcuttur. 01.10.2009 tarihi itibarıyla Aile Hekimliği Uygulamasına geçilmiş olup, Sağlık Grup Başkanlığı Toplum Sağlığı Merkezi oluşturulmuş ve Sağlık Ocakları Aile Sağlığı Merkezine dönüştürülmüştür. Böylelikle, 23 adet olan Toplum Sağlığı Merkezi’nin 21 tanesi aktif olarak çalışmaktadır.

3.7.1 İnegöl Devlet Hastanesi

İnegöl ilçesinde Nisan 2005’e kadar Devlet Hastanesi ve SSK Hastanesi adıyla iki hastane mevcutken, bu tarihten sonra sağlık hizmetlerinin birleştirilmesiyle SSK Hastanesi Devlet Hastanesi bünyesine katılmıştır. Bu birleşmeden sonra oluşan 345 yataklı İnegöl Devlet Hastanesi’nde dâhiliye hizmetleri eski SSK Hastanesi binasında, cerrahi hizmetleri de devlet hastanesi binasında verilmeye başlanmıştır.

2015 yılında İnegöl Devlet Hastanesi şehir merkezindeki tam donanımlı yeni binasında ilçe halkına hizmet vermeye başlamıştır. İnegöl Devlet Hastanesi’nde 2019 yılı itibarı ile toplam 714 personel görev yapmaktadır.

3.7.2. Aile Sağlığı Merkezleri

İnegöl Toplum Sağlığı Merkezi’ne bağlı olmak üzere toplam 23 adet aile sağlığı merkezi ve 1 Verem Savaş Dispanseri mevcuttur.

İnegöl Toplum Sağlığı Merkezi Hazineye ait binada, İnegöl merkezde bulunan 1 No’lu Turgutalp Aile Sağlığı Merkezi, ve 7 No’lu Alanyurt Aile Sağlığı Merkezi mülkiyeti Sağlık Bakanlığı’na ait olup, 2 No’lu Orhaniye Aile Sağlığı Merkezi, 3 No’lu Hamidiye Aile Sağlığı Merkezi, 4 No’lu Hanife Selçuk Teşik Aile Sağlığı Merkezi, 5 No’lu Şükrü Özdilek Aile Sağlığı Merkezi, 8 No’lu Akhisar Aile Sağlığı Merkezi, 9 No’lu Huzur Aile Sağlığı Merkezi ve 14 No’lu Mesudiye Aile Sağlığı Merkezi’nin mülkiyeti ise İnegöl Belediyesi’ne aittir. Merkezde bulunan 6 No’lu Cuma Aile Sağlığı Merkezi Hazine’ye ait olup, 13 No’lu 6 Eylül Aile Sağlığı Merkezi, 16 No’lu Kemalpaşa Mahallesi Aile Sağlığı Merkezi, 18 No’lu Süleymaniye Aile Sağlığı Merkezi, 19 Nolu Mahmudiye Aile Sağlığı Merkezi, 21 No’lu Doğanalp aile Sağlığı Merkezi 22 No’lu Ertuğrulgazi Aile Sağlığı Merkezi, 23 No’lu Osmaniye Aile Sağlığı Merkezi ’nin mülkiyeti şahsa ait olup özel mülkiyettir.

Yenice Beldemizde faaliyetini sürdüren 10 No'lu Yenice Aile Sağlığı Merkezi'nin mülkiyeti Belediyeye; Cerrah Beldemizde faaliyetini sürdüren 12 No'lu Cerrah Aile Sağlığı Merkezi, Kurşunlu Beldemizde faaliyetini sürdüren Kurşunlu 11 No'lu Aile Sağlığı Merkezi ve Akhisar Mahallemizde Faaliyetini sürdüren 15 No'lu Baykoca TOKİ Aile Sağlığı Merkezi mülkiyeti ise Sağlık Bakanlığı'na aittir. İnegöl Toplum Sağlık Merkezi ile bağlı kurumlara hizmet veren resmi araç sayısı 4 şirket aracı mevcuttur.

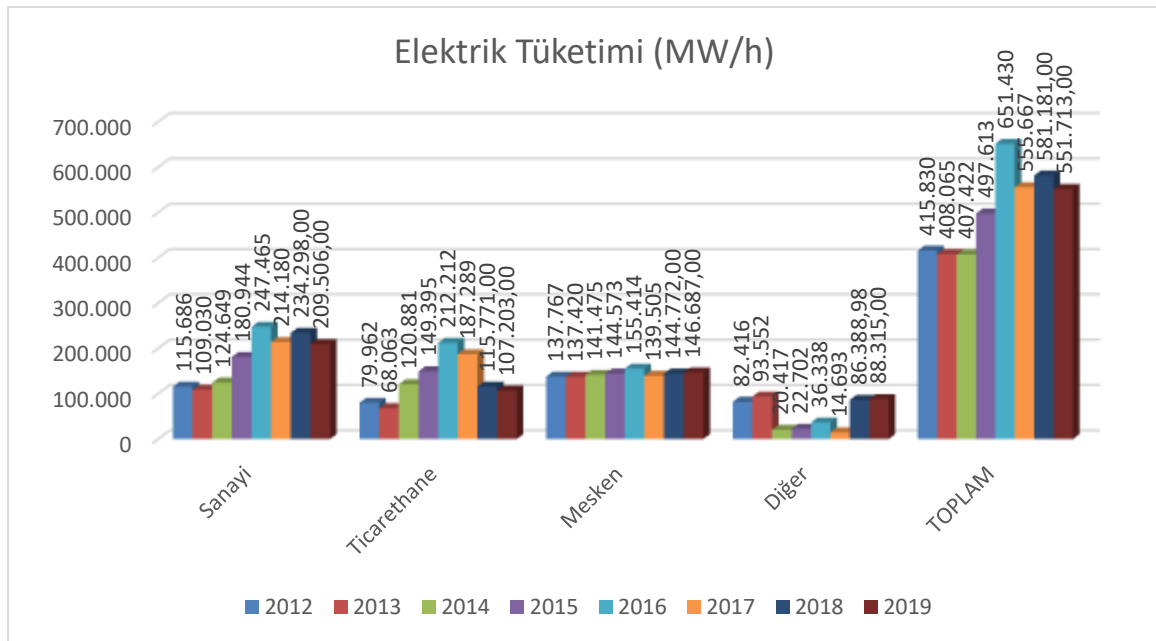
3.7.3. Sağlık Evleri

İnegöl Merkez ve Beldelerdeki Aile Sağlığı Merkezlerine bağlı Şehitler, Çavuş köy, Sungur paşa, Hamza Bey, Kulaca, Şipalı, Tekke, Küçükyenice, Mezit, Tahta Köprü, Gündüzlü, Maden, Hayriye, Hamamlı olmak üzere toplam 14 sağlık evleri mevcut olup, bunlardan yalnızca 5 personel olarak ebe görev yapmaktadır.

3.8. ENERJİ TÜKETİMİ

3.8.1 Elektrik Enerjisi Tüketimi

UEDAŞ İnegöl İşletme Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre, 2019 yılında abone grubuna göre elektrik tüketimi; meskende 146.687.557,09 MW/h, sanayi sektöründe 209.506.939,42 MW/h, ticarethane sektöründe 107.203.338,38 MW/h, diğer grubunda ise 88.315.379,57 MW/h.

Şekil 17. Yıllara ve Kullanıcılarına Göre Elektrik Tüketimi Grafiği

Ticarethane elektrik tüketiminin 2012 yılından başlayarak 2016 yılına kadar artış gösterdiği sonrasında ise düşüşe geçtiği görülmektedir. Mesken elektrik tüketimi 2012'den 2019'a her yıl ufak artışlarla devam etmiştir- Toplam elektrik tüketimi verilerini incelediğimizde ise 2019 yılında artış görülmektedir.

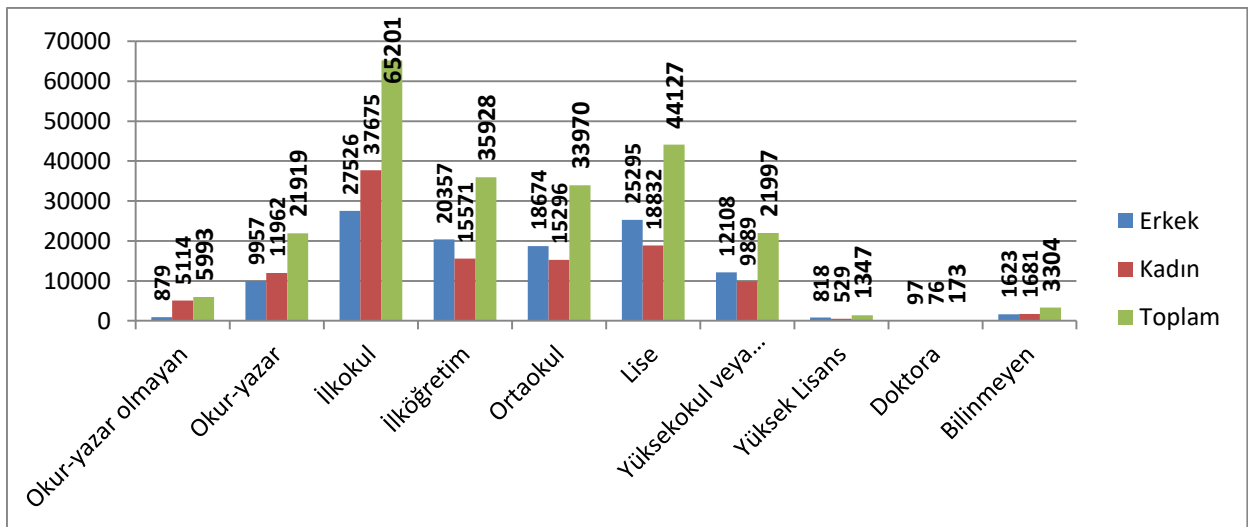
3.8.2 Doğalgaz Tüketimi

İnegöl Organize Sanayi Bölgesi'nde 1995 yılında başlanan doğalgaz dağıtım hattı projesi 1996 yılında tamamlanarak, Haziran 1997'den itibaren fabrikalarda kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca, iki sanayi kuruluşu da doğalgazdan elektrik enerjisi elde etmek amacıyla doğalgaz dönüşüm santrali kurmuştur.

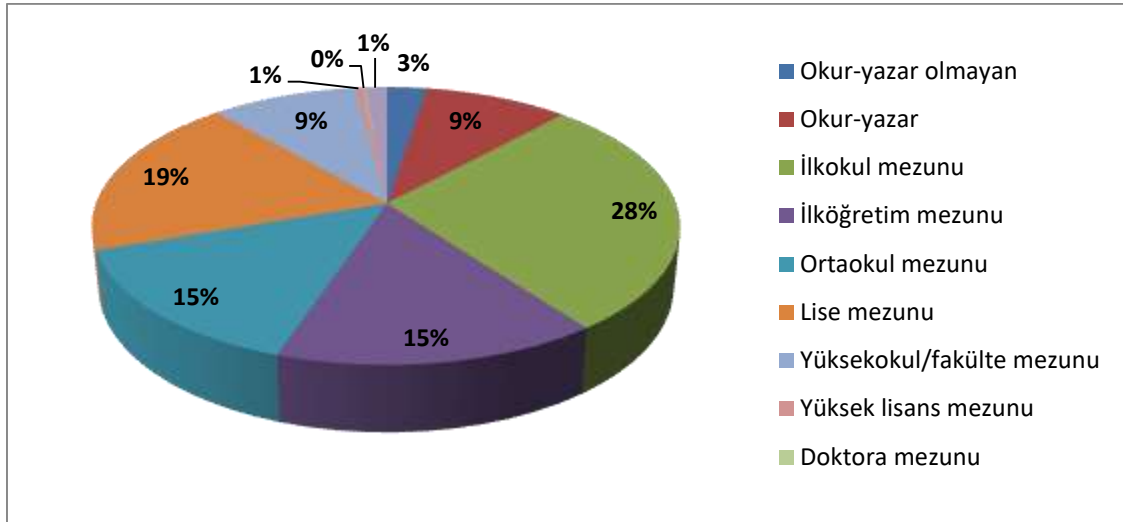
İnegöl'de iki adet doğalgaz şehir giriş istasyonu ve on adet bölge regülatörü mevcuttur. 2019 yılı itibariyle, 40.985 metre çelik hat, 524.250 metre polietilen hat imalatı tamamlanmıştır. 2019 yılı içerisinde ilçenin şehir içi doğalgaz kullanımı 79.000.000 Sm³, Organize Sanayi Bölgesi kullanımı ise 65.400.000 Sm³'tür.

3.9. EĞİTİM

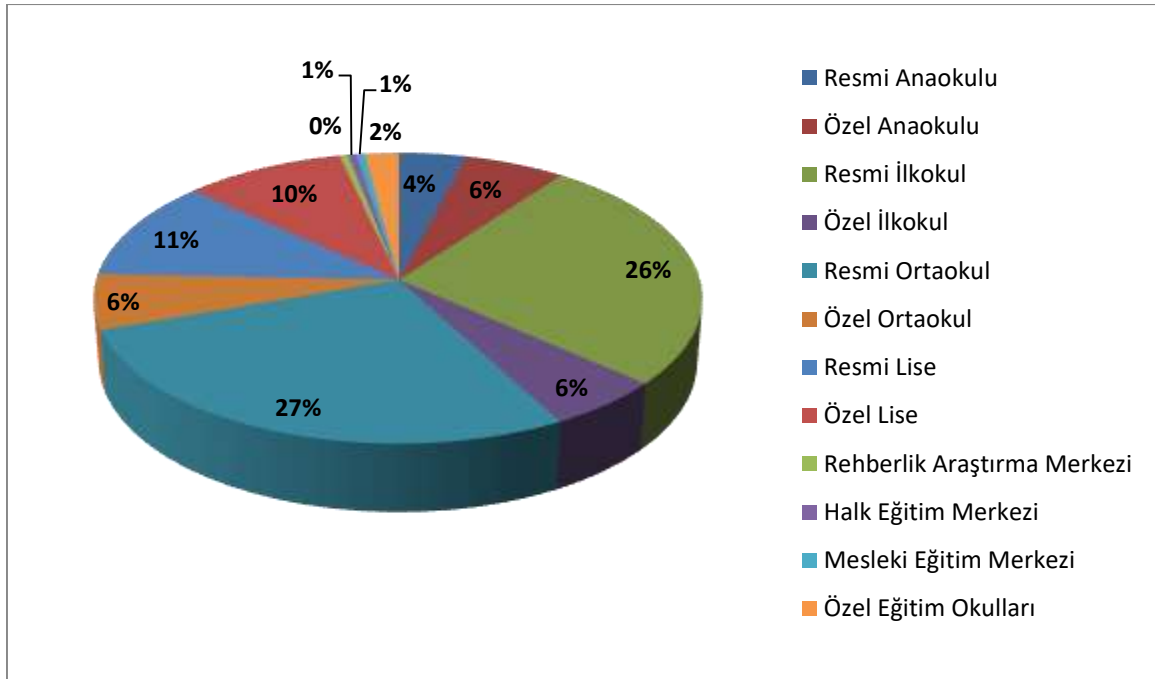
Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2018 yılı sonuçlarına göre İnegöl'de yaşayan vatandaşların okuma yazma durumu ve eğitim düzeylerine ilişkin veriler aşağıdaki grafiklerde verilmektedir. İlçe merkezinde yaşayan 6 yaş üzeri nüfus dikkate alınarak derlenmiştir. İlçenin 2017 yılında 6 yaş üzeri nüfusu 233.959'dır.

Şekil 18. İlçe Nüfusunun Eğitim Durumu Grafiği

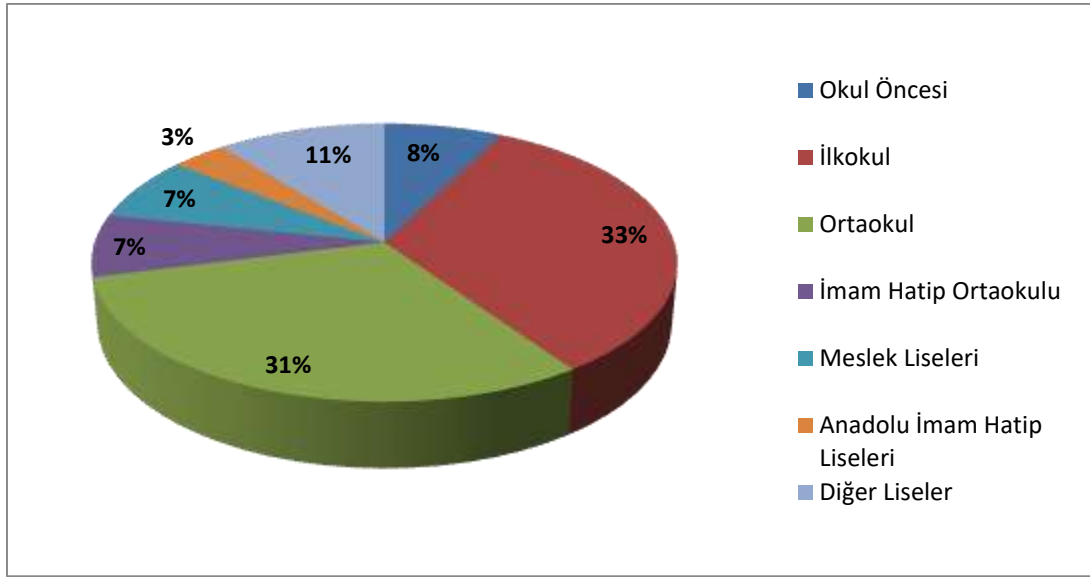
Şekil 19. Eğitim Durumunun Nüfusa Dağılımı

Şekil 20. Okul Türlerinin Dağılımı

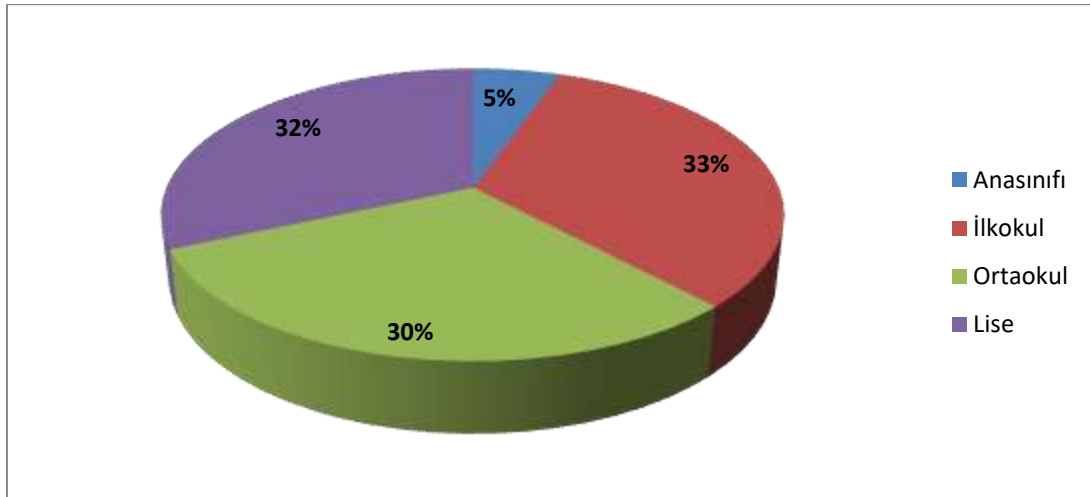
2019 yılı itibariyle İnegöl’de özel okullar da dahil 20 anaokulu, 63 ilkokul, 66 ortaokul, 41 lise, 1 rehberlik araştırma merkezi, 1 halk eğitim merkezi, 1 mesleki eğitim merkezi, 4 özel eğitim okulu olmak üzere toplam 255 tane okul bulunmaktadır.

Ayrıca ilçede, 8 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi, 11 özel yurt, ve 11 sürücü kursu bulunmaktadır.

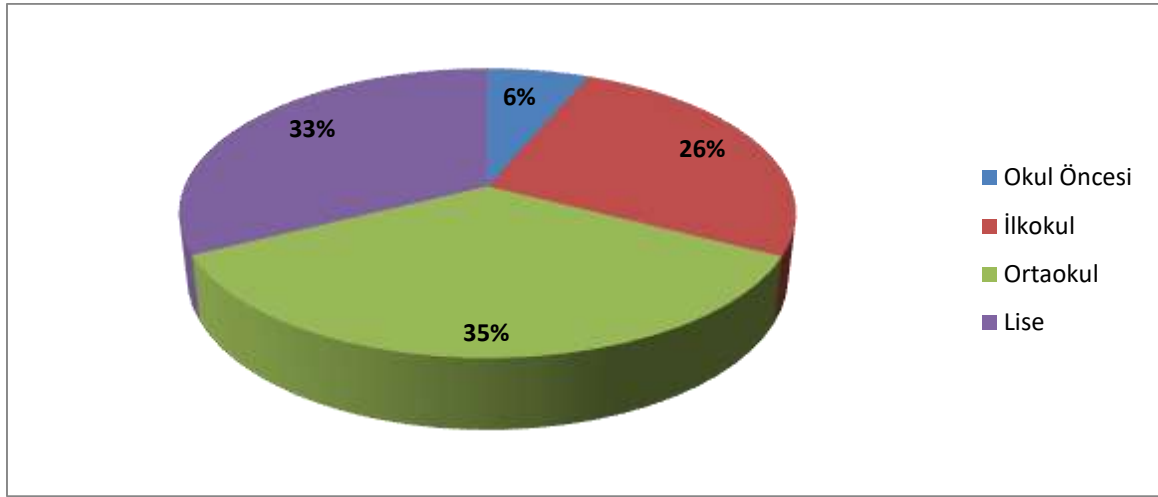
Şekil 21. Okul Türlerine Göre Öğrenci Dağılımı

Okul türlerine göre öğrenci dağılımına baktığımızda toplam öğrenci sayısı olan 59.426'nın %31'ini ortaokulu öğrencileri oluşturmaktadır ve ilkokulda öğrenim gören toplam öğrenci sayısı 20.998'dur. Diğer okul türlerinde ise; 15.031 öğrenci ortaokulda, 4.616 öğrenci imam hatip ortaokulunda, 6.915 öğrenci liselerde, 4.838 öğrenci okul öncesi okullarda, 4.766 öğrenci Meslek Lisesinde, 2.262 öğrenci Anadolu İmam Hatip Lisesinde eğitim-öğretim görmektedir.

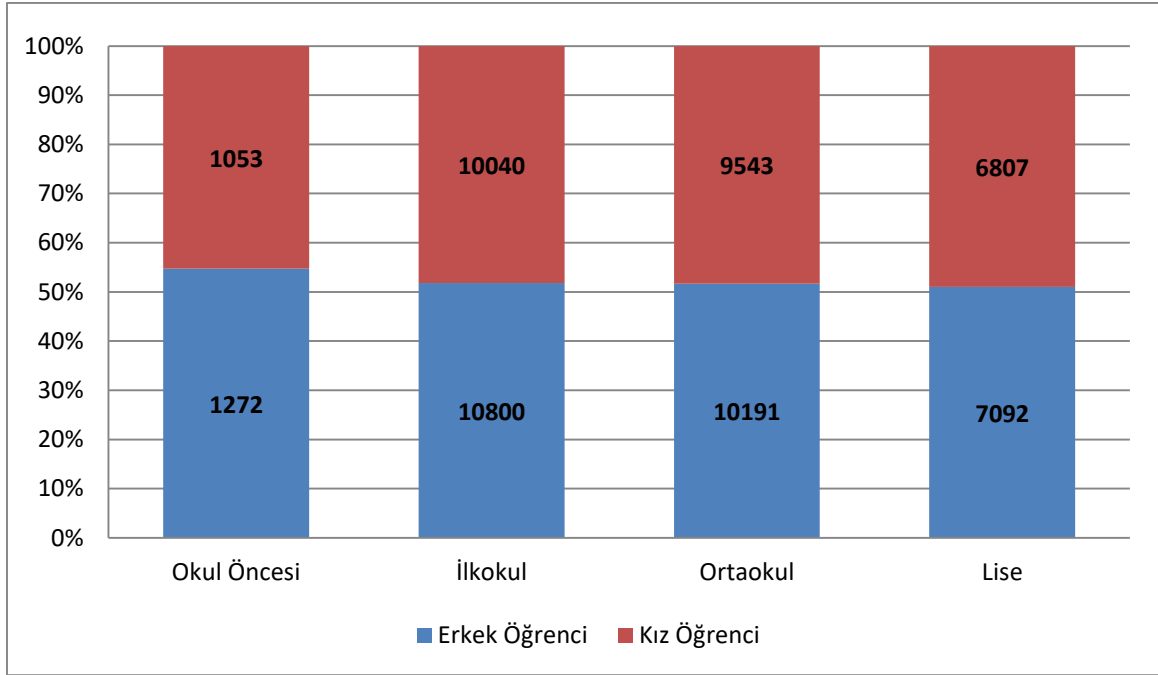
Şekil 22. Okul Türlerine Göre Derslik Sayısı Dağılımı

İnegöl'de bulunan okullardaki toplam derslik sayısı 2.293 olup, bunların %33'ünü oluşturan 773 derslik ilkokullarda bulunmaktadır. Toplam derslik sayısının %30'sini oluşturan 683 derslik ortaokullarda, %32'sini oluşturan 715 derslik liselerde ve %5'ini oluşturan 122 derslik ise anasınıflarında mevcuttur.

Şekil 23. Eğitim Kurumlarında Çalışanların Dağılımı

Milli Eğitim’e bağlı eğitim kurumlarında toplam 3.549 kişi görev yapmaktadır.

Şekil 24. Okul Türleri Bazında Kız-Erkek Öğrenci Dağılımı

Okullardaki kız ve erkek öğrencilerin dağılımına bakıldığında, okul türlerinin yanında bu dağılımın dengeli olduğu görülmektedir. Okul öncesindeki 2.352 öğrencinin 1053’ü kız 1272’si erkek, ilkokuldaki 20.840 öğrencinin 10.040’ı kız 10.800’ü erkek, ortaokuldaki 19.734 öğrencinin 9.543’ü kız 10.191’i erkek ve lisedeki 13.899 öğrencinin 6.807’si kız 7.092’si erkek olarak belirlenmiştir.

Ayrıca ilçede, Uludağ Üniversitesi’ne bağlı İnegöl ve İşletme Fakültesi ve İnegöl Meslek Yüksek Okulu bulunmaktadır.

İnegöl İşletme Fakültesi'nde İşletme, Uluslararası İşletmecilik ve Ticaret ile Yönetim Bilişim Sistemleri olmak üzere 3 bölümde lisans eğitimi verilmektedir. Bu bölümlerde 19 öğretim elemanı görev yapmaktadır.

İnegöl İşletme Fakültesi'nin işletme bölümünde 289 öğrenci, uluslararası işletmecilik ve ticaret bölümünde 334 öğrenci, yönetim bilişim sistemleri bölümünde 286 öğrenci olmak üzere toplam 909 lisans öğrencisi örgün eğitim almaktadır.

İnegöl Meslek Yüksek Okulu; Mobilya ve Dekorasyon, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, İnşaat Teknolojisi, İşletme Yönetimi, Pazarlama, Çocuk Gelişimi, Elektrik, Dış Ticaret, Makine ve Metal, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler, Tasarım ve Tekstil Teknolojileri olmak üzere 12 bölümü ile 28 akademik personel, 18 idari personel ve 14 sürekli işçi kadrosuyla hizmet vermektedir. İnegöl Meslek Yüksek Okulunda 813'ü kız ve 1.133'ü erkek olmak üzere 1.946 öğrenci ön lisans eğitimi görmektedir.

3.10. İNEGÖL'ÜN DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ VE MOBİLYA SEKTÖRÜ

3.10.1. İnegöl'ün Dış Ticaret İstatistikleri

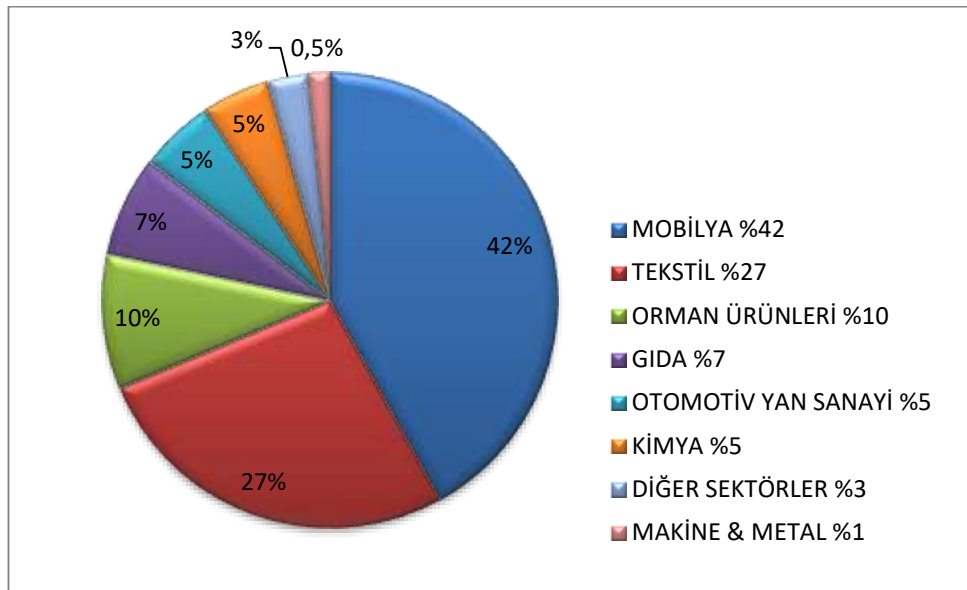
İnegöl 2019 yılında 895 firma ile **1.148.837.728,17** dolar ihracat, 37 firma ile de **258.860.020,64** dolar ithalat gerçekleştirerek toplam dış ticaret hacmini **1.407.697.748,81** dolara çıkartmıştır.

2019 yılında İnegöl **889.977.707,53** dolar dış ticaret fazlası vererek ülkemiz için model ekonomi şehri olma geleneğini sürdürmüştür.

Sektörel olarak incelediğimizde 2019 yılında bir önceki yılda olduğu gibi en fazla ihracatın mobilya sektöründe yapıldığını görüyoruz.

SEKTÖR	TUTAR USD
MOBİLYA	574.559.944,38
TEKSTİL	269.410.523,56
GIDA	108.909.498,99
ORMAN ÜRÜNLERİ	88.614.857,57
KİMYA	52.904.314,94
DİĞER SEKTÖRLER	23.929.375,40
OTOMOTİV YAN SANAYİ	18.935.989,50
MAKİNE & METAL	11.573.223,83
GENEL TOPLAM	1.148.837.728,17

Tablo 17. 2019 Yılı İhracatın Sektörel Dağılımı

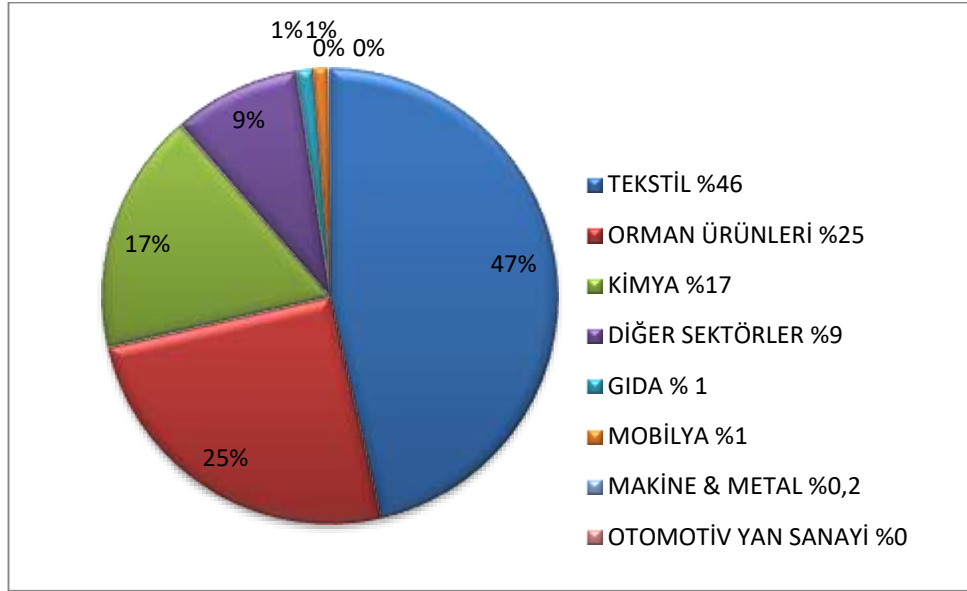

Şekil 25. 2019 Yılı İhracatın Sektörel Dağılımı

İnegöl 2019 yılında 895 firma ile **1.148.837.728,17** dolar ihracat gerçekleştirmiştir. İhracat rakamları içerisinde en yüksek orana mobilya sektörü sahiptir. **787** firma ile toplam ihracatın %50'si bu sektör tarafından gerçekleştirilirken; Tekstil, Orman Ürünleri, Gıda, Diğer Sektörler, Otomotiv Yan Sanayi, Kimya ve Makine-Metal sektörleri ihracat rakamları ile Mobilya Sektörünün ardından gelmektedir.

SEKTÖR	TUTAR USD
TEKSTİL	120.099.542,18
ORMAN ÜRÜNLERİ	64.740.689,03
KİMYA	44.460.265,07
DİĞER SEKTÖRLER	23.289.779,43
GIDA	3.145.470,02
MOBİLYA	2.545.089,09
MAKİNE & METAL	579.182,82
OTOMOTİV YAN SANAYİ	0
GENEL TOPLAM	258.860.020,64

Tablo 18. 2019 Yılı İthalatın Sektörel Dağılımı

Şekil 26. 2019 Yılı İthalatın Sektörel Dağılımı

İnegöl 2019 yılında 37 firma ile **258.860.020,64** dolar ithalat gerçekleştirmiştir. İthalat rakamları içerisinde en yüksek ithalat oranına tekstil sektörü sahiptir. Toplam ithalatın yaklaşık olarak %46'sı bu sektör tarafından gerçekleştirilirken; Orman Ürünleri, Kimya, Otomotiv Yan Sanayi, Diğer Sektörler, Gıda, Mobilya ve Makine & Metal sektörü ithalat rakamları ile Tekstil Sektörünün ardından gelmektedir.

İNEGÖL'ÜN Sektörlere Göre İhracatı

2018 - 2019 Karşılaştırmalı

İHRACAT	Firma	2018	İnegöl İhracatındaki Payı	Firma	2019	İnegöl İhracatındaki Payı	2018/2019
Sektör	Sayısı	Yılı Toplamı		Sayısı	Yılı Toplamı		Değişim Oranı
	2018	\$1.011.662.568,31		2019	\$1.148.837.728,17		13,56%
Mobilya	587	\$424.578.764,75	41,97%	787	\$574.559.944,38	50,01%	35,32%
Tekstil	17	\$270.618.461,06	26,75%	15	\$269.410.523,56	23,45%	-0,45%
Orman Ürünleri	16	\$96.987.801,24	9,59%	22	\$88.614.857,57	7,71%	-8,63%
Gıda	9	\$71.971.645,85	7,11%	10	\$108.909.498,99	9,48%	51,32%
Kimya	8	\$48.845.710,53	4,83%	5	\$52.904.314,94	4,61%	8,31%
Diğer Sektörler	12	\$28.914.801,53	2,86%	31	\$23.929.375,40	2,08%	-17,24%
Otomotiv Yan Sanayi	2	\$53.718.923,41	5,31%	4	\$18.935.989,50	1,65%	-64,75%
Makine & Metal	20	\$16.026.459,94	1,58%	21	\$11.573.223,83	1,01%	-27,79%
Toplam Firma	671			895		İhracatçı Firma Artışı:	33,38%

Tablo 19. İnegöl'ün Sektörelere Göre İhracatı 2018 - 2019 Karşılaştırmalı

İNEGÖL'ÜN Sektörlere Göre İthalatı

2018 - 2019 Karşılaştırmalı

İTHALAT	Firma	2018	İnegöl İthalatındaki Payı	Firma	2019	İnegöl İthalatındaki Payı	2018/2019
Sektör	Sayısı	Yılı Toplamı		Sayısı	Yılı Toplamı		Değişim Oranı
	2017	\$320.043.452,58		2018	\$258.860.020,64		-19,12%
Tekstil	12	\$140.863.451,55	44,01%	8	\$120.099.542,18	46,40%	-14,74%
Orman Ürünleri	1	\$78.579.836,21	24,55%	5	\$64.740.689,03	25,01%	-17,61%
Kimya	5	\$62.373.039,95	19,49%	5	\$44.460.265,07	17,18%	-28,72%
Diğer Sektörler	5	\$5.058.057,40	1,58%	2	\$23.289.779,43	9,00%	360,45%
Gıda	6	\$3.770.311,38	1,18%	4	\$3.145.470,02	1,22%	-16,57%
Mobilya	9	\$3.484.337,39	1,09%	8	\$2.545.089,09	0,98%	-26,96%
Makine & Metal	2	\$1.220.146,56	0,38%	5	\$579.185,82	0,22%	-52,53%
Otomotiv Yan Sanayi	1	\$24.694.272,14	7,72%	0	\$0,00	0,00%	-100,00%
Toplam Firma	41			37		İthalatçı Firma Artışı:	-9,76%

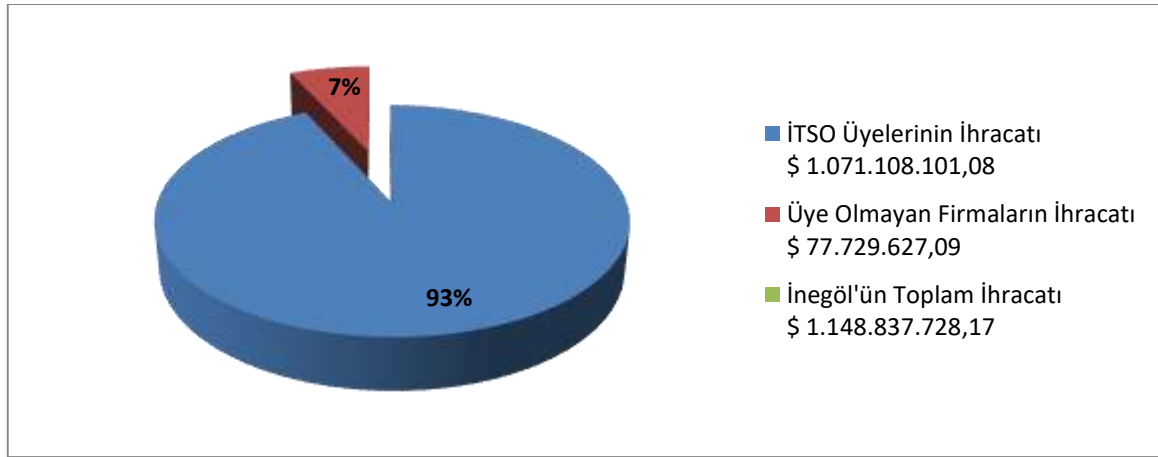
Tablo 20. İnegöl'ün Sektörelere Göre İthalatı 2018 - 2019 Karşılaştırmalı

Tekstil sektörü 2014 yılına kadar en fazla ihracat yapan sektör konumundayken, 2015 yılından sonra en fazla ihracatı mobilya sektörü gerçekleştirmiş ve 2019 yılında da toplam ihracatın %50'sini gerçekleştirerek en fazla ihracat yapan sektör olmaya devam etmiştir.

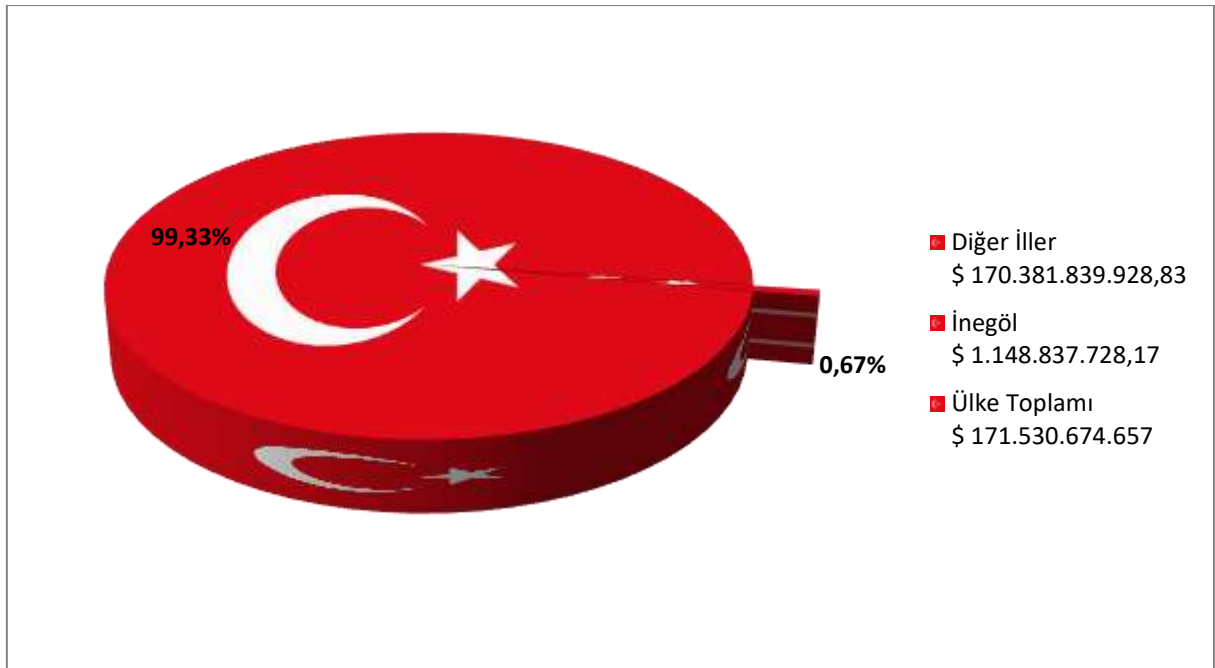
Mobilya sektörünün son 10 yıldır yakalamış olduğu yükselme trendi 2019 yılında da devam etmiştir.

Tekstil sektörünün ihracatı 2019 yılında da düşüş göstermiştir. Sektör 2018 yılında toplam ihracatın %27'sini gerçekleştirirken bu oran 2019 yılında %23'e gerilemiştir.

Mobilya, Gıda ve Kimya sektörlerinin ihracat içerisindeki payları artış gösterirken, bunların dışında kalan diğer sektörlerin ihracattan aldıkları pay azalmıştır.

Şekil 27. İTISO Üyeleri – Üye Olmayanlar İhracat Payları

Şekil 28. Türkiye'nin Toplam İhracatında İnegöl'ün Payı

2019 YILI İLLERİN DIŞ TİCARET SIRALAMASI

(Hacme Göre – İlk 30)

SIRA	İL	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET HACMİ
1	İSTANBUL	\$86.155.877.512,00	\$105.553.780.047,00	\$191.709.657.559,00
2	ANKARA	\$8.311.079.047,00	\$11.359.666.490,00	\$19.670.745.537,00
3	KOCAELİ	\$9.769.804.494,00	\$9.838.187.334,00	\$19.607.991.828,00
4	BURSA	\$10.299.083.959,00	\$7.481.623.280,00	\$17.780.707.239,00
5	İZMİR	\$10.199.575.167,00	\$7.469.923.143,00	\$17.669.498.310,00
6	GAZİANTEP	\$7.404.436.871,00	\$5.018.796.625,00	\$12.423.233.496,00
7	SAKARYA	\$5.267.998.722,00	\$2.972.340.891,00	\$8.240.339.613,00
8	HATAY	\$2.850.158.275,00	\$3.388.091.054,00	\$6.238.249.329,00
9	MANİSA	\$2.202.649.025,00	\$2.351.011.500,00	\$4.553.660.525,00
10	DENİZLİ	\$2.904.669.302,00	\$1.585.685.113,00	\$4.490.354.415,00
11	ADANA	\$1.906.218.598,00	\$2.297.407.034,00	\$4.203.625.632,00
12	KAYSERİ	\$2.210.762.194,00	\$1.200.121.208,00	\$3.410.883.402,00
13	ÇORUM	\$1.541.872.808,00	\$1.661.945.162,00	\$3.203.817.970,00
14	MERSİN	\$1.773.371.766,00	\$1.179.353.674,00	\$2.952.725.440,00
15	KONYA	\$1.993.436.203,00	\$877.571.414,00	\$2.871.007.617,00
16	TEKİRDAĞ	\$1.278.277.607,00	\$1.080.921.260,00	\$2.359.198.867,00
17	ANTALYA	\$1.423.571.662,00	\$845.110.466,00	\$2.268.682.128,00
18	KAHRAMANMARAŞ	\$905.757.816,00	\$1.187.871.873,00	\$2.093.629.689,00
19	ESKİŞEHİR	\$1.144.922.796,00	\$865.975.115,00	\$2.010.897.911,00
20	ZONGULDAK	\$428.019.073,00	\$1.201.396.877,00	\$1.629.415.950,00
21	SAMSUN	\$724.679.023,00	\$712.618.009,00	\$1.437.297.032,00
22	İNEGÖL	\$1.148.837.728,17	\$258.860.020,64	\$1.407.697.748,81
23	TRABZON	\$1.162.789.589,00	\$93.498.568,00	\$1.256.288.157,00
24	MARDİN	\$791.830.995,00	\$414.816.863,00	\$1.206.647.858,00
25	KARABÜK	\$382.937.775,00	\$734.324.480,00	\$1.117.262.255,00
26	YALOVA	\$440.559.480,00	\$655.292.620,00	\$1.095.852.100,00
27	BALIKESİR	\$577.849.710,00	\$413.377.214,00	\$991.226.924,00
28	AYDIN	\$736.391.124,00	\$194.872.173,00	\$931.263.297,00
29	OSMANİYE	\$305.034.344,00	\$583.373.441,00	\$888.407.785,00
30	MUĞLA	\$566.733.979,00	\$239.514.847,00	\$806.248.826,00

Tablo 21. 2019 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (Hacme Göre)

2019 YILI İLLERİN DIŞ TİCARET SIRALAMASI
(İhracata Göre – İlk 30)

SIRA	İL	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET HACMİ
1	İSTANBUL	\$86.155.877.512,00	\$105.553.780.047,00	\$191.709.657.559,00
2	BURSA	\$10.299.083.959,00	\$7.481.623.280,00	\$17.780.707.239,00
3	İZMİR	\$10.199.575.167,00	\$7.469.923.143,00	\$17.669.498.310,00
4	KOCAELİ	\$9.769.804.494,00	\$9.838.187.334,00	\$19.607.991.828,00
5	ANKARA	\$8.311.079.047,00	\$11.359.666.490,00	\$19.670.745.537,00
6	GAZİANTEP	\$7.404.436.871,00	\$5.018.796.625,00	\$12.423.233.496,00
7	SAKARYA	\$5.267.998.722,00	\$2.972.340.891,00	\$8.240.339.613,00
8	DENİZLİ	\$2.904.669.302,00	\$1.585.685.113,00	\$4.490.354.415,00
9	HATAY	\$2.850.158.275,00	\$3.388.091.054,00	\$6.238.249.329,00
10	KAYSERİ	\$2.210.762.194,00	\$1.200.121.208,00	\$3.410.883.402,00
11	MANİSA	\$2.202.649.025,00	\$2.351.011.500,00	\$4.553.660.525,00
12	KONYA	\$1.993.436.203,00	\$877.571.414,00	\$2.871.007.617,00
13	ADANA	\$1.906.218.598,00	\$2.297.407.034,00	\$4.203.625.632,00
14	MERSİN	\$1.773.371.766,00	\$1.179.353.674,00	\$2.952.725.440,00
15	ÇORUM	\$1.541.872.808,00	\$1.661.945.162,00	\$3.203.817.970,00
16	ANTALYA	\$1.423.571.662,00	\$845.110.466,00	\$2.268.682.128,00
17	TEKİRDAĞ	\$1.278.277.607,00	\$1.080.921.260,00	\$2.359.198.867,00
18	TRABZON	\$1.162.789.589,00	\$93.498.568,00	\$1.256.288.157,00
19	İNEGÖL	\$1.148.837.728,17	\$258.860.020,64	\$1.407.697.748,81
20	ESKİŞEHİR	\$1.144.922.796,00	\$865.975.115,00	\$2.010.897.911,00
21	KAHRAMANMARAŞ	\$905.757.816,00	\$1.187.871.873,00	\$2.093.629.689,00
22	MARDİN	\$791.830.995,00	\$414.816.863,00	\$1.206.647.858,00
23	AYDIN	\$736.391.124,00	\$194.872.173,00	\$931.263.297,00
24	SAMSUN	\$724.679.023,00	\$712.618.009,00	\$1.437.297.032,00
25	BALIKESİR	\$577.849.710,00	\$413.377.214,00	\$991.226.924,00
26	MUĞLA	\$566.733.979,00	\$239.514.847,00	\$806.248.826,00
27	YALOVA	\$440.559.480,00	\$655.292.620,00	\$1.095.852.100,00
28	ZONGULDAK	\$428.019.073,00	\$1.201.396.877,00	\$1.629.415.950,00
29	KARABÜK	\$382.937.775,00	\$734.324.480,00	\$1.117.262.255,00
30	ŞIRNAK	\$374.160.389,00	\$18.093.813,00	\$392.254.202,00

Tablo 22. 2019 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (İhracata Göre)

2019 YILI İLLERİN DIŞ TİCARET SIRALAMASI

(İthalata Göre – İlk 30)

SIRA	İL	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET HACMİ
1	İSTANBUL	\$86.155.877.512,00	\$105.553.780.047,00	\$191.709.657.559,00
2	ANKARA	\$8.311.079.047,00	\$11.359.666.490,00	\$19.670.745.537,00
3	KOCAELİ	\$9.769.804.494,00	\$9.838.187.334,00	\$19.607.991.828,00
4	BURSA	\$10.299.083.959,00	\$7.481.623.280,00	\$17.780.707.239,00
5	İZMİR	\$10.199.575.167,00	\$7.469.923.143,00	\$17.669.498.310,00
6	GAZİANTEP	\$7.404.436.871,00	\$5.018.796.625,00	\$12.423.233.496,00
7	HATAY	\$2.850.158.275,00	\$3.388.091.054,00	\$6.238.249.329,00
8	SAKARYA	\$5.267.998.722,00	\$2.972.340.891,00	\$8.240.339.613,00
9	MANİSA	\$2.202.649.025,00	\$2.351.011.500,00	\$4.553.660.525,00
10	ADANA	\$1.906.218.598,00	\$2.297.407.034,00	\$4.203.625.632,00
11	ÇORUM	\$1.541.872.808,00	\$1.661.945.162,00	\$3.203.817.970,00
12	DENİZLİ	\$2.904.669.302,00	\$1.585.685.113,00	\$4.490.354.415,00
13	ZONGULDAK	\$428.019.073,00	\$1.201.396.877,00	\$1.629.415.950,00
14	KAYSERİ	\$2.210.762.194,00	\$1.200.121.208,00	\$3.410.883.402,00
15	KAHRAMANMARAŞ	\$905.757.816,00	\$1.187.871.873,00	\$2.093.629.689,00
16	MERSİN	\$1.773.371.766,00	\$1.179.353.674,00	\$2.952.725.440,00
17	TEKİRDAĞ	\$1.278.277.607,00	\$1.080.921.260,00	\$2.359.198.867,00
18	KONYA	\$1.993.436.203,00	\$877.571.414,00	\$2.871.007.617,00
19	ESKİŞEHİR	\$1.144.922.796,00	\$865.975.115,00	\$2.010.897.911,00
20	ANTALYA	\$1.423.571.662,00	\$845.110.466,00	\$2.268.682.128,00
21	KARABÜK	\$382.937.775,00	\$734.324.480,00	\$1.117.262.255,00
22	SAMSUN	\$724.679.023,00	\$712.618.009,00	\$1.437.297.032,00
23	YALOVA	\$440.559.480,00	\$655.292.620,00	\$1.095.852.100,00
24	OSMANİYE	\$305.034.344,00	\$583.373.441,00	\$888.407.785,00
25	MARDİN	\$791.830.995,00	\$414.816.863,00	\$1.206.647.858,00
26	BALIKESİR	\$577.849.710,00	\$413.377.214,00	\$991.226.924,00
27	KIRŞEHİR	\$223.374.948,00	\$292.726.069,00	\$516.101.017,00
28	İNEGÖL	\$1.148.837.728,17	\$258.860.020,64	\$1.407.697.748,81
29	MUĞLA	\$566.733.979,00	\$239.514.847,00	\$806.248.826,00
30	KIRKLARELİ	\$194.322.571,00	\$208.569.630,00	\$402.892.201,00

Tablo 23. 2019 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (İthalata Göre)

2019 YILI İLLERİN DIŞ TİCARET SIRALAMASI

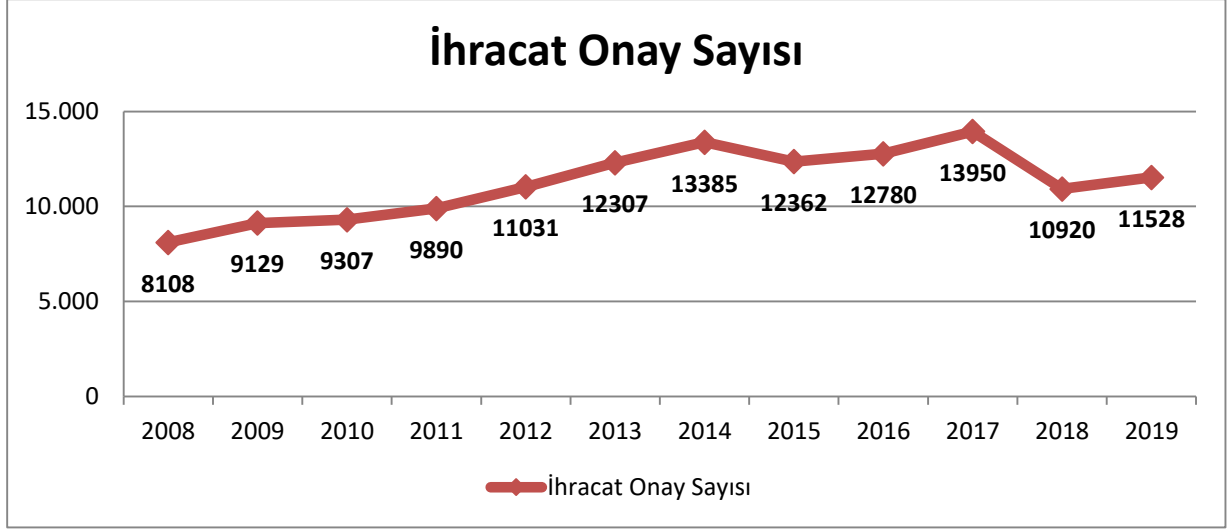
(Dış Ticaret Fazlasına Göre – İlk 30)

SIRA	İL	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET HACMİ
1	BURSA	\$10.299.083.959,00	\$7.481.623.280,00	\$2.817.460.679,00
2	İZMİR	\$10.199.575.167,00	\$7.469.923.143,00	\$2.729.652.024,00
3	GAZİANTEP	\$7.404.436.871,00	\$5.018.796.625,00	\$2.385.640.246,00
4	SAKARYA	\$5.267.998.722,00	\$2.972.340.891,00	\$2.295.657.831,00
5	DENİZLİ	\$2.904.669.302,00	\$1.585.685.113,00	\$1.318.984.189,00
6	KONYA	\$1.993.436.203,00	\$877.571.414,00	\$1.115.864.789,00
7	KAYSERİ	\$2.210.762.194,00	\$1.200.121.208,00	\$1.010.640.986,00
8	İNEGÖL	\$1.148.837.728,17	\$258.860.020,64	\$889.977.707,53
9	MERSİN	\$1.773.371.766,00	\$1.179.353.674,00	\$594.018.092,00
10	ANTALYA	\$1.423.571.662,00	\$845.110.466,00	\$578.461.196,00
11	MARDİN	\$791.830.995,00	\$414.816.863,00	\$377.014.132,00
12	MUĞLA	\$566.733.979,00	\$239.514.847,00	\$327.219.132,00
13	ESKİŞEHİR	\$1.144.922.796,00	\$865.975.115,00	\$278.947.681,00
14	TEKİRDAĞ	\$1.278.277.607,00	\$1.080.921.260,00	\$197.356.347,00
15	BALIKESİR	\$577.849.710,00	\$413.377.214,00	\$164.472.496,00
16	SAMSUN	\$724.679.023,00	\$712.618.009,00	\$12.061.014,00
17	KIRKLARELİ	\$194.322.571,00	\$208.569.630,00	-\$14.247.059,00
18	KOCAELİ	\$9.769.804.494,00	\$9.838.187.334,00	-\$68.382.840,00
19	KIRŞEHİR	\$223.374.948,00	\$292.726.069,00	-\$69.351.121,00
20	ÇORUM	\$1.541.872.808,00	\$1.661.945.162,00	-\$120.072.354,00
21	MANİSA	\$2.202.649.025,00	\$2.351.011.500,00	-\$148.362.475,00
22	YALOVA	\$440.559.480,00	\$655.292.620,00	-\$214.733.140,00
23	OSMANİYE	\$305.034.344,00	\$583.373.441,00	-\$278.339.097,00
24	KAHRAMANMARAŞ	\$905.757.816,00	\$1.187.871.873,00	-\$282.114.057,00
25	KARABÜK	\$382.937.775,00	\$734.324.480,00	-\$351.386.705,00
26	ADANA	\$1.906.218.598,00	\$2.297.407.034,00	-\$391.188.436,00
27	HATAY	\$2.850.158.275,00	\$3.388.091.054,00	-\$537.932.779,00
28	ZONGULDAK	\$428.019.073,00	\$1.201.396.877,00	-\$773.377.804,00
29	ANKARA	\$8.311.079.047,00	\$11.359.666.490,00	-\$3.048.587.443,00
30	İSTANBUL	\$86.155.877.512,00	\$105.553.780.047,00	-\$19.397.902.535,00

Tablo 24. 2019 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (Dış Ticaret Fazlasına Göre)

Yıllar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Onay Sayısı	8.108	9.129	9.307	9.890	11.031	12.307	13.385	12.362	12.780	13.950	10.920	11.528

Tablo 25. İhracat Onay Sayısı (Serbest Dolaşım ve Menşe ispat belgeleri)
(Yıllar İtibariyle, Adet)

Şekil 29. İhracat Onay Sayısı (Serbest Dolaşım ve Menşe İspat Belgeleri)

3.10.2. İnegöl Gümrük Müdürlüğü

İnegöl Gümrük Müdürlüğü 11.02.2012 tarihi itibariyle açılmış olup ilçemizde etkin bir şekilde hizmet vermektedir.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İhracat	\$162.060.798	\$183.806.424	\$141.670.711	\$134.109.209	\$143.134.258	\$202.777.448,09	\$225.563.964,57
İthalat	\$116.313.756	\$133.359.203	\$317.935.722	\$68.899.073	\$63.874.012	\$63.346.038,59	\$61.584.077,16
Dış Ticaret Hacmi	\$278.374.555	\$317.165.627	\$459.606.433	\$203.008.282	\$207.008.271	\$266.123.486,68	\$287.148.041,73

Tablo 26. Gümrük İşlem Hacimleri

İnegöl Gümrük Müdürlüğü 2019 yılında 225 milyon dolar ihracat, 61 milyon dolar ithalat işlemi onayı yapmış olup, 2019 yılında toplam 287 milyon dolar tutarında dış ticaret beyanname onayı gerçekleştirilmiştir. Yıllara göre değerlendirildiğinde Müdürlüğün hizmete girdiği tarihten itibaren yapılan işlem hacminde sürekli artış gözlenirken, 2019 yılında ihracatta artış, ithalatta düşüş yaşanmıştır.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
GELEN TIR SAYISI	1794	2089	4927	1568	1444	1071	1078
ÇIKAN TIR SAYISI	4844	5940	5136	5561	6426	8390	9488
İHRACAT BEYANNAME SAYISI	6511	8314	7093	7241	8114	10762	13018
İTHALAT BEYANNAME SAYISI	1438	1677	3292	1704	1677	1529	1341
ANTREPO BEYANNAME SAYISI	-	421	1908	741	695	497	435

Tablo 27. Gümrük İşlem Sayıları

2012 yılından itibaren İnegöl Gümrük Müdürlüğü'ne gelen ve çıkan tır sayıları ile Müdürlük tarafından onaylanan ihracat ve ithalat beyanname sayılarında sürekli bir artış görülmektedir. 2014 yılında Mobilya İhtisas Gümrük Uygulamasına geçilmesiyle İnegöl Gümrük Müdürlüğünde antrepo beyannameleri de işlem görmüştür.

3.10.3. Türk Mobilya Sektörü

Sektörün Dünya Ekonomisindeki Durumu

Mobilya, dünyada belli başlı ekonomik sektörlerden biridir ve sektör hem ana unsurları hem de yardımcı ve yan unsurları ile birlikte yıllık ortalama 437 milyar dolarlık bir değer üretmektedir.

Dünya mobilya üretimi son on yılda değerini iki katına çıkartmış, 2004 yılında yaklaşık 220 milyar ABD doları değerinde iken 2013 yılında 437 milyar dolara kadar ulaşmıştır. Dünya mobilya üretiminin 150 milyar dolarlık bölümü üretici ülkelerde tüketiciye sunulurken, 70 milyar doları aşan bölümü uluslararası ticarete konu olmuştur. 2050 yılında mobilya pazarının 1 trilyon ABD dolarını geçeceği tahmin edilmektedir.

Dünya genelinde daha önce dünya mobilya üretiminde Avrupa üretimin merkezi iken, son 18-20 yılda mobilya üretim ağırlığının Çin merkezli olmak üzere doğuya kaydığı görülmektedir. Ancak, Almanya, İtalya ve Polonya gibi ülkeler mobilya sektörü açısından hala önemini devam ettiren ülkelerdir. Mobilya üretiminde Çin açık ara önde olup, ABD, İtalya, Almanya dünya mobilya üretiminin yarısından fazlasını gerçekleştirmektedir. Diğer üreticiler olarak Japonya, Fransa, Kanada, İspanya ve Polonya'nın dünya mobilya üretiminde önemli rol oynadığı dikkat çekmektedir.

Dünya mobilya sektörünün %35'i ev içi mobilya ve döşeme, ofis ve dış mekânlar için mobilya üreten üretici firmalardan oluşmaktadır. Bu alanda etkinlik gösteren dernek ve birlikler, fuarlar, ofisler ve sergiler %30'luk bir dilimi meydana getirmektedir. Aydınlatma ve aydınlatma malzemesi üreticileri ile birlikte ev eşyası üreticileri sektörde %27 oranında yer alırken; yardımcı malzeme, yarı mamul ve aksesuar üreticileri sektörde %6 oranında temsil edilmektedir.

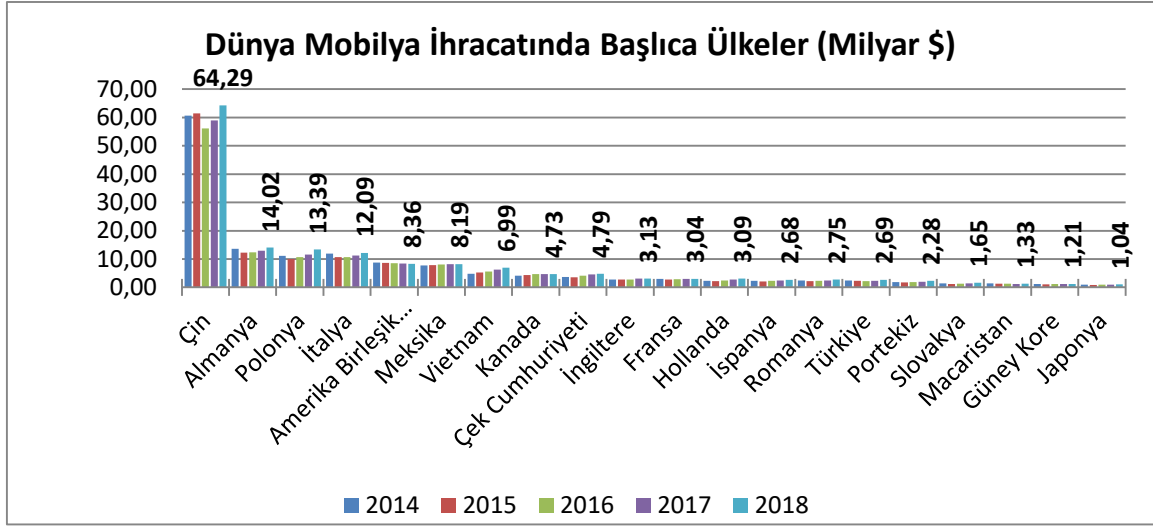
2014 yılında dünya mobilya tüketimi %3,3 oranında artış göstermiştir. Batı Avrupa ülkelerinde ise tüketimde sadece %0,5 oranında sınırlı bir büyüme görülmüştür. Mobilya tüketimindeki büyümenin daha fazla olması beklenmektedir. Batı Avrupa'da %2,4, Rusya Federasyonu'nda %2,4, Güney Amerika'da %2,75 oranlarında büyüme tahmin edilmektedir. En büyük büyüme oranları ile Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde %3,9 oranında ve Asya-Pasifik bölgesinde %5,2 oranında olacağı tahmin edilmektedir. 2014 yılında, kişi başına milli gelir oranı yüksek olan ülkelerdeki tüketicilerin orta ve düşük milli gelir oranına sahip ülkelere göre ortalama 5 kat fazla mobilya harcaması yaptığı görülmüştür.

Son 10 yıl içerisinde, mobilya ticareti sürekli olarak imal edilen ürünlerin toplam ticaretinin %1'i oranında artış göstermiştir. Finansal krizler, son yıllarda küresel mobilya ithalatındaki düşüşün yol açtığı Çin'in iç pazarındaki mobilya tüketim ve ithalatının artışıyla birleşmiş, bu durum 2003 - 2007 yılları arasında %27,8 olan mobilya ithalatı artış oranını bir anda %30,6'ya yükseltmiştir. Ancak daha sonra 2007 - 2009 yılları arasında etkisi düşmüş ve bundan sonra bu maksimum düzeyin altında kalmıştır.

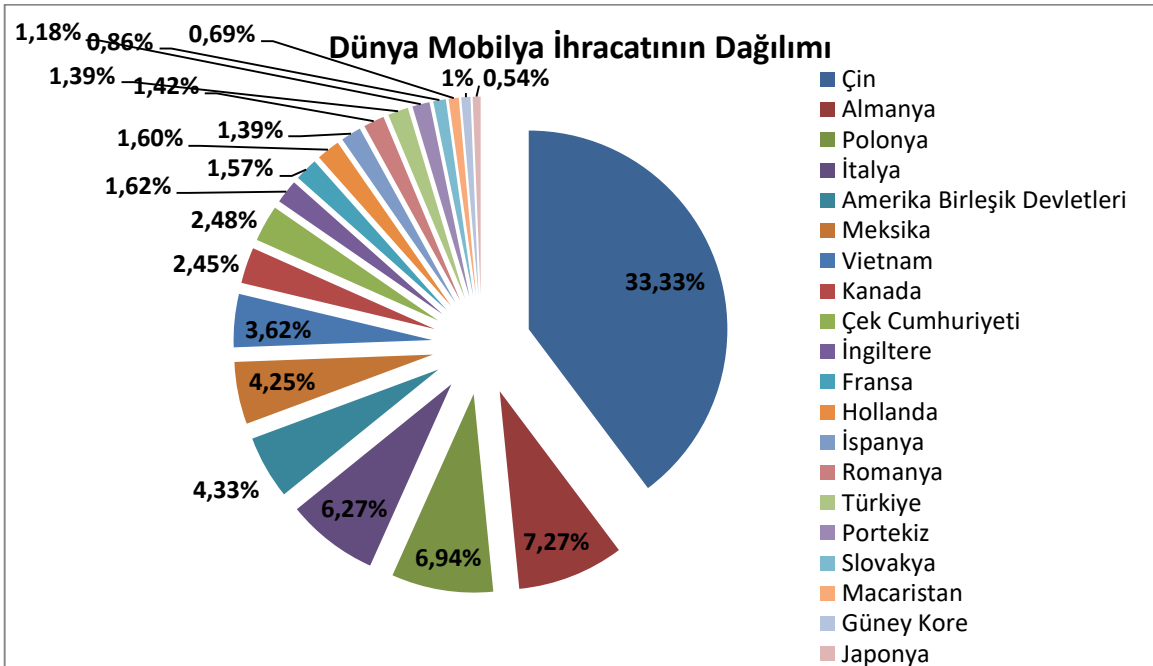
Dünyada en fazla mobilya ithal eden ülkeler, finansal krizler esnasında mobilya ithalatını azaltmıştır. 2013 yılına gelindiğinde, Avrupa'da yavaş bir gelişme olurken, ABD ve Kanada ekonomik kriz öncesindeki düzeyine ulaşmış hatta aşmıştır. Dünya mobilya sektörü istihdam anlamında da dikkate değer bir sayıya sahiptir. Bütün dünyada üretilen mobilya ile birlikte 260.000 kişilik istihdamla sektör her geçen gün alanını genişletmektedir. Mobilya sektörünü daha gelişkin hale getirmek açısından çeşitli ülkelerde çok sayıda fuarlar düzenlenmektedir. Yapılan bu fuarlarla birlikte hem üretilen mobilyalar tasarım, çeşitlilik vs. bağlamında değerlendirilmekte hem de sektörün durumuna ilişkin birinci elden, üreticilerden doğrudan haberdar olunmaktadır. Her yıl dünya genelinde düzenlenen ortalama 60 uluslararası fuarın başını her yıl 10 fuarla İtalya çekmektedir. İtalya'nın ardından her yıl 9 fuar düzenleyen Çin Halk Cumhuriyeti ve 6 fuar düzenleyen Almanya gelmektedir. Ayrıca Türkiye'de her yıl düzenlediği 2 fuarla bu sektördeki faaliyetlerini etkinleştirmeye çalışmaktadır. AB ülkeleri

bağlamında mobilya üretimi ve ticareti konusu dünyanın pek çok bölgesine kıyasla son derece gelişmiş bir husustur. AB'nin bu sektördeki uzmanlığı dünyanın diğer ülkelerinden çok daha fazla olmakla birlikte özellikle mutfak mobilyaları ve döşenmiş mobilya konusunda liderliği ellerinde bulundurmaktadırlar. Bilhassa Almanya ve İtalya, hem üretim hem ithalat ve hem de tüketim konusunda diğer Avrupa ülkelerine kıyasla daha ön planda bulunmaktadır.

Dünya Mobilya İhracatı: Dünya mobilya ihracatı 2011 yılında 149 milyar \$ düzeyinde iken, 2018 yılında 192 milyar \$'a yükselmiştir. Dünyanın en büyük mobilya ihracatçıları Çin, Almanya, Polonya, İtalya ve ABD'dir.

Şekil 30. Dünya Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler

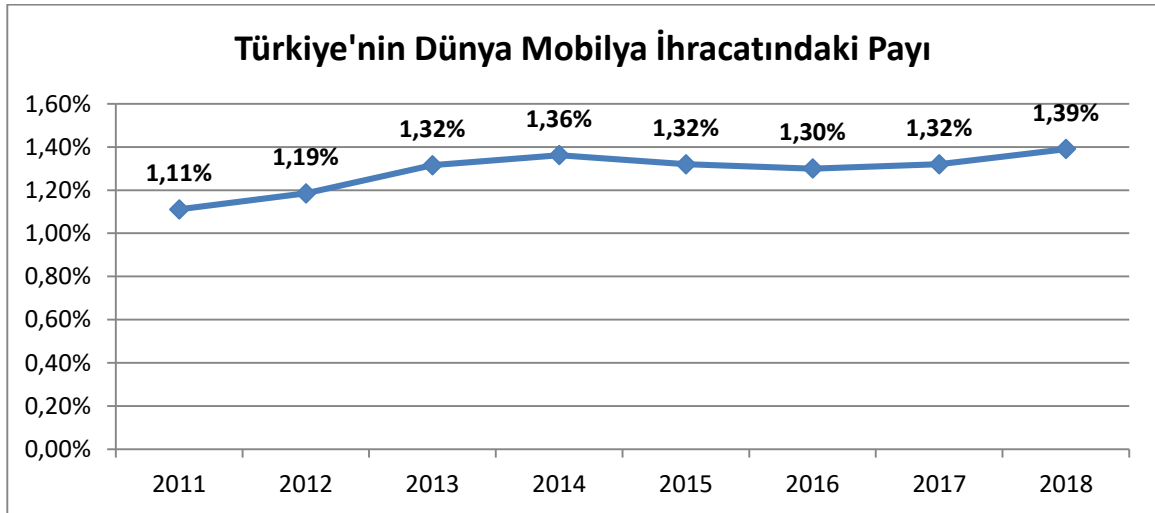

Şekil 31. Dünya Mobilya İhracatının Dağılımı

DÜNYA MOBİLYA İHRACATI (MİLYON \$)					
ÜLKE	2014	2015	2016	2017	2018
Dünya	177.851	170.906	169.181	178.903	192.866
Çin	60.623	61.396	56.113	58.991	64.287
Almanya	13.609	12.216	12.341	12.962	14.022
Polonya	11.117	9.994	10.646	11.553	13.387
İtalya	11.977	10.626	10.684	11.244	12.093
Amerika Birleşik Devletleri	8.761	8.679	8.509	8.456	8.355
Meksika	7.719	7.799	8.022	8.215	8.193
Vietnam	4.748	5.206	5.572	6.318	6.989
Kanada	4.165	4.388	4.682	4.654	4.733
Çek Cumhuriyeti	3.623	3.532	4.124	4.548	4.792
İngiltere	2.801	2.747	2.760	3.148	3.129
Fransa	2.980	2.757	2.864	2.945	3.036
Hollanda	2.300	2.229	2.429	2.772	3.089
İspanya	2.293	2.097	2.332	2.444	2.676
Romanya	2.431	2.208	2.347	2.426	2.747
Türkiye	2.421	2.257	2.234	2.360	2.687
Portekiz	1.855	1.736	1.860	2.022	2.281
Slovakya	1.373	1.210	1.292	1.433	1.654
Macaristan	1.402	1.243	1.241	1.236	1.327
Güney Kore	1.151	1.055	1.143	1.161	1.206
Japonya	966	820	960	958	1.036

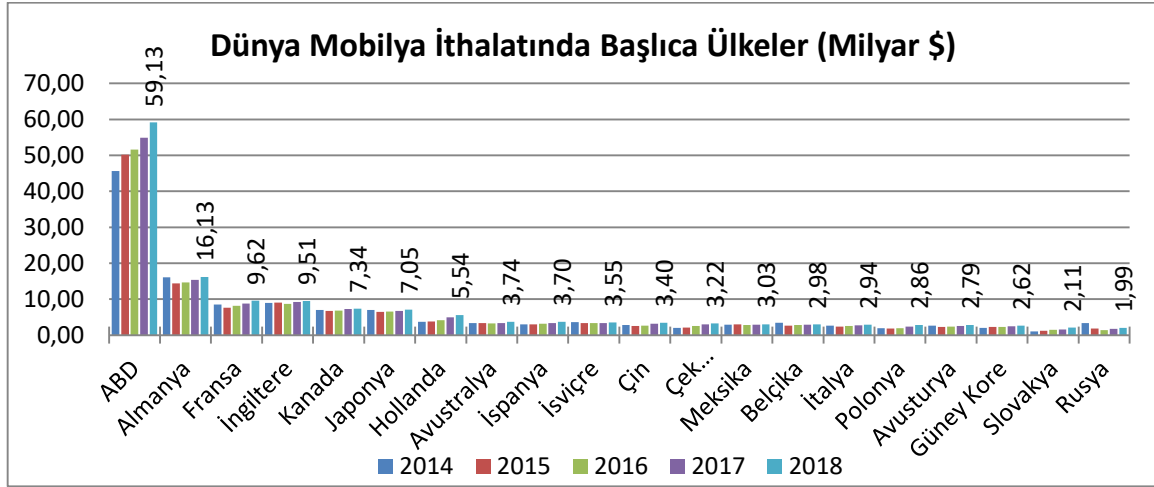
Kaynak: Trademap.org (GTİP: 9401, 9402, 9403, 9404)

Tablo 28. Dünya Mobilya İhracatı

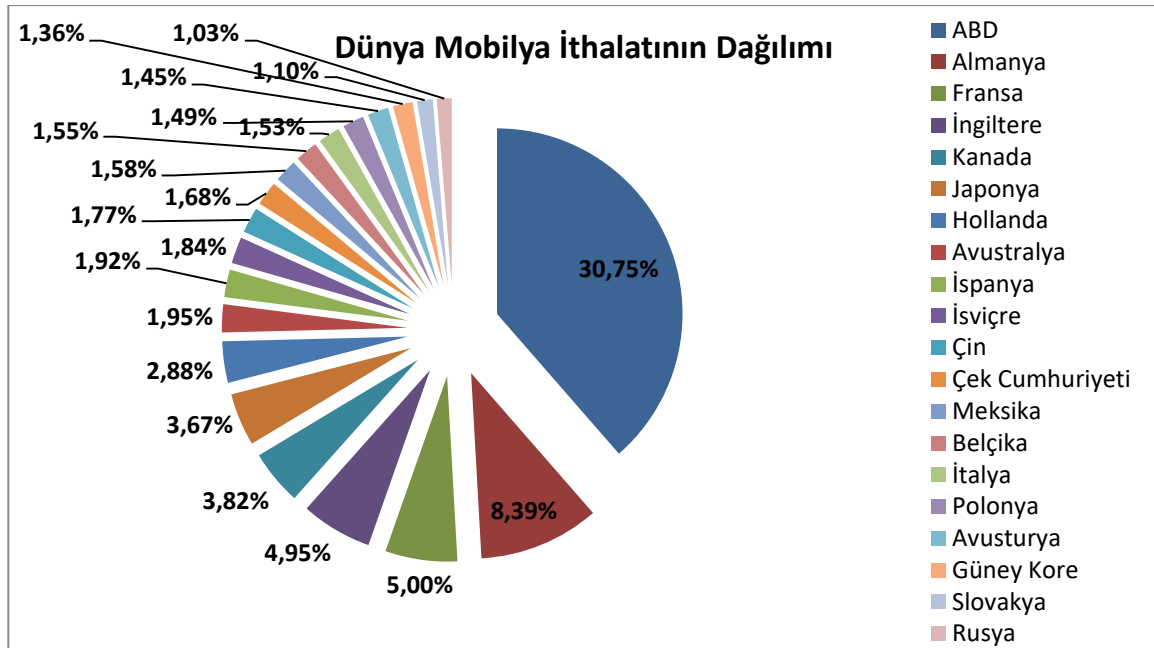

Şekil 32. Türkiye'nin Dünya Mobilya İhracatındaki Payı

Dünya Mobilya İthalatı: Dünya mobilya ithalatı 2010 yılında 134 milyar \$ değerinde iken, 2018 yılında 192 milyar \$'a çıkmıştır.

Şekil 33. Dünya Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler

Şekil 34. Dünya Mobilya İthalatının Dağılımı

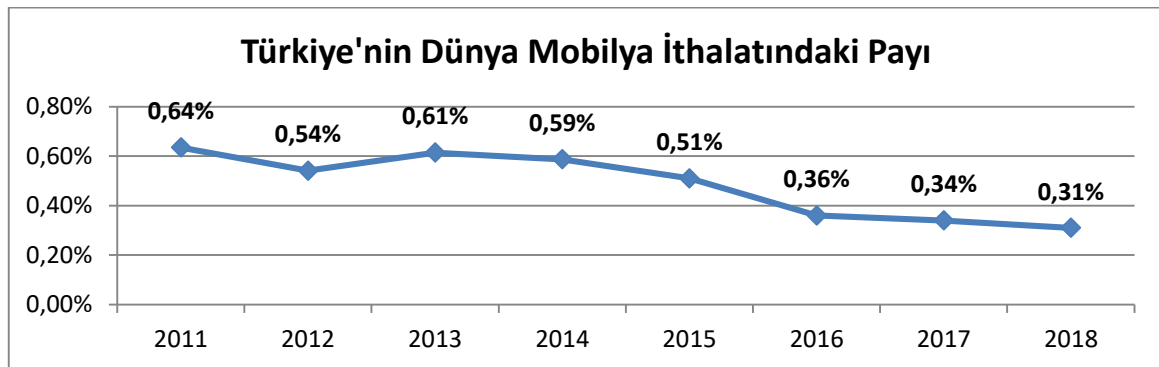
2009 yılından bu yana dünyanın en büyük mobilya ithalatçısı ABD olmuştur. 2018 yılında dünya mobilya ithalatının %30'unu yapan ABD'yi sırasıyla Almanya, Fransa, İngiltere ve Kanada takip etmiştir.

DÜNYA MOBİLYA İTHALATI (MİLYON \$)					
ÜLKE	2014	2015	2016	2017	2018
Dünya	168.209	164.578	166.573	178.811	192.280
ABD	45.656	50.136	51.565	54.875	59.133
Almanya	16.093	14.361	14.697	15.389	16.128
Fransa	8.531	7.654	8.202	8.784	9.620
İngiltere	8.961	9.014	8.702	9.253	9.513
Kanada	6.980	6.737	6.861	7.278	7.339
Japonya	7.009	6.425	6.522	6.731	7.048
Hollanda	3.748	3.832	4.159	4.954	5.538
Avustralya	3.365	3.347	3.276	3.375	3.741
İspanya	3.038	2.991	3.216	3.397	3.700
İsviçre	3.653	3.359	3.344	3.382	3.546
Çin	2.792	2.532	2.683	3.136	3.400
Çek Cumhuriyeti	2.046	2.148	2.563	3.019	3.225
Meksika	2.884	2.985	2.853	2.894	3.034
Belçika	3.444	2.657	2.806	2.884	2.980
İtalya	2.667	2.419	2.548	2.699	2.939
Polonya	1.887	1.803	1.926	2.379	2.856
Avusturya	2.653	2.259	2.413	2.575	2.789
Güney Kore	2.053	2.278	2.287	2.478	2.624
Slovakya	1.034	1.177	1.474	1.588	2.110
Rusya	3.333	1.808	1.398	1.736	1.985

Kaynak: Trademap.org (GTİP: 9401, 9402, 9403, 9404)

Tablo 29. Dünya Mobilya İthalatı

Türkiye 2017 yılında mobilya ithalatında 614 milyon \$'la 40 uncu sırada yer almaktadır. Türkiye'nin yıllara göre mobilya ithalatı; 2011 yılında 941 milyon \$, 2012 yılında 817 milyon \$, 2013 yılında 968 milyon \$, 2014 yılında 991 milyon \$, 2015 yılında 850 milyon \$, 2016 yılında 605 milyon \$'dır. Türkiye'nin 2017 yılında mobilya ithalatındaki dünya payı ise % 0,34'dır.

Şekil 35. Türkiye'nin Dünya Mobilya İthalatındaki Payı

Sektörün Türkiye'deki Genel Durumu

Ulusal ve uluslararası pazarlara yönelen Türk mobilya sektöründe panel, masif mobilya, kanepeler, oturma grubu, tablalı mobilya (mutfak, banyo, ofis, yatak odası), bahçe mobilyaları, mobilya aksesuarları ve parçaları, taşıt mobilyaları, hastane mobilyaları, otel mobilyaları, aksesuarlar gibi geniş yelpazede üretim yapılırken, ithal ürün/malzeme kullanımı sınırlı kalmaktadır. Bu yönüyle katma değeri yüksek sektörler arasında yer alan istihdam kapasitesi en yüksek sektörlerden biri olan mobilya sanayi, yurt genelinde her il ve ilçeye dağılmış durumdadır. 1980'lerden sonra Türkiye'deki ekonomik ve sosyal gelişmeler, son 10 yılda hızlı konutlaşma ve kentsel dönüşüm projeleri özellikle büyük metropollerde kaliteli, fonksiyonel ve modern mobilya taleplerini artırmış, bu gelişmeler sektöre ve ülke ekonomisine ivme kazandırmıştır. Ancak, döviz kurunda oluşan artış, iç ve dış pazarda olumsuz etki etmiştir. Türkiye'nin cari fiyatlarla kişi başına düşen geliri, 2005 yılında kişi başı 6.500 dolar iken 2013 yılında % 74 artarak 11.318 dolar olmuştur. Ancak, 2014 programında, kişi başına düşen gelir 10,818 dolar olarak açıklanmıştır. Dolar kurunda 2013 - Kasım 2015 arasında %70'lik sert artış söz konusu olup tüketicinin gerçek alım gücü düşmüştür. Dolar-Lira arasında oluşan fark mobilya sektörünün iç pazarda düşüş-durağanlığına neden olmuştur. Buna rağmen, mobilya ihracatı, bir önceki yıla göre %8 artmış ancak 2015'te %6, 2016'da ise %1'lik düşüş göstermiştir. Satılan mobilya miktarı artmış ancak döviz boyutunda ederi azalmıştır.

Sektörde üretim, dış pazardan daha çok, yaklaşık %95 oranında iç tüketime konu olmaktadır. Türkiye'nin gelişen bir ülke olması ve nüfusun hızla büyümesi, iç pazardaki talebi etkileyen en önemli faktörlerden biri olarak gözükmektedir. Bunun yanında talebin niteliğinde de önemli değişimler meydana gelmektedir. Artan nüfusa bağlı olarak konut ve gelir artışı ile mobilya talebini etkileyen diğer faktörler; yeni evlilikler, eski mobilyaların kullanılamaz hale gelmesi, konut politikası ve anlayışındaki değişiklikler, okullaşma oranının artışı, kentleşmenin hızlanması, moda ve stil değişikliklerine uyum, ofis ve hizmet sektörünün gelişimi mobilya tüketimi etkileyen faktörler olarak sıralanabilir.

Son 20 yıllık süreç değerlendirildiğinde ülkede üretim ve tüketim alışkanlıkları değişmiştir. Bu süreçte, tüketiciler, bireysel beğeni ve zevklerini tatmin etme amaçlı alışveriş yapma eğilimine girmiştir. Bunun doğal sonucu olarak ürünlerin tekil halde satın alımları artmaktadır. Grup mobilya satışları azalmış, kullanıcının ihtiyacı doğrultusunda satın alma eğilimli ve pazarlama süreci hızlanmıştır. Özellikle, geçmiş dönemlerde mobilya mağazacıları teslimiyetçi bir yaklaşımla Ankara, İnegöl ve İstanbul'dan mobilya satın alırlarken bugün satın-

almada inisiyatifi ele geçirmişlerdir. Pazarlama stratejileri değişmiş ve satılan ürünün üretimi sürecine girilmiştir. İnegöl Mobilya Piyasası raporuna göre; eskiden mağazacıların birer depoları bulunurken bugün depolar ve ürün stoklama mantığı terk edilmiştir. Yine eski dönemlerde mağazacılar mümkün olduğunca bir tek üretici ile ticaret yapma alışkanlıkları edinmişken bugün bu eğilim bırakılmıştır. Bu süreç özellikle büyük ölçekli firmaların katılımı ile hız kazanmıştır. Mobilya ticaretine yeni başlayanlarda ise büyük kapalı alanlarda satış yapma eğilimi gözlenmektedir. Bunların, yeni işe atılmış satış mağazalarında başarılı olup tutunma oranı % 20'ler civarında; başarısız olanlar ise 2. yılın sonunda piyasadan çekildikleri iddia edilmektedir.

Büyük ölçekli işletmeler, kendilerine ait tasarım süreci sonucunda oluşturdukları ürünleri marka değerleri ile piyasaya arz ederken küçük ölçekli firmaların marka değeri taşımayan ürünlere yöneldikleri, esinlenme ve etkilenme sonucu üretim ve satış yaptıkları söylenebilir. İç ve dış pazarlar da büyümeler yaşanırken endüstriyel odun ihtiyacında dışa bağımlılığın yüksek olması, döviz kurlarında yaşanan anlamlı yükselişler, vergi yüklerinin yüksekliği gibi faktörlerle mobilya maliyetlerinde artışlar söz konusudur. Sektörde, marka ve satış sonrası hizmetlerin etkisi ile nihai tüketicilerin çoğunluklu olarak büyük ölçekli firma satışlarına yöneldikleri söylenebilir.

Özetle, mobilya sektörü, ülke ekonomisinde birçok paydaşı ile mühendislik, mimarlık, inşaat, orman ürünleri, metal ve maden, kimya, reklamcılık, ambalaj, basın-yayın, lojistik gibi birçok sektörle doğrudan ilişkisi olan mal ve hizmet grubunun bir araya geldiği endüstri koludur. Diğer taraftan mobilya ürün yaşam döngüsü sürecinde istihdamın en yüksek olduğu iş kollarından birisidir. Türkiye'nin 2023 vizyonu/öngörüsü, pek çok sektörde olduğu gibi mobilya sektöründe de bir ivme oluşturmuştur. Sektör, 10 milyar dolar ihracat ve 25 milyar dolar üretim hacmine ulaşma hedefi koymuş; gelişmelere paralel olarak ileri görüş arayışı ile kendini yenileyen ve güncelleyen bir sektör olmuştur.

Sektörün Türkiye'deki Üretimi ve Tüketimi

Sanayileşmenin tetiklediği kentleşme oranındaki artış, iş gücüne katılım, ülkemizin içine girmiş olduğu ekonomik kalkınma, milli gelirdeki kayda değer gelişmeye paralel olarak mobilya kullanımı ve tüketimi artmıştır.

Yine ÷lkede inşaat sektöründe oluşan hızlı artış mobilya tüketimini artırmıştır. Mobilya sektörünün ihracat-ithalat dengesinde artı yönlü olmasının en temel nedeni “üretim merkezli” bir sektör oluşudur. Türkiye’nin 2023’e yönelik makroekonomik planlarında mobilya sektörü anlamlı yer edinmektedir. Ancak sektör, üretim hacmi, verimlilik ve kapasitesi kullanımına ilişkin önemli sorunlarla karşı karşıyadır. Bu bağlamda hammadde yetersizliği, teknik bilgi ve sermaye eksikliği gibi nedenlerle kapasite kullanımının yetersizliği üretimin düşük kapasitede olmasına neden olmaktadır. AB’de mobilya sektöründe üretim kapasiteleri %90’ları bulurken ÷lkemizde küçük ölçekli işletmelerde %40, orta ölçekli işletmelerde %55, büyük ölçekli işletmelerde %80 ve sektörün son sekiz yıl ortalaması %70 olup kapasite kullanım oranları tatmin edici düzeyde değildir. Özellikle büyük işletmeler iç talepte azalma olduğu dönemlerde ihracata ağırlık vererek krizden daha az etkilenebilmekte olsalar da kapasite kullanımındaki yetersizlikler önemli bir üretim sorunu olarak varlığını sürdürmektedir.

2015 yılında mobilya sektöründe yaklaşık 16 milyar liralık üretim gerçekteştirilmiştir. Sektörün mobilya üretim miktarı ile ilgili son 2 yıldır veri açıklanmamıştır. Ancak, 10. Kalkınma Planı gelecek öngörülerinde üretim miktarı 2016 yılı için 16,3 milyar, 2017 için 19, 2018 yılı içinse 22 milyar lira olarak tahmin edilmiştir.

Türkiye’de mobilya sektörünün genelde küçük ölçekli firmalardan oluşması geleneksel zanaatın sürdür÷lmesi anlamına gelmekle birlikte siparişe dayalı üretim, satılan ürünün üretilmesi son yıllarda sıklıkla kullanılan üretim şeklidir. Bu durum, stok yönetimi anlamında daha sorunsuz bir strateji olsa da, üretim yönetimi anlamında verimli bir yöntem değildir. Örneğin, İtalya’da bir yemek odasının her parçası farklı atölyelerde üretilmekte ve montajı markalaşmış uzman firmalar tarafından yapılarak pazarlanmaktadır. Böylece, üretim kapasitesi yükseltilebilmektedir. Bu noktada seri üretim-otomasyon teknolojilerine ağırlık verilmeli, seri üretime geçmiş firmaların belirli konularda uzmanlaşmaları sağlanmalı ve yeni üretim teknolojilerini kullanmaları teşvik edilmelidir. Bu, kapasiteyi arttıracakı gibi, maliyetlerin düşmesine ve kalitenin de yükselmesine neden olacakı düşün÷lmektedir.

Tüketici alışkanlıklarının ve ihtiyaçların değişmesi, gelir düzeyinin artması tüketimi etkilemekte olup doğrudan üretime yansıdığı söylenebilir. 10. Kalkınma Planı Mobilya Sektör Programına göre, üretim ve tüketim arasındaki öngör÷ler şu şekilde oluşmuştur.

Mobilya	Yıllar			Ortalama artış %	Hedef
	2016	2017	2018	2013- 2018	2023
Üretim	16.356	18.842	21.244	13	39.137
Tüketim	13.298	14.903	16.691	11	26.410
Dengesi	3.08	3.939	4.553	12	12.727

Tablo 30. Türkiye Mobilya Sektörü Üretim ve Tüketim Projeksiyonu (Milyon TL)

Sektörde üretimin 2013-2018 yılları arasında %13 ortalama ile büyüyeceği, buna paralel olarak tüketimde artışın %12 olacağı öngörülmüştür. 2023 hedeflerinde 39 milyar lira üretim, 26 milyar lira tüketim öngörülmüştür. Bu plan doğrultusunda sektör, hedef büyütülerek kendine 25 milyar dolar üretim hacmi ve 10 milyar dolar ihracat hedefi koymuştur. Ancak, raporun hazırlığında TL – Dolar kuru 1.68 olarak hesaplanmıştır. 2017 altı aylık dolar ortalaması ise 3,58 TL’dir. Son yıllarda yaşanan ciddi artışlar (2015 % 68, 2016 % 22), konulan hedefe ulaşılması için sektörün daha çok üretim yapması gerektiğini ortaya koymaktadır. Diğer taraftan uluslararası rekabette devamlılık için TL yönlü sert hareketler üretim ve satışta maliyetleri etkilemekte, sektörün öngörülerini zorlaştırmaktadır.

Sektörün Bölgesel Yapısı ve Kümelenmeler

Mobilya sektöründe istihdamın en yoğun olduğu ilk 10 il sırasıyla İstanbul, Bursa, Kayseri, Ankara, İzmir, Kocaeli, Antalya, Düzce, Sakarya ve Mersin olarak sıralanırken, istihdamın en düşük olduğu iller; Ardahan, Bayburt, Tunceli, Gümüşhane, Ağrı, Hakkâri, Edirne, Iğdır, Kilis ve Van’dır. Sektörde işletme başına düşen istihdam % 4,07 iken sıralamada ilk onda bulunan illerin ortalaması %7,3’tür. Her iki ortalama da % 9,2 olan ülke imalat istihdam ortalamasının oldukça altındadır.

İllere göre, işletme başına düşen istihdam oranlarına göre en yüksek il, %21 ile Düzce olup Kayseri %17, Bursa ve Kocaeli 10,9, Sakarya % 8 ile takip etmektedir. En düşük illerden Ardahan’da hiç mobilya üreticisinin olmaması dikkat çekerken, diğer 9 ilde mobilya üreticisi ve istihdam son derece düşüktür.

İstanbul Bölgesi: Mobilya sektörü, muhtelif yerlere dağılmış olmakla beraber en önemli iki merkez İkitelli Organize Sanayi bölgesindeki Masko ve küçük sanayi sitesi Modoko’dur. İstanbul işletme başına ortalama 5,7 kişilik istihdam düzeyi ile Türkiye genel imalat sektörü ortalamasının altında istihdam yapısına sahiptir.

Düzce Bölgesi: % 21,6'lık istihdam oranı ile sektörde en yoğunluklu istihdama sahip bölge olup ülke mobilya imalat ortalamasının 5 katı, genel imalat istihdam ortalamasının ise 2 katına denk gelmektedir. Bölge hem iç pazara hem de dış pazara üretim yapmaktadır.

Bursa-İnegöl Bölgesi: Mobilya üretiminin yoğunlaştığı diğer bölge olup gelişme dinamiği yüksektir. Tarihi İpek Yolu üzerinde bulunmasının getirdiği ticari hareketliliği ve hammadde kaynaklarına yakın olmasının avantajını iyi değerlendiren bölge, bugün önemli bir mobilya merkezidir. Sektörün ihracat dağılımında Kayseri ve İstanbul'un ardından üçüncü sıradadır. Bölgenin ihracatta yakaladığı başarı, Bursa-İnegöl'ün mobilyada önemli uluslararası merkez olma yolunda olduğunu göstermektedir.

Kayseri Bölgesi: Bölgede mobilya sektörünün yükselişi kanepeler, koltuk ve yatak üretimi ile başlamıştır. Teknolojik gelişmeler ve yeni yatırımlarla bugün mobilyanın her dalında üretim yapan firmaları ile Kayseri, Türkiye'nin önemli mobilya merkezi haline gelmiştir. TOBB verileri ve TÜİK ihracat rakamlarına göre Kayseri ülke mobilya ihracatında bir numaralı bölgedir. İşletme başına istihdam ortalaması 17,7 olup Türkiye genel imalatının yaklaşık 2 katıdır.

Ankara Bölgesi: Mobilya üretiminde her zaman önemli merkez olmuştur. Siteler 1960'lı yıllarda Marangozlar Odası'nın önderliğinde kurulmuş olup, bugün 5.000 dönüm arazi üzerinde faaliyet gösteren büyük organize sanayi bölgesidir. Bölge küçük ve orta ölçekli mobilya üretimi yapan birçok işletmeyi barındırmaktadır. Ankara mobilya işletmeleri, emek yoğun işletmeler olup, büyük ölçekli üretim yapan firma sayısı oldukça azdır. Bölgenin ciddi altyapı ve ulaşım sorunu vardır. İşletme başına düşen % 5,5 kişilik istihdam oranı ile Ankara, ülke genel mobilya imalat sektörünün üstünde ancak genel imalat ortalamasının oldukça altında eleman çalıştırmaktadır.

İzmir Bölgesi: Karabağlar ve Kısıkköy bölgeleri üretimin yoğunlaştığı merkezler olup, şehir sahip olunan liman, ulaşım kolaylığı ile de ihracatta önemli atılımlar içerisindedir. İşletme başına düşen çalışan sayısı 6,0 kişi ile Türkiye ortalamasının altında istihdam düzeyine sahiptir. Bölgede büyük işletmelerin sayısı oldukça azdır.

Sektörün Kapasite Kullanımı

TÜRKİYE MOBİLYA SEKTÖRÜ					
DÖNEMSEL KAPASİTE KULLANIM ORANLARI (%)					
YILLAR	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek	Yıllık Ortalama
2008	66,76	70,76	71,01	65,55	68,52
2009	58,85	68,72	71,91	68,09	66,89
2010	66,76	71,35	72,18	71,48	70,44
2011	69,30	72,10	75,59	73,32	72,58
2012	69,55	69,89	69,74	70,17	69,84
2013	69,24	72,30	72,39	71,70	71,41
2014	69,96	72,47	72,71	71,97	71,78
2015	70,33	71,76	73,77	73,72	72,40
2016	69,68	71,11	72,14	72,05	71,25
2017	71,62	75,64	75,95	74,13	74,34
2018	73,25	74,05	73,92	72,71	73,48
2019	74,58	75,67	75,42	76,27	75,49

Kaynak: TCMB (Elektronik Veri Dağıtım Sistemi)

Tablo 31. Türkiye Mobilya Sektörü Dönemsel Kapasite Kullanım Oranları

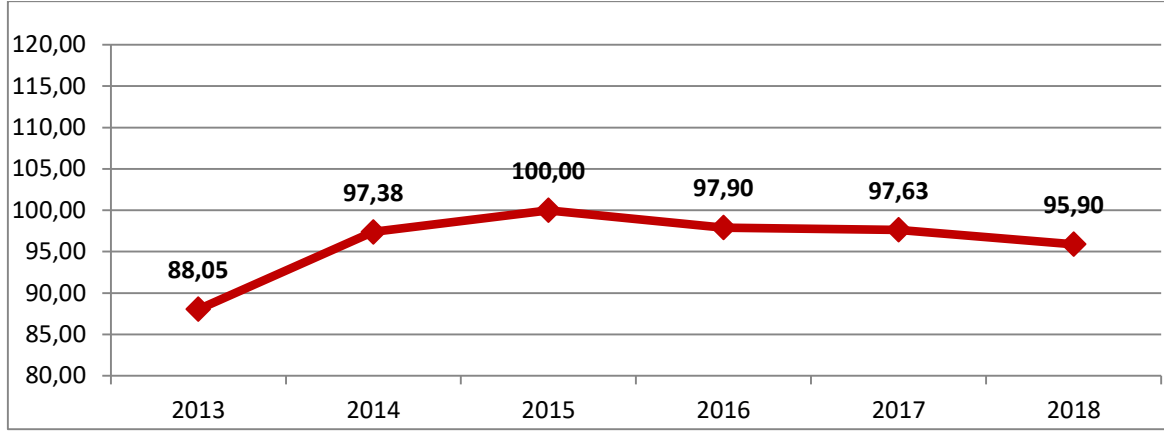
Mobilya talebi büyük ölçüde yeni konut inşaatlarına ve gelir artışına paralel bir seyir izlemektedir. Talep esnekliği yüksek bir tüketim ürünü olan mobilyaya olan talep ve kapasite kullanım oranları ekonomik dalgalanmalara ve mevsimsellik etkisine paralel olarak yıl içerisinde inişli çıkışlı bir seyir göstermektedir.

Türkiye mobilya sektörünün son 11 yıldaki kapasite kullanım oranları yıllık ortalama bazda değerlendirildiğinde kapasite kullanımını %71,17 olarak görünmektedir.

Sektörün İşyeri, İstihdam, Ciro ve Üretim Değeri İstatistikleri

Sektörde küçük işletmelerin varlığına rağmen, modern tasarımın öneminin anlaşılması tasarımcılarının yetiştirilmesine gereken ilginin gösterilmesi ve istihdamlarının sağlanması, sektörün gelişimi açısından önem arz etmektedir.

İstihdam düzeyi sıralamasına göre İstanbul'u sırası ile Bursa, Kayseri, Ankara ve İzmir takip etmektedir. İstanbul mobilya sektörü işletme başına, 6,4 kişi, Bursa mobilya sektörü 11,5 kişi, Kayseri mobilya sektörü 20,4 kişi istihdam etmektedir. Bursa ve Kayseri ise istihdam düzeyi olarak Ankara'dan sonra gelmektedir. TÜİK'in iş istatistiklerine göre mobilya imalat sektöründe çalışan sayısı 2017 yılı itibarıyla 177.944'tür.

Kaynak: TÜİK

Şekil 36. Mobilya Sanayi İstihdam Endeksi (2015=100)

Mobilya İmalatı sektöründe sanayi istihdam endeksi, 2013 yılından 2015 yılına kadar yükselişe geçmiş, 2015 yılından sonra düşüş sergilemiştir. 2018 yılında sektöre toplam istihdam sayısı 210.068 olarak gerçekleşmiştir.

	2013	2014	2015	2016	2017
Girişim Sayısı	33.316	35.734	36.029	37.222	38.477
Çalışanlar Sayısı	187.916	206.783	211.671	209.131	210.068
İşletme Başına Çalışan Sayısı	5,64	5,79	5,88	5,62	5,46
Ciro (Milyar TL)	19,89	23,57	26,79	28,50	36,65
Üretim Değeri (Milyar TL)	18,60	22,10	24,95	26,91	33,51

Kaynak: TÜİK

Tablo 32. Mobilya Sektöründe Girişimci, Çalışan, Ciro ve Üretim Değeri Verileri

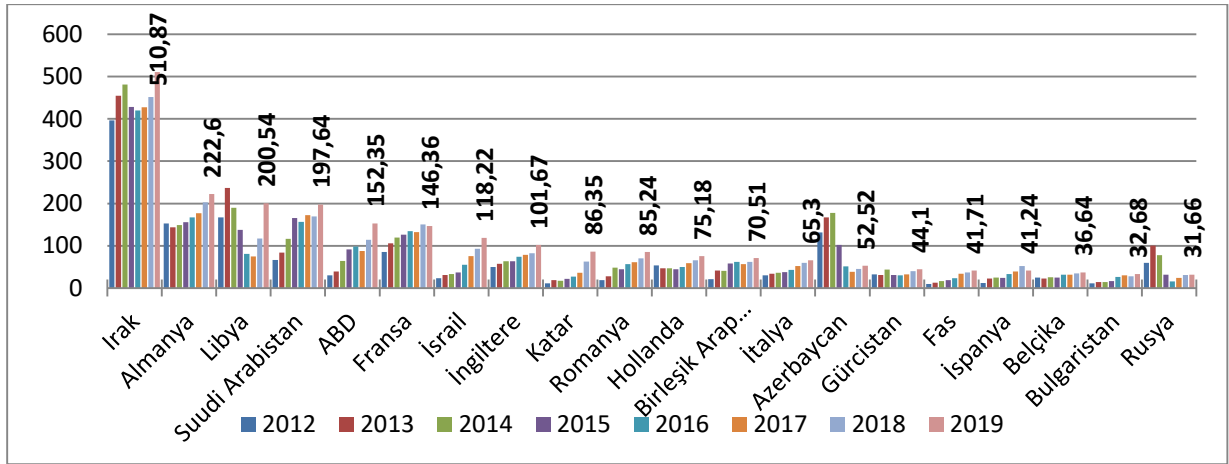
2017 yılı verilerine göre mobilya sektörünün işletme başına çalışan sayısı 5,46'dır.

TÜİK verilerine göre mobilya sektörünün 2013 yılı üretim değeri 18 milyar TL, 2014 yılı üretim değeri 22 milyar TL, 2015 yılı üretim değeri 25 milyar TL, 2016 yılı üretim değeri 27 milyar TL ve 2017 yılında üretim değeri 33 milyar TL olarak yer almaktadır.

TÜİK verilerine göre mobilya sektörünün 2013 yılındaki cirosu 20 milyar TL, 2014 yılında 23 milyar TL, 2015 yılında 27 milyar TL, 2016 yılında 28 milyar TL, 2017 yılında 36 milyar TL olarak yer almaktadır.

Sektörün İhracatı

Türkiye'nin mobilya ihracatı son sekiz yıldır artış göstermektedir. Türkiye 2011 yılında 1,9 milyar \$ değerinde mobilya ihraç ederken, 2019 yılına gelindiğinde mobilya ihracatını 3 milyar \$'a yükseltmeyi başarmıştır.

Şekil 37. Türkiye Mobilya İhracatı (Milyon \$)

2019 yılında Türkiye'nin mobilya sektöründe en fazla ihracat yaptığı ülke 510 Milyon Dolar'la Irak olmuştur. Sektör ihracatında ikinci sırayı Almanya almış, bu ülkeleri sırasıyla Libya, Suudi Arabistan, ABD ve Fransa takip etmiştir.

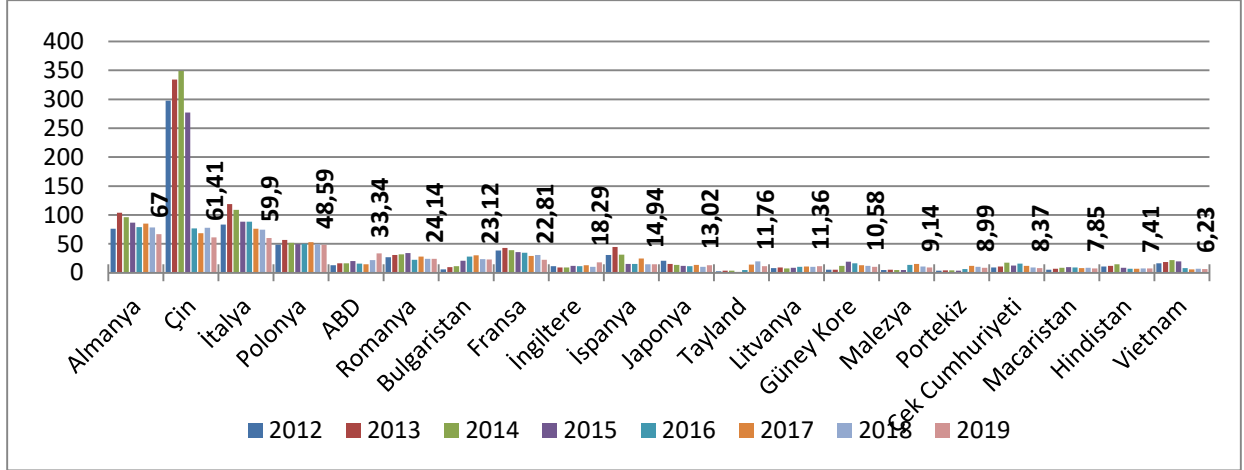
TÜRKİYE'NİN MOBİLYA İHRACATI (MİLYON \$)								
ÜLKELER	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dünya	1.898,57	2.237,25	2.421,40	2.256,54	2.234,22	2.360,41	2.656,45	3.055,45
Irak	396,20	455,15	481,16	428,60	420,23	427,72	452,20	510,87
Almanya	152,84	143,94	149,20	155,75	167,31	177,10	202,84	222,60
Libya	167,21	237,10	189,94	137,56	80,37	75,03	116,86	200,54
Suudi Arabistan	66,68	84,10	116,31	165,24	156,38	172,46	169,32	197,64
ABD	30,33	38,95	64,04	91,18	98,00	87,43	113,92	152,35
Fransa	85,44	105,69	118,99	126,12	134,15	132,23	150,41	146,36
İsrail	23,42	30,51	33,08	36,96	54,84	75,41	93,09	118,22
İngiltere	49,67	57,60	63,31	63,13	74,04	78,77	82,40	101,67
Katar	11,38	18,77	16,84	21,66	27,16	36,10	62,79	86,35
Romanya	18,54	27,98	47,99	44,69	56,68	61,25	69,81	85,24
Hollanda	53,16	46,35	46,57	44,42	49,88	58,87	65,64	75,18
Birleşik Arap Emirlikleri	20,87	41,03	40,80	58,05	62,07	56,18	61,68	70,51
İtalya	30,36	33,90	35,96	37,76	42,53	51,89	59,82	65,30
Azerbaycan	131,50	166,78	177,95	102,09	51,38	38,03	45,33	52,52
Gürcistan	32,13	30,89	43,84	30,80	30,21	31,95	40,06	44,10
Fas	9,25	12,70	16,46	18,68	23,35	34,10	36,55	41,71
İspanya	11,95	22,35	24,85	23,96	32,91	39,34	51,78	41,24
Belçika	24,62	22,05	25,56	24,48	31,15	31,76	34,62	36,64
Bulgaristan	11,31	13,90	14,14	16,12	25,96	30,17	27,91	32,68
Rusya	59,35	100,78	77,76	31,59	15,90	24,17	31,08	31,66

Kaynak: Trademap.org (GTİP: 9401, 9402, 9403, 9404)

Tablo 33. Türkiye'nin Mobilya İhracatı

Sektörün İthalatı

Türkiye mobilya sektörü, ihracatı ithalatından yüksek olan nadir sektörlerden biridir. Bu özelliği itibarıyla bakıldığında; katma değeri yüksek olan mobilya sektörünün ithalatı 2012 yılında 817 milyon \$ iken, 2019 yılında 548 milyon \$ değerine gerilemiştir. Türkiye'nin mobilya ithalatı 2014 yılına kadar artış gösterirken 2014'ten sonra düşüşe geçmiştir.

Şekil 38. Türkiye Mobilya İthalatı (Milyon \$)

TÜRKİYE'NİN MOBİLYA İTHALATI (MİLYON \$)								
ÜLKELER	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dünya	817,34	968,66	991,68	850,64	605,77	614,78	592,84	548,16
Almanya	76,25	103,66	96,05	86,87	78,88	84,88	78,46	67,00
Çin	297,72	333,95	349,16	277,15	76,94	68,63	78,11	61,41
İtalya	83,51	118,83	108,75	88,17	88,18	76,07	74,75	59,90
Polonya	48,65	56,75	52,12	49,67	50,29	52,80	49,61	48,59
ABD	13,09	16,35	16,35	20,14	15,81	14,86	21,76	33,34
Romanya	26,87	30,78	31,90	33,92	22,66	27,82	24,15	24,14
Bulgaristan	6,06	9,65	11,71	20,82	28,05	30,28	23,80	23,12
Fransa	38,61	42,93	39,34	35,63	34,60	29,17	30,73	22,81
İngiltere	11,52	9,33	9,36	12,04	11,42	13,20	10,29	18,29
İspanya	30,71	44,91	31,66	15,28	15,32	25,02	14,73	14,94
Japonya	20,75	15,18	13,48	12,00	11,43	13,83	10,25	13,02
Tayland	2,45	3,58	3,69	1,53	4,72	14,50	19,51	11,76
Litvanya	8,05	9,43	7,86	8,61	10,11	10,77	10,45	11,36
Güney Kore	5,24	5,29	11,83	18,98	16,21	13,29	11,82	10,58
Malezya	4,76	5,55	4,64	5,05	13,64	15,41	10,99	9,14
Portekiz	3,58	4,09	4,06	3,95	6,65	11,98	10,60	8,99
Çek Cumhuriyeti	9,16	10,80	17,78	12,39	15,73	11,99	9,44	8,37
Macaristan	5,63	7,22	8,61	9,90	9,19	8,00	8,55	7,85
Hindistan	10,84	11,95	14,95	8,75	6,80	7,09	7,36	7,41
Vietnam	16,32	18,65	21,75	19,84	8,17	6,04	6,95	6,23

Kaynak: Trademap.org (GTİP: 9401, 9402, 9403, 9404)

Tablo 34. Türkiye'nin Mobilya İthalatı

2015 yılında Türkiye'nin en fazla mobilya ithal ettiği ülke 239,7 milyon \$'la Çin iken, 2019 yılında en fazla mobilya ithalatı yapılan ülke 67 milyon \$'la Almanya olmuştur. Çin, İtalya, Polonya, ABD, Romanya ve Bulgaristan onu takip eden ülkelerdir.

Sektörün 2013–2023 Projeksiyonu

Mobilya sektörü, küreselleşme, teknoloji ve bilgiye kolay ulaşım sonucu yeni bir dönemin içinde bulunmaktadır.

İtalya, Almanya ve Çin'de olduğu gibi organize, sadece mobilyaya yönelik, ihtisaslaşmış üretim sahaları, entegre olmuş üretim ve bunlarla beraber çalışan AR-GE birimleri yapılması hedeflenmektedir.

Üniversitelerde eğitimin, mobilya pazarlaması, mobilya tasarımı, genel iç mimari olarak değil mobilya üretim ve istihdamına yönelik olması için işbirliği çalışmaları yapılmaktadır.

Mobilya sektörü, ufuktaki hedefleri için 2023 yılını belirlemiştir. Sektör 2023'te 25 milyar \$ üretim, 10 milyar \$ ihracata ulaşmayı ve dünyanın 5. büyük mobilya üreticisi olmayı hedeflemektedir.

3.10.4. İnegöl Mobilya Sektörü

Cumhuriyet dönemiyle birlikte İnegöl'de ekonomi; özellikle coğrafi pozisyonu gereği önemli gelişmeler göstermiştir. 1927 yılında üç dokuma fabrikası, iki tahıl fabrikası, bir kereste fabrikası, iki tereyağı, yoğurt ve peynir imalathanesi, Romanya göçmeni Salih Anıl'ın mısır kırma makineleri ve yün tarakları ile çorap ve fanila imalathaneleri kurularak İnegöl ekonomisi gelişimini sürdürmüştür.

Çevresindeki ormanlar nedeniyle 1980'lere kadar orman ürünleri alanında imalat sanayi gelişmiş, ağaç ve kereste işletmeciliği üzerine faaliyet ön planda olmuştur. O yıllarda ayrıca makineli tarım öncesinde çiftçinin en önemli araçlarından biri olan döğen imalatı da yapılmıştır. 1943'ten sonra İnegöl'de mobilya imalatına başlanmıştır. Aslında şehrin şu anki ekonomik aktivitesini belirleyen önemli kilometre taşlarından biri de bu olmuştur.

İnegöl'de fabrika olarak nitelendirilebilecek ilk tesis 150 girişimcinin bir araya gelerek kurdukları ve 4 Ağustos 1957'de günlük 24 bin kapasiteyle üretime başlayan tuğla fabrikasıdır.

İnegöl'de üretilen ve ilçe dışına satışı yapılan başlıca ürünler tütün, tahıl, kereste, koza, yaş sebze ve kuru meyveden oluşmaktadır.

Köylülerin geçim kaynağını orman ürünleri ve tarım oluşturmaktadır. Tarla tarımında patates, lahana, domates, pancar ön sıralarda gelmektedir. Yörede meyvecilik de bir hayli gelişmiştir. Özellikle şeftali, armut, erik, elma ve çilek meyvecilikle uğraşan yöre halkının başlıca geçim kaynağını oluşturmaktadır. Son yıllarda ilçede meyve fidancılığı da büyük bir ivme kazanmıştır.

İstihdam açısından incelendiğinde, İnegöl'de en yüksek istihdamın sanayi sektöründe olduğu görülmektedir. Toplam işgücünün %47'si sanayi sektöründe çalışmaktadır. Ayrıca, ilçe dışından da sanayi sektörü önemli miktarda işgücü çekmektedir.

1976 yılında İnegöl Belediyesi ile İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın teşebbüsüyle kurulan İnegöl Organize Sanayi Bölgesi (İOSB) Türkiye'nin ilk organize sanayi bölgeleri arasında yer alır. 1980 sonrasında ise İOSB'nin kurulması ile birlikte orman ürünlerinin yanında tekstil, otomotiv yan sanayi ve diğer sanayi kolları da gelişmiştir. Bölgede ağırlıklı olarak tekstil ve konfeksiyon işletmeleri göze çarpmakla birlikte, sünger üretimi, sunta ve kontra plak üretimi, gıda üretimi, yem üretimi, ambalaj, cam, orman ürünleri-mobilya, kimya, gıda, döküm ile otomotiv yan sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren işletmeler vardır. İlçede faaliyet gösteren fabrikaların il içindeki katma değere katılma oranı %84, il dışına ise %16 oranındadır. Türkiye toplam ihracatının %1'ini, mobilya ihracatının %10'unu, yurt içi mobilya talebinin ise %40'ını bu şehir karşılamaktadır.

İnegöl'de mobilyacılığın geçmişi, yüzyıl öncesine, 1900'lü yılların başına dayanır. O yıllarda İnegöl'ün etrafının ormanlarla kaplı oluşu, ağacın kereste atölyelerinde işlenip kalas halini alarak yurt içinde ihtiyacı olan yerlere nakli ile başlamış, Cumhuriyet'in kurulduğu yıllarda da kerestecilik, yumurta sandığı, at arabası imalatı, daha sonra sandalyecilik ve koltuk imalatları yerini günümüzde son teknolojik imkânların, makinelerin kullanıldığı bir döneme bırakmıştır.

Ağaçlarla uğraşmak zamanla ana kaynağımız haline gelmiştir. İnegöl coğrafi konum itibarıyla Ankara-Bursa karayolu üzerinde bulunması nedeniyle mobilya sanayi bölgemize her gün ziyaretçi ve müşteri olarak gelen halkımızın ilgisini çekmektedir.

Sektördeki çeşitlerden modern ve klasik koltuk takımları, yatak odası ve yemek odası takımları, oturma grupları, çekyat, kanepeler, çocuk ve genç odası mobilyaları, mutfak ve mobilya aksesuarları büyük beğeni toplamaktadır.

İnegöl mobilyacılığın bugünkü ekonomiye katkısı azımsanmayacak kadar büyüktür. Kurulduğu yıllarda parmakla sayılabilecek kadar az olan mobilyacı işyerleri bugün yerini yüzlercesine bırakmıştır. Bu iş yerlerinde üretilen mobilyaların çeşitleri ve modelleri oldukça zengindir.

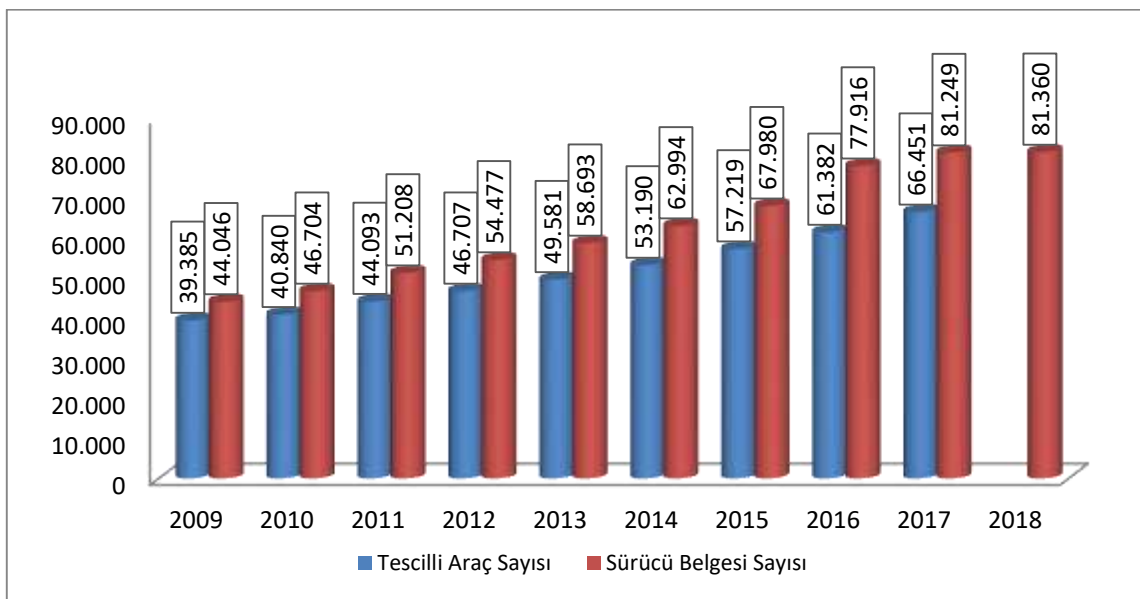
Sektördeki firmalarımız, İnegöl’de her yıl organize edilen mobilya dekorasyon fuarları ile hem ulusal hem de uluslararası düzeyde işadamları ve tüketicileri misafir etmekte ve onlara İnegöl mobilyasını tanıtmaya fırsatı sunmaktadır.

İHRACAT	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Mobilya	574,56	424,70	378,50	342,63	330,24	343,33	312,87	251,24	176,55
Orman Ürünleri	88,61	96,99	76,93	43,83	43,23	73,94	52,42	52,57	47,07

Tablo 35. İnegöl’ün Sektörlere Göre İhracatı (Milyon \$)

3.11. BİNEK ARAÇ VE TESCİL İSTATİSTİKLERİ

İnegöl İlçe Emniyet Müdürlüğü’nden alınan verilere göre 2009 yılından başlayarak 2018 yılı sonuna kadar hem tescilli araç sayısında hem de sürücü belgesi sayısında her yıl bir artış yaşandığı görülmektedir.

Şekil 39. Yıllara Göre Tescilli Araç ve Sürücü Belgesi Sayısı Grafiği

Tescilli araç sayıları açısından bakıldığında 2008’de 38.227 olan tescilli araç sayısı, 2009’da yaklaşık %3 artarak 39.385’e çıkmıştır. 2010’da ise bu sayı yine bir önceki yıla göre yaklaşık %4 artarak 40.840 olmuştur. 2011 yılı itibariyle ise 44.093’e ulaşan tescilli araç sayısında 2010’a göre yaklaşık %8’lik bir artış görülmüştür. 2012 yılında tescilli araç sayısı, bir önceki yıla göre %5,9’luk bir artışla 46.707’ye yükselmiştir. 2013 yılında tescilli araç sayısı %6 oranında artarak 49.581’e yükselmiştir. 2014 yılında bir önceki yıla göre %7 artış göstermiş ve 53.190’a ulaşmıştır. 2015 yılında bir önceki yıla oranla %7,5 oranında artış göstererek 57.219’a ulaşmıştır. 2016 yılında bir önceki yıla oranla %7,3 oranında artış göstererek 61.382’ye ulaşmıştır. 2017 yılında ise bir önceki yıla oranla %8,2 oranında artış göstererek 66.451’e ulaşmıştır.

	YILLAR									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tescilli Araç Sayısı	39.385	40.840	44.093	46.707	49.581	53.190	57.219	61.382	66.451	-*
Sürücü Belgesi Sayısı	44.046	46.704	51.208	54.477	58.693	62.994	67.980	77.916	81.249	81.360

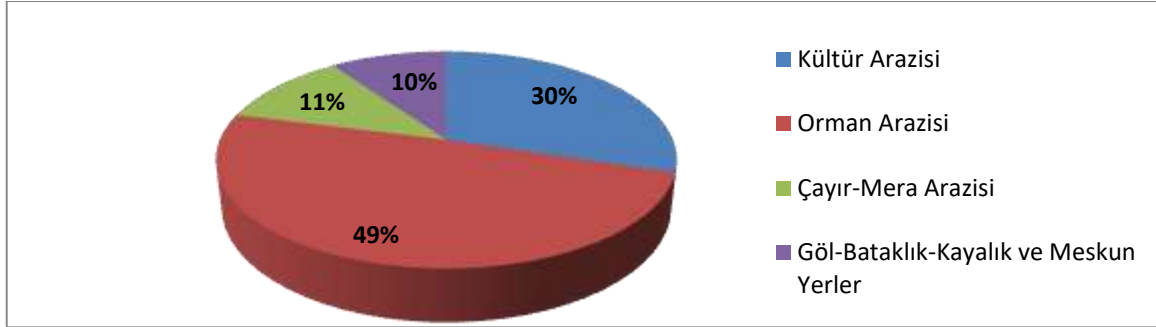
Tablo 36. Yıllara Göre Tescilli Araç ve Sürücü Belgesi Sayısı

* 2018 yılında araç tescili Noterlere devredildiğinden dolayı net sayı tespit edilememektedir.

Sürücü belgesi sayıları açısından bakıldığında ise 2009 yılından 2018 yılı sonuna kadar sürekli bir artış görülmektedir. 2009’da 44.046 olan bu sayı, 2010’da %6 artarak 46.704’e, 2011’de da yaklaşık %10 artarak 51.208’e ulaşmış ve 2012’de %6,3 artarak 54.477’ye ulaşmıştır. Sürücü belgelerindeki artış devam etmiş 2013 yılında %7 artarak 58.693’e, 2014’de yine %7 artış göstererek 62.994’e ve 2015 yılında %8 artarak 67.980’e ulaşmıştır. Bu rakam 2016 yılında 77.916’ya, 2017 yılında 81.249’a, 2018 yılında da 81.360 adete yükselmiştir.

3.12. TARIM VE HAYVANCILIK

İnegöl İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden alınan 2019 yılı verilerine göre, İnegöl'ün toplam kültür arazisi 297.840 da, orman arazisi 492.400 da, çayır-mera arazisi 112.240 da, göl-bataklık-kayalık ve meskun yerler 98.170 da alana sahiptir.

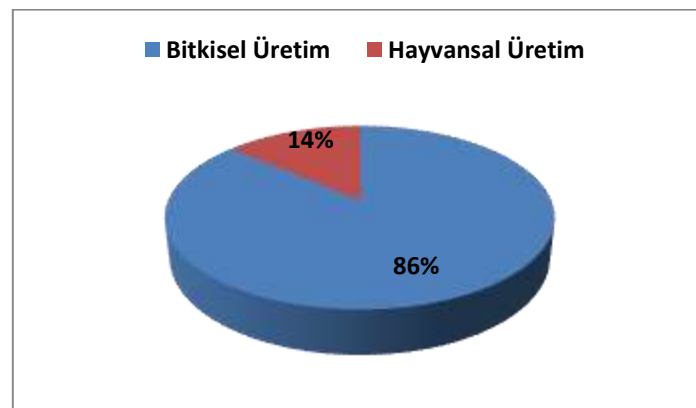

Şekil 40. Arazi Türlerini Dağılımı

İlçemizde toplam 297.840 dekar tarım alanı bulunmaktadır. Tarım alanının 152.978 dekarlık bölümü tarla arazisi, 128.263 dekarlık bölümü meyve bahçeleri arazisi, 8.886 dekarlık bölümü sebze arazisi ve 5.326 dekarlık bölümü ise tarıma elverişli olmayan arazi ve nadasa bırakılmış arazi olarak bilinmektedir.

ÜRÜN ADI	ÜRETİM DEĞERİ (TL)
Bitkisel Üretim	848.536.598,41
Hayvansal Üretim	133.800.136,00
TOPLAM	982.336.734,41

Tablo 37. Hayvansal ve Bitkisel Üretim Değerleri (TL)

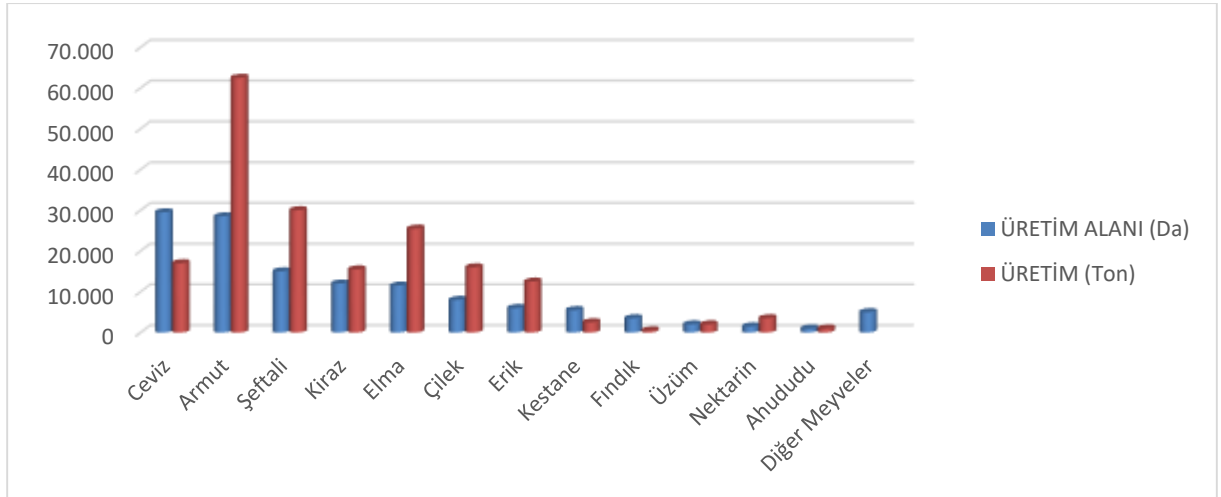
Şekil 41. Hayvansal ve Bitkisel Üretim Değerlerinin Dağılımı

İnegöl İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden alınan 2019 yılı verilerine göre İnegöl'deki tarımsal üretimin toplam değerinin %86'sini 848.536.598,41 TL değeriyle bitkisel üretim oluştururken, geri kalan %14'lük kısmını 133.800.136,00 TL değeriyle

hayvansal üretim oluşturur. İnegöl’de gerçekleşen tarımsal ve hayvansal üretimin toplam değeri ise 982.336.734,41 TL’dir.

ÜRÜN ADI	ÜRETİM ALANI (Da)	ÜRETİM (ton)
Ceviz	29.500	17.000
Armut	28.500	62.500
Şeftali	15.000	30.000
Kiraz	12.000	15.500
Elma	11.500	25.500
Çilek	8.000	16.000
Erik	6.000	12.500
Kestane	5.500	2.500
Fındık	3.500	500
Üzüm	2.000	2.000
Nektarin	1.500	3.500
Ahududu	1.000	1.000
Diğer Meyveler	5.000	

Tablo 38. Meyvelerin Üretim Alanları ve Miktarları

Şekil 42. Meyvelerin Üretim Alanları ve Miktarları

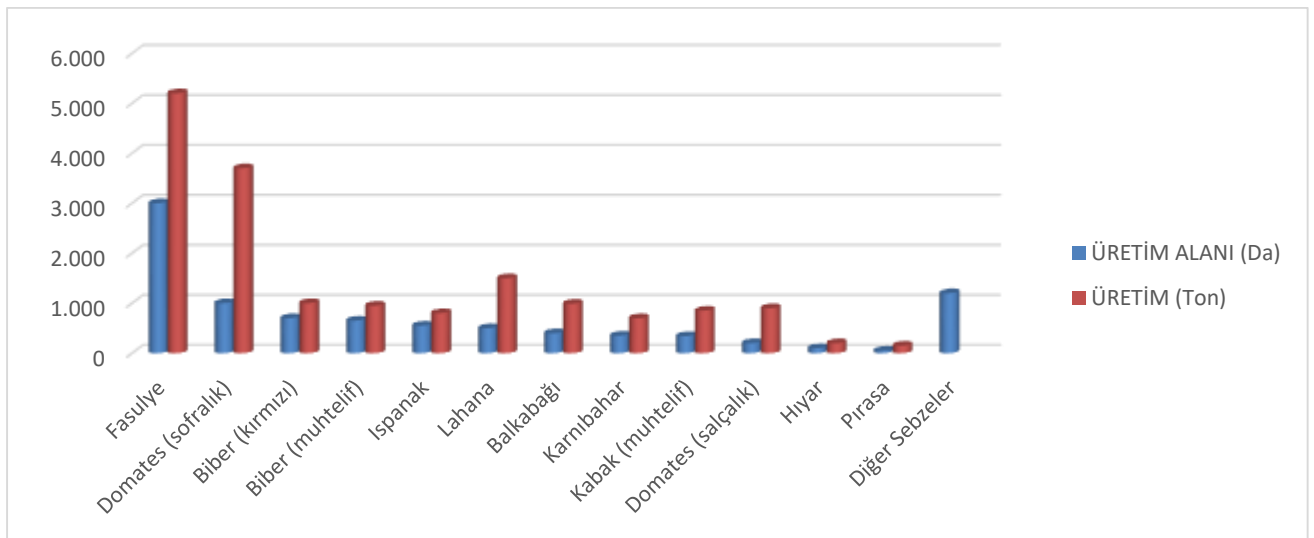
İnegöl’de üretilen çeşitli meyveleri üretim (ton) ve üretim alanı (Da) açısından karşılaştırdığımızda ceviz, şeftali, kiraz, elma, çilek, erik, kestane, fındık, üzüm nektarin ahududu arasında armudun 62.500 ton üretimle ilk sırada olduğu görülmektedir. Üretim alanı açısından yapılan kıyaslamada da ceviz 29.500 dekar üretim alanı ile yine birinciliğini korumaktadır. Üretim miktarı açısından ikinci sırada 30.000 ton üretim ile şeftali gelirken, üçüncü sırada 25.500 ton üretim ile elma, dördüncü sırada 17.000 ton üretim ile ceviz, beşinci sırada 16.000 ton üretim ile çilek, altıncı sırada 15.500 ton üretim ile kiraz, yedinci sırada 12.500 ton üretim ile erik, sekizinci sırada 3.500 ton üretim ile nektarin, dokuzuncu sırada 2.500

ton üretim ile kestane, onuncu sırada 2.000 ton üretim ile üzüm, on birinci sırada 1.000 ton üretim ile ahududu, on ikinci ve son sırada 500 ton üretim ile fındık yer almaktadır.

Üretim alanları açısından ise ikinci sırada 28.500 dekar üretim alanı ile ceviz gelirken, üçüncü sırada 15.000 dekar üretim alanı ile şeftali, dördüncü sırada 12.000 dekar üretim alanı ile kiraz, beşinci sırada 11.500 dekar üretim alanı ile elma, altıncı sırada 8.000 dekar üretim alanı ile çilek, yedinci sırada 6.000 dekar üretim alanı ile erik, sekizinci sırada 5.500 dekar üretim alanı ile kestane, dokuzuncu sırada 3.500 dekar üretim alanı ile fındık, onuncu sırada 2.000 dekar üreti alanı ile üzüm, on birinci sırada 1.500 dekar üretim alanı ile nektarin, on ikinci ve son sırada 1.000 dekar alanı ile ahududu yer almaktadır.

ÜRÜN ADI	ÜRETİM ALANI (Da)	ÜRETİM (Ton)
Fasulye	3.000	5.200
Domates (sofralık)	1.000	3.700
Biber (kırmızı)	700	1.000
Biber (muhtelif)	650	950
Ispanak	550	800
Lahana	500	1.500
Balkabağı	400	990
Karnibahar	350	700
Kabak (muhtelif)	340	850
Domates (salçalık)	200	900
Hıyar	100	200
Pırasa	50	150
Diğer Sebzeler	1.200	

Tablo 39. Sebzelerin Üretim Alanları ve Miktarı

Şekil 43. Sebzelerin Üretim Alanları ve Miktarı

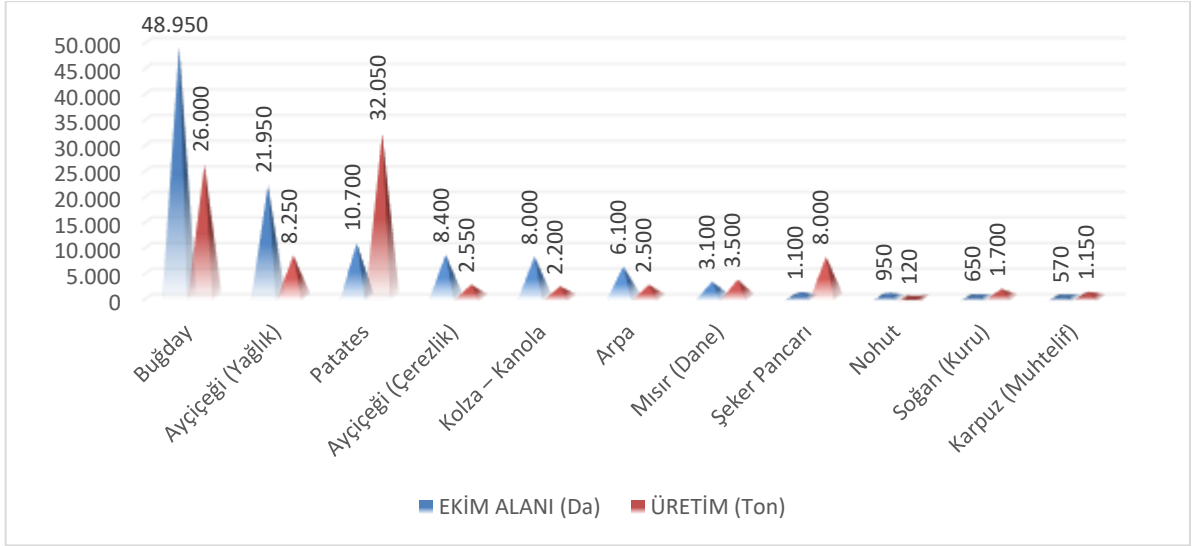
İnegöl’de üretilen çeşitli sebzeleri üretim (ton) ve üretim alanı (Da) açısından karşılaştırdığımızda arasında Fasulye, Domates (sofralık), Biber (kırmızı), Biber (muhtelif), Ispanak, Lahana, Balkabağı, Karnabahar, Kabak (muhtelif), Domates (salçalık), Hıyar, Pırasa, Diğer Sebzeler arasından 5.200 ton üretimle fasulyenin ilk sırada olduğu görülmektedir. Üretim alanı açısından yapılan kıyaslamada da fasulye 3.000 dekar üretim alanı ile yine birinciliğini korumaktadır.

Üretim miktarı açısından ikinci sırada 1.000 ton üretimle domates (sofralık) üçüncü sırada 1.500 ton üretimle lahana, dördüncü sırada 1.000 ton üretimle biber(kırmızı), beşinci sırada 990 ton üretimle balkabağı, altıncı sırada 950 ton üretimle biber (muhtelif), yedinci sırada 900 ton üretimle domates(salçalık), sekizinci sırada 850 ton üretimle kabak(muhtelif), dokuzuncu sırada 800 ton üretimle ıspanak, onuncu sırada 700 ton üretimle karnabahar, on birinci sırada 200 ton üretimle hıyar, on ikinci ve son sırada 150 ton üretimle pırasa yer almaktadır.

Üretim alanı açısından ise ikinci sırada 1.000 dekar üretim alanı ile domates (sofralık), üçüncü sırada 700 dekar üretim alanı ile biber (kırmızı), dördüncü sırada 650 dekar üretim alanı ile biber(muhtelif), beşinci sırada 550 dekar üretim alanı ile ıspanak, altıncı sırada 500 dekar üretim alanı ile diğer lahana, yedinci sırada 400 dekar üretim alanı ile balkabağı, sekizinci sırada 350 dekar üretim alanı ile karnabahar, dokuzuncu sırada 340 dekar üretim alanı ile kabak(muhtelif), onuncu sırada 200 dekar üretim alanı ile domates(salçalık), on birinci ve son sırada 50 dekar üretim alanı ile pırasa yer almaktadır.

ÜRÜN ADI	EKİM ALANI (Da)	ÜRETİM (Ton)
Buğday	48.950	26.000
Ayçiçeği (Yağlık)	21.950	8.250
Patates	10.700	32.050
Ayçiçeği (Çerezlik)	8.400	2.550
Kolza – Kanola	8.000	2.200
Arpa	6.100	2.500
Mısır (Dane)	3.100	3.500
Şeker Pancarı	1.100	8.000
Nohut	950	120
Soğan (Kuru)	650	1.700
Karpuz (Muhtelif)	570	1.150
Diğer	660	

Tablo 40. Tahıl Üretim Alanları ve Üretim Miktarı

Şekil 44. Tahıl Üretim Alanları ve Üretim Miktarı

İnegöl’de üretilen çeşitli tarla ürünleri üretim (ton) ve ekim alanı (Da) açısından karşılaştırdığımızda buğday, ayçiçeği (yağlık), ayçiçeği (çerezlik), patates, arpa, mısır (dane), kolza – konala, şeker pancarı, nohut, soğan ve karpuz(muhtelif) arasında patates 32.050 ton üretimle ilk sırada olduğu görülmektedir. Ekim alanı açısından yapılan kıyaslamada 48.950 dekar ekim alanı ile buğdayın birinci sırada olduğu görülmektedir.

Üretim miktarı açısından ikinci sırada 26.950 ton üretimle buğday, üçüncü sırada 8.250 ton üretimle ayçiçeği(yağlık), dördüncü sırada 8.000 ton üretimle şeker pancarı, beşinci sırada ise 3.500 ton üretimle mısır (dane), altıncı sırada 2.550 ton üretim ile ayçiçeği (çerezlik), yedinci sırada 2.500 ton üretim ile arpa, sekizinci sırada 2.200 ton üretim ile kolza – kanola, dokuzuncu sırada 1.700 ton üretim ile soğan(kuru), onuncu sırada 1.150 ton üretim ile karpuz, on birinci ve son sırada ise 120 ton üretim ile nohut yer almaktadır.

Ekim alanı açısından ise ikinci sırada 21.950 dekar ekim alanı ile ayçiçeği (yağlık), üçüncü sırada 10.700 dekar ekim alanı ile patates, dördüncü sırada 8.400 dekar ekim alanı ile ayçiçeği (çerezlik), beşinci sırada 8.000 dekar ekim alanı ile kolza-konala, altıncı sırada 6.100 dekar ekim alanı ile arpa, yedinci sırada 3.100 dekar ekim alanı ile mısır (dane), sekizinci sırada 1.100 dekar ekim alanı ile şeker pancarı, dokuzuncu sırada 950 dekar ekim alanı ile nohut, onuncu sırada 650 dekar ekim alanı ile soğan(kuru), on birinci ve son sırada 570 dekar ekim alanı ile karpuz(muhtelif) yer almaktadır.

HAYVANSAL ÜRÜNLER	ÜRETİM MİKTARI (KG)
Kırmızı Et	739.491
Süt	6.109.670
Beyaz Et	23.253.000
Bal	42.000
Bal Mumu	2.450
Polen	2.000
Deri (adet)	9.000
Yumurta (adet)	35.000.000
Gübre	30.000.000

Tablo 41. Hayvansal Ürünlerin Üretim Miktarı

İnegöl’de üretilen çeşitli hayvansal ürünlere bakıldığında kırmızı et, süt, beya et, bal, bal mumu, polen, deri, yumurta ve gübre görülmektedir. 2019 yılında kırmızı et 739.491 kg, süt 6.109.670 kg, beyaz et 23.253.000 kg, bal 42.000 kg, bal mumu 2.450 kg, polen 2.000 kg, deri 9.000 adet, yumurta 35.000.000 adet, gübre 30.000 ton, üretilmiştir.

3.13. İNEGÖL'DE SOSYAL GÜVENLİK

	SOSYAL GÜVENCE	KİŞİ SAYISI
AKTİF (ÇALIŞAN)	4A (SSK)	64.849
	4B (BAĞ-KUR)	10.042
	4C (EM. SAN.)	4.678
	GSS	21.077
	TOPLAM	100.646
PASİF (EMEKLİ)	4A (SSK)	22.600
	4B (BAĞ-KUR)	9.080
	4C (EM. SAN.)	4.223
	TOPLAM	35.963
BAKMAKLA YÜKÜMLÜ OLUNAN	4A (SSK)	45.918
	4B (BAĞ-KUR)	11.593
	4C (EM. SAN.)	4.661
	TOPLAM	69.172
GENEL TOPLAM		198.781

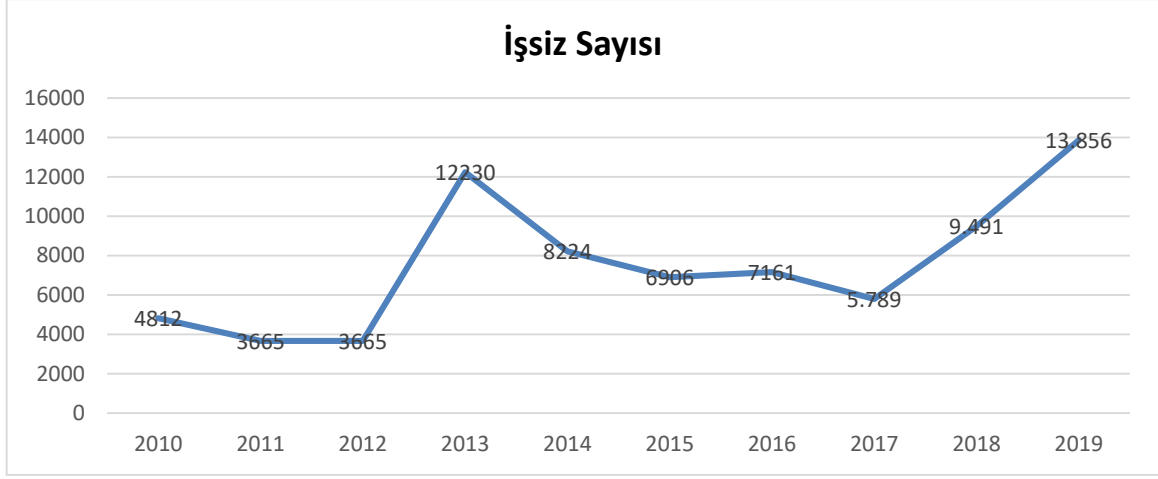
Tablo 42. Sosyal Güvenlik Verileri

İnegöl Sosyal Güvenlik Merkezi'nden alınan verilere göre 2019 yılı sonu itibariyle ilçemizde SSK, BAĞ-KUR ve Emekli Sandığı'na bağlı aktif olarak 100.646 çalışan, 35.963 emekli ve bunların bakmakla yükümlü oldukları 69.172 kişi olmak üzere toplam 198.781 kişi sosyal güvence altında bulunmaktadır.

3.14. İNEGÖL'ÜN İŞSİZLİK RAKAMLARI

İNEGÖL İŞKUR 2019 YILI İSTATİSTİKLERİ	
2019 Yılı İşsiz Sayısı	13.856 Kişi
Özel Sektör İşe Yerleştirme	6.696 Kişi
İşsizlik Maaşı Bağlanan Kişi Sayısı	2.454 Kişi
Kısa Çalışma Ödeneği İçin Başvuran Şirket Sayısı	7 Şirket
Yarım Çalışma Ödeneği Alan Kişi Sayısı	14 Kişi
Düzenlenen Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	3 Kurs
Kurslara Katılan Kursiyer Sayısı	60 Kişi
Toplum Yararına Program (TYP) Sayısı	16 Program
TYP Katılımcı Sayısı	858
İşbaşı Eğitim Programı (İEP) Sayısı	451 Program
İEP'den Yararlanan Kişi Sayısı	714 Kişi

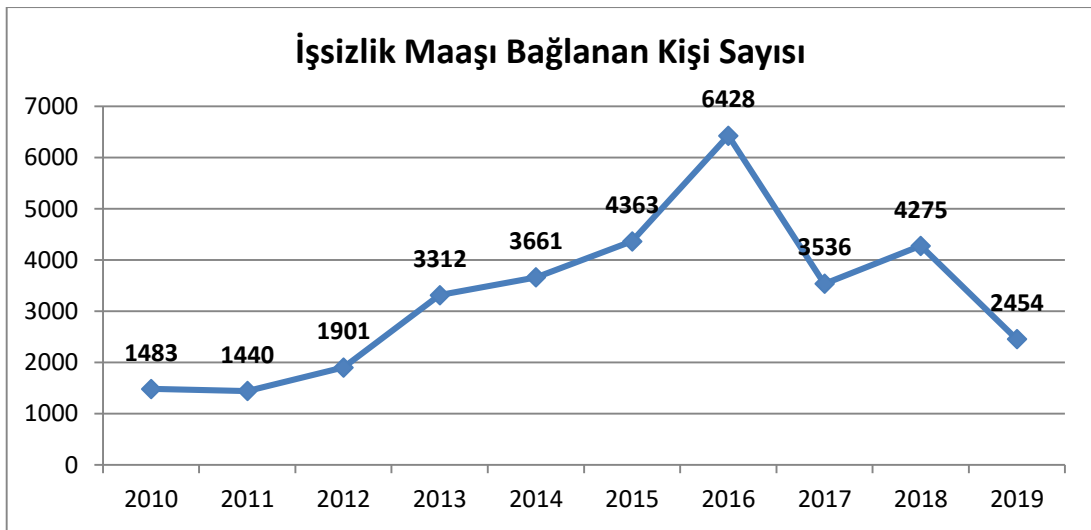
Tablo 43. İş-Kur Verileri

Şekil 45. İşsiz Sayısı

2010’da 4.812 kişi olan işsiz sayısı, 2011 yılında yaklaşık %24 azalarak 3.665’e düşmüştür. 2012 yılında işsiz sayısı bir önceki yıla aynı kalmıştır. 2013 yılında işsiz sayısı %233 artarak 12.230 ulaşmış, 2014 yılında %33 azalarak 8.224 kişiye düşmüş, 2015 yılında ise bir önceki yıla kıyasla %16 azalarak 6.906 kişiye ulaşmış, 2016 yılında ise bir önceki yıla kıyasla %3,6 oranında artarak 7.161 kişiye ulaşmış, 2017 yılında ise bir önceki yıla kıyasla %19 azalarak 5.789 düşmüş, 2018 yılında ise %63 artarak 9.491 kişiye ulaşmıştır. 2019 yılında ise İnegöl’de işsizlik bir önceki yıla göre %46 artarak 13.856 kişiye ulaşmıştır.

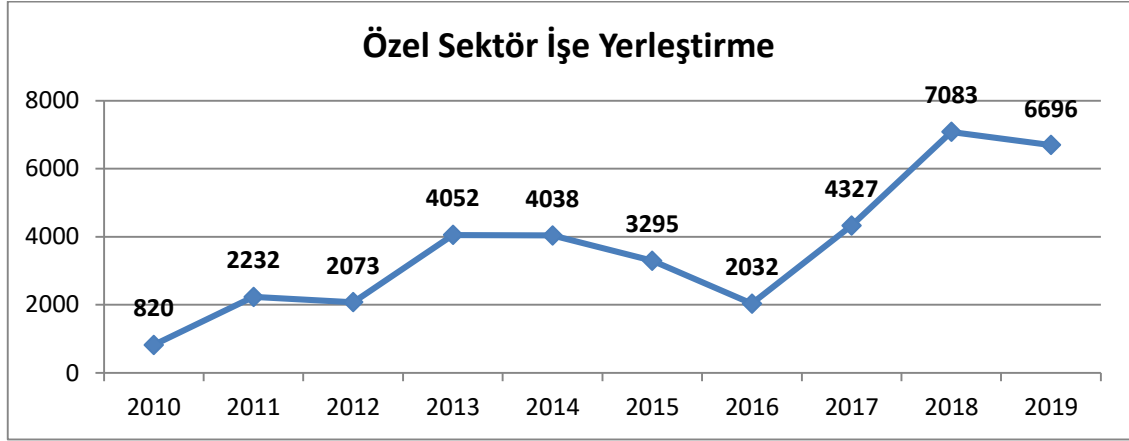
Çevre ilçeler ve bölgelerden servis taşımacılığı yoluyla çok sayıda kişi ilçede faaliyet gösteren firmalara çalışma maksatlı olarak gelip gitmektedir. Mevcut durumda, bölgede nitelikli personel sıkıntısı sürmektedir.

Şekil 46. İşsizlik Maaşı Bağlanan Kişi Sayısı

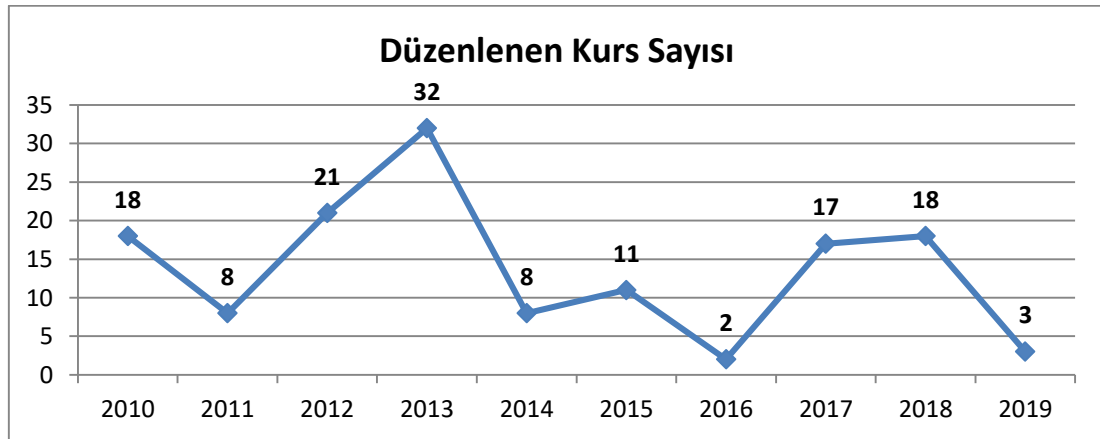
2010’da 1.483 kişi olan işsizlik maaşı bağlanan sayısı her yıl artarak devam etmiş 2016 yılında kadar 6428 kişi olmuştur 2017 yılında bu sayı %44 azalarak 3.536 sayısına düşmüş, 2018 yılında ise %20 artışla 4.275 kişiye ulaşmış, 2019 yılında ise bu sayı %42 azalış ile 2.454 kişiye işsizlik maaşı bağlanmıştır.

2019 yılında kısa çalışma ödeneği için ise 7 şirket başvuru yapmış olup, 987 kişi kısa çalışma ödeneği almıştır.

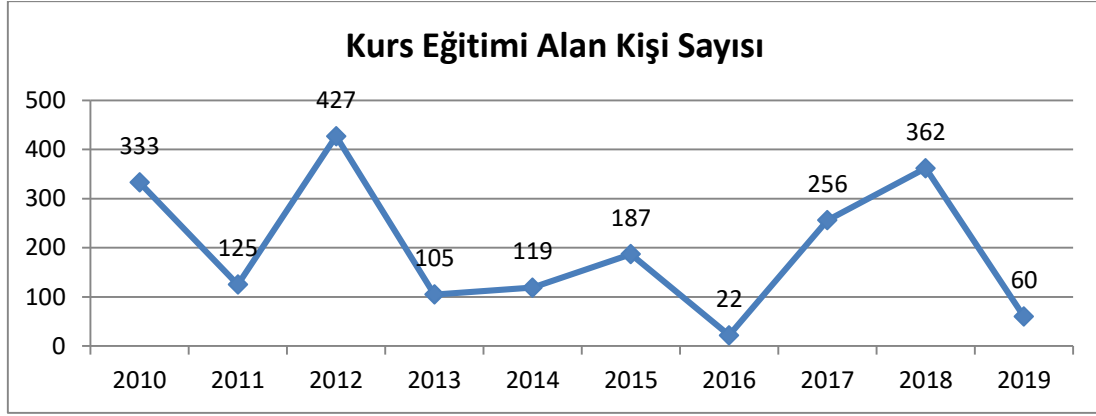

Şekil 47. Özel Sektör İşe Yerleştirme Sayıları

2010’da 820 olan sayı 2011’de 2010’a göre yaklaşık %172 artarak 2.232’ye ulaşmıştır. 2012 yılında bir önceki yıla göre %7 düşüşle 2.073 kişi özel sektörde işe yerleşmiştir. 2013 yılında ise bu rakam %95 artış göstermiş ve 4.052 olarak belirlenmiştir. 2014 yılında yaklaşık %1 oranında azalma yaşanmıştır, 2015 yılında ise 2014 yılına göre %18 azalmış 3.295 olarak belirlenmiştir. 2016 yılında ise bir önceki yıla göre %60 azalmış ve 2.032 olarak belirlenmiştir. 2017 yılında ise %112 artmış ve 4.327 olarak belirlenmiştir. 2018 yılında ise %63 artarak 7.089 olarak kayıtlara geçmiştir. 2019 yılında ise bu sayı 6.696 sayısına düşüş yaşamıştır.

Şekil 48. Düzenlenen Kurs Sayısı

Şekil 49. Kurs Eğitimi Alan Kişi Sayısı

2010 yılında, İş-Kur tarafından 18 adet, 2011 yılında 8 adet, 2012 yılında 21 adet, 2013 yılında 32 adet, 2014 yılında 8 adet ve 2015 yılında 11, 2016 yılında 2 adet, 2017 yılında 17, 2018 yılında 18, 2019 yılında ise 3 adet kurs düzenlenmiştir. Düzenlenen bu kurslara katılım sayısı da 2010’da 333, 2011’de 125, 2012’de 427, 2013’de 105, 2014’de 119, 2015’de 187 ve 2016’da 22, 2017’de 256, 2018 yılında 362, 2019 yılında ise 60 kişidir.

İş-Kur tarafından 2019 yılında 1113 işyeri ziyareti yapılmış, 21293 iş ve meslek danışmanlığı hizmeti verilmiştir. İstihdam Seferberliği kapsamında, İnegöl Kaymakamlığı himayesinde İnegöl Belediyesi, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi ve Uludağ Üniversitesi İnegöl Meslek Yüksek Okulunun işbirliği ile 25-26 Ekim 2019 tarihlerinde “İstihdam Fuarı” düzenlenmiştir.

3.15. İNEGÖL'DE YEREL BASIN

2019 yılı Aralık ayı itibariyle İnegöl'de 1 yerel TV kanalı, 5 yerel günlük gazete, 8 internet haber sitesi ve 4 yerel radyo kanalı olmak üzere toplam 18 basın-yayın kuruluşu faaliyet göstermektedir. Bu basın yayın kuruluşlarında 16 basın kartı sahibi ve 19 henüz basın kartı sahibi olmayan 35 muhabir ve fotoğrafçı çalışmaktadır.

İNEGÖL 2019 YILI YEREL BASIN-YAYIN KURULUŞLARI	
BASIN-YAYIN KURULUŞU	MECRA
Süper Kanal	Yerel Televizyon Kanalı
Genç Gazete	Yerel Gazete
Haber Yorum	Yerel Gazete
Okur Gazetesi	Yerel Gazete
Söz Gazetesi	Yerel Gazete
Yıldırım Gazetesi	Yerel Gazete
E-İnegöl (www.e-inegol.com)	İnternet Haber Sitesi
İnegöl Online (www.inegonline.com)	İnternet Haber Sitesi
İnegöl'ün Sesi (www.inegolunsesi.com)	İnternet Haber Sitesi
Gazete İnegöl (www.gazeteinegol.com)	İnternet Haber Sitesi
Gündem İnegöl (www.gundeminegol.com)	İnternet Haber Sitesi
İnegöl Yerel Haber (www.inegolyerelhaber.com)	İnternet Haber Sitesi
Mobilyanın Başkenti (www.mobilyaninbaskenti.com)	İnternet Haber Sitesi
İnegölde Bugün (www.inegoldebugun.com)	İnternet Haber Sitesi
Genç Ses FM (92.4)	Yerel Radyo Kanalı
Radyo Güneş (94.8)	Yerel Radyo Kanalı
Radyo Deniz (102.1)	Yerel Radyo Kanalı
Radyo Medya (101.7)	Yerel Radyo Kanalı

Tablo 44. 2019 Yılı Yerel Basın-Yayın Kuruluşları

2019 YILI İNEGÖL YEREL BASIN ÇALIŞANLARI	
Basın Kartlı Çalışan (Muhabir ve Fotoğrafçı)	16
Basın Kartsız Çalışan (Muhabir ve Fotoğrafçı)	19
TOPLAM	35

Tablo 45. 2019 Yılı İnegöl Yerel Basın Çalışanları

4. İNEGÖL TİCARET VE SANAYİ ODASI

4.1. ÜYE İLİŞKİLERİ

4.1.1. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Üye Profili

2019 Aralık ayı itibariyle Oda'ya kayıtlı üye sayısı 4.399'dur. Kayıtlı üyelerin 3.834 tanesi faal durumdadır. Faal üye oranı %87'dir. Üye profili; üye sayısı, şirket tipine göre aşağıda yer alan tablolarda belirtilmiştir.

ŞİRKET TİPİ	ADET
Anonim Şirket	505
Kooperatif	115
Limited Şirket	2.165
Şahıs İşletmesi	1.605
İktisadi İşletme ve Kolektif Şirket	9
TOPLAM	4.399

Tablo 46. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Üye Profili

2019 Aralık ayı itibariyle NACE kodlarına göre belirlenmiş meslek gruplarına göre üye sayısı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

MESLEK GRUBU	ÜYE SAYISI
1. Meslek Komitesi	165
2. Meslek Komitesi	213
3. Meslek Komitesi	108
4. Meslek Komitesi	134
5. Meslek Komitesi	177
6. Meslek Komitesi	181
7. Meslek Komitesi	147
8. Meslek Komitesi	152
9. Meslek Komitesi	928
10. Meslek Komitesi	389
11. Meslek Komitesi	245
12. Meslek Komitesi	106
13. Meslek Komitesi	69
14. Meslek Komitesi	505
15. Meslek Komitesi	262
16. Meslek Komitesi	118
17. Meslek Komitesi	0
18. Meslek Komitesi	77
19. Meslek Komitesi	283
20. Meslek Komitesi	140
TOPLAM	4399

Tablo 47. Meslek Gruplarına Göre Üye Sayısı

4.2. Firma Açılış ve Kapanışları

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından 2019 Yılında;

- Anonim Şirket statüsünde **75**
- Limited Şirket statüsünde **306**
- Şahıs Firması statüsünde **104**
- Kooperatif statüsünde **2** olmak üzere toplam **487** firma kayıt işlemi gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca 2019 yılında;

- Anonim Şirket statüsünde **26**
- Limited Şirket statüsünde **62**
- Şahıs Firması statüsünde **140**
- Kooperatif statüsünde **1** olmak üzere toplam **229** firma kayıt silme işlemi gerçekleştirilmiştir.

4.3. SWOT (GZFT) Analizi

SWOT (GZFT) Analizi, incelenen kurumun, güçlü ve zayıf yönlerini belirlemekte, dış çevreden kaynaklanan fırsat ve tehditleri saptamakta kullanılan bir tekniktir. Bu analiz genel olarak kurumu, bulunduğu çevrenin içinde sistematik olarak inceler. Strateji belirleme sürecinin ilk adımını oluşturan SWOT (GZFT) analizi, takip eden aşamalar için kaynak oluşturması ve rehberlik etmesi açısından büyük önem taşır.

SWOT (GZFT) analizinde, kurumun iç bünyesinden kaynaklanan ve kontrol edebildiği “Güçlü Yönleri” ve “Zayıf Yönleri” ile dış çevrede oluşan ve kurumun kontrolü dışında gerçekleşen “Fırsatlar” ve “Tehditler” belirlenir ve değerlendirilir.

Güçlü yönler kurumun amaçlarına ulaşması için yararlanabileceği olumlu hususlar, zayıf yönler ise kurumun başarılı olmasına engel teşkil edebilecek eksiklikler, diğer bir ifadeyle aşılması gereken olumsuz hususlardır. Güçlü ve zayıf yönler belirlenirken kurumun organizasyon yapısı, birimlerin görev ve yetkileri, personel durumu, kurum kültürü, fiziksel kaynaklar, teknolojik altyapı ve mali durum gibi konular dikkate alınır.

Fırsatlar, kurumun kontrolü dışında dış çevrede meydana gelen değişiklik ve gelişmelerden kuruma avantaj sağlaması muhtemel olan durumlardır. Tehditler ise yine kurumun kontrolü dışında, dış çevrede gerçekleşen ve kurumun çalışmalarını sekteye uğratabilecek dış faktörlerdir. SWOT (GZFT) analizi özet olarak, bir kurumun kendini tanıma çabası olup, gelişim için çıkılan yolda “Şu anda neredeyiz?” sorusunun cevabını verir.

Bu düşünceden hareketle, İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası “Kurumsal SWOT Analizi” çalışması Paydaş ve İlişkiler Müdürlüğü tarafından Oda Meclis Üyeleri ve Oda personeli ile yapılan görüşmeler neticesinde gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmada katılımcıların ortak aklını kullanarak, değişen çevresel eğilimler doğrultusunda yaratıcı ve yenilikçi bir anlayışla, İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’nın geleceğini şekillendirecek stratejik amaç ve hedeflerine veri teşkil edecek “İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Kurumsal SWOT (GZFT) Analizi” yapılmıştır. Ayrıca çalışma kapsamında, katılımcılardan, kurumsal SWOT analizinden elde edilen bilgiler ışığında, Odanın kurumsal gelişimine yönelik görüş ve öneriler alınmıştır. Çalışmalar sonucunda hazırlanan İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası SWOT (GZFT) Analizi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Güçlü Yönler:

- Deneyimli, dinamik ve güçlü yönetim yapısı
- Köklü ve sağlam bir kurum kültürüne sahip olması
- Güçlü mali yapıya sahip olması
- Memnuniyete dayalı üye ilişkilerinin sağlanmış olması
- Sektörel dağılımı geniş ve yüksek üye sayısına sahip olması
- Odamızın yüksek lobi gücüne sahip olması
- Mevzuat ve diğer konularda üyelerin etkin bilgilendirilmesi
- İlçe ekonomisine yön veren bir kuruluş olması
- Genç, dinamik ve yetkin personel yapısı
- Üyelere yönelik fuar ziyaret organizasyonlarının yapıyor olması
- Benzer ölçekteki Odalara kıyasla daha iyi ve kaliteli hizmet veriyor olması
- Basın ve halkla ilişkiler konusunda etkin bir yapıya sahip olması
- Oda bünyesindeki temsilcilikler aracılığıyla üyelerin teşvikler ve projeler konusunda etkin bir şekilde bilgilendirilmesi

Zayıf Yönler:

- Odada kişi bazında hedeflerin olmaması
- Personelin kişisel ve mesleki eğitimlerinin yetersizliği
- Üyelere yönelik yapılan etkinliklere katılımın az olması
- Üye ile ilk temas noktasının faaliyete geçmemiş olması
- Sektör çeşitlendirilmesi ve uluslararası yatırımlara öncülük edilememesi
- Meslek grupları arasında ayrımcılık yapılmamalı, eşit ve müşfik davranış gösterilmeli
- Endüstri 4.0 konusunda gerekli alt yapı ve çalışmaların yapılamaması
- Yerel yönetim, kamu kurum/kuruluşları ve STK'lar ile yeterli işbirliği sağlanamaması
- Sektörlerin kümelenme çalışmalarının yetersiz oluşu

Fırsatlar:

- Odamızın coğrafi konumu itibariyle avantajlı bir lokasyonda olması,
- Sanayi, tarım ve yenilenebilir enerji sektörleri için uygunluğu
- Güçlü OSB'lerin olması

- Gelişim ve değişime açık bir yönetim anlayışının olması
- Oda olarak çok ortaklı şirket kurup üyelere daha ucuz hammadde sağlanması
- Yabancı yatırımcı, büyük yatırımcı ve marka değeri yüksek olan işletmelere yönelik yatırım çağrısı yapılabilir,
- Küçük ve orta ölçekli esnafın ekonomik sıkıntılarına yönelik proje üretmek
- Yönetim Kurulu başkanımızın lobicilik faaliyetlerindeki gücü, tecrübesi
- İlçemizin kozmopolit yapısının farklı sektörlere kazandırılabilir olması
- İlçemizin girişimci gücü
- Üyelerin yurt dışı pazarlama faaliyetlerine talebinin yüksek olması
- Üyelerin dış ticaret potansiyelinin yüksek olması
- Oda Meclisi ve Meslek Komitelerinin aktif çalışmaları

Tehditler:

- Hava kirliliği
- Niteliksiz göç ve buna bağlı olarak nitelikli işgücünün azlığı
- Plansız kentleşme
- Seçimlerde oluşan kaos ortamının personel üzerindeki olumsuz etkileri
- Personelin görüşlerini açık bir şekilde ifade etmekte yaşadığı sıkıntılar
- Ulusal anlamda ses getiren davetliler ile toplantı, panel ve araştırma gibi çalışmaların azlığı
- Odada siyaset yapılması, siyasetçiler
- Üyelerin finansman kaynağına erişiminde yaşadıkları problemler
- İlçemizde işsizliğin kayda değer bir artış göstermesi,
- Geçici koruma altındaki yabancı uyrukluların ilçe nüfusundaki hızlı artışı

4.4. PEST Analizi

Çevre analizi kapsamında dünyada ve Türkiye’de yaşanan ekonomik ve sosyal değişimler ışığında İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası “PEST Analizi” oluşturulmuştur. Bu bağlamda, dünyada ve Türkiye’de meydana gelen, Odayı etkileyen ve etkileme olasılığı bulunan politik, ekonomik, sosyo-kültürel ve teknolojik dış çevre unsurları ele alınarak aşağıda sunulan PEST Analizi hazırlanmıştır.

	OLUMLU AKIMLAR	OLUMSUZ AKIMLAR
EKONOMİK	- Türk bankacılık sektörünün, mali ve kurumsal yapı itibariyle güçlü seviyede bulunması - İnegöl ve çevresindeki üretim tesislerinin mal ve hizmet talep edene kolay ulaşım imkânı vermesi - Finansal hizmetlerin gelişiminin bölgemizdeki yatırımcılara sürdürülebilir büyüme imkânları yaratması - Uygulanan mali disiplin sebebiyle işletmelerin uzun ölçekli planlarını gerçekleştirebilmeleri - Enerji ve yalıtım sektöründe devletin önemli adımlar atması, işletmelerin bundan pozitif fayda sağlamaları. - KOBİ'lerin düşük faiz avantajlarından yararlanıp, kaynak ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri	- İşletme sermayelerinin oluşturulmasında sağlam olmayan, kısa süreli geçici çözümler üretilmesi - İşsizlik oranlarının yüksek olmasının nitelikli işgücünde sıkıntı yaratması - Yüksek enerji maliyetinin üretimi pahalı kılarken, Türk sanayisinin uluslararası piyasalarda rekabet gücünü de olumsuz yönde etkiliyor olması - İhracat yaptığımız ülkelerdeki yavaş büyüme, duraklama, siyasi ve ekonomik krizlerin ihracatımız üzerindeki olumsuz etkisi - Markalaşma açısından istenilen düzeye gelinememesi - Kayıt dışı ekonominin varlığının haksız rekabete yol açması - Enflasyonun, dövizin ve faizlerin yükselme eğilimine girmesi - Yabancı yatırımcıların ülkemizdeki riski nispeten yüksek görmesi sebebiyle likiditelerini ülkemizden çekmeye başlaması
TEKNOLOJİK	- Bilgi teknolojilerinin gelişimiyle birlikte küresel pazarda iş yapılabilmesi - Şirketlerin değişen müşteri ihtiyaçlarına ve teknolojik yeniliklere cevap verebilmek için insan kaynaklarına yatırım yapması - Türkiye'nin biyokütle, hidroelektrik, güneş, rüzgâr ve jeotermal enerji açısından önemli bir potansiyele sahip olması - Firmaların çözüm odaklı teknoloji entegrasyonu için inovasyon çalışmalarına yönelmeleri - Çevresel ve ekolojik faktörlerin gittikçe önem kazanması, firmaların yeşil işletme kavramına önem vermelerinin sağlanması - İşletmelerin, teknolojinin transfer ve uygulama aşamalarında daha dikkatli bir şekilde planlama yapmaları ve uygulamalarda titizlik göstermeleri - Kamu kurumlarının işlemlerinin birçoğunun elektronik ortama aktarılmasının işletmelerin işlemlerini hızlandırması ve bürokrasinin azalması	- Ülkemizdeki mevcut enerji kapasitesinin değerlendirilmesinde devlet ve özel sektörün işbirliğinin hızlı gerçekleşmemesi - Firmalarımızın bilgi ekonomisine dayalı rekabette gelişmiş ülkelerdeki rakiplerinin gerisinde kalmaları - Karmaşık teknolojilerin belirlenmesi ve satın alınması sürecinde bazı firmaların bu aktivitelerin gerisinde kalması - KOBİ'lere bilgi ve danışmanlık sağlanarak, yenilikçi faaliyetleri destekleyen kaynak ve enstrümanlara erişimlerinin kolaylaştırılmasına yönelik AR-GE faaliyetlerinin henüz yeterli düzeyde olmaması

	OLUMLU AKIMLAR	OLUMSUZ AKIMLAR
SOSYO-KÜLTÜREL	- Kamuoyunda artan çevresel hassasiyetin işletmelerin çevreye bakışı üzerinde etki oluşturması - Toplumun ihtiyaç ve isteklerini optimum seviyede karşılamak amacıyla işletmelerde ürün kalitesinin artırılmasına yönelik çalışmaların önem kazanması - Kaynakların etkin bir şekilde kullanılmasının sağlanması ile birlikte bu bölgelerde ekonomiyi canlandırmak ve ekonomik faaliyetlerin çeşitliliğini artırmak üzere girişimciliğin teşvik edilmesi ve desteklenmesi - Ülkenin gelişmesine bağlı olarak, bölgemizde hastane, okul, konut imkânının fazlalaşması ve sağlık, eğitim, barınma şartlarında düzelmeler görülmesi	- Yoğun göçün getirdiği kentleşme ve güvenlik sorunları - Suriye’den gelen yoğun göçün çalışma hayatında ve sosyal hayatta ortaya çıkardığı uyumsuzluklar - Firmaların mevcut rekabet ortamında ayakta kalabilmek adına, çalışan kesimin sosyal haklarını kesintiye uğratması - Bölgeler ve iller arasında gelişmişlik farklılığından kaynaklanan eğitim düzeyi farklılığının yaşanması - Gelir dağılımında bölgelere göre adaletsiz bir paylaşımın olması - Tarımsal nüfus ve dolayısıyla kırsal nüfusunun her geçen gün azalması - İnegöl’de hava kirliliği probleminin çözülmemesi - Şehirde artan nüfus ve ekonomik büyümeye paralel olarak yaşanan trafik ve park yeri problemi
POLİTİK-HUKUK	- Yeni Türk Ticaret Kanununun yürürlüğe girmesinin birçok düzenlemeyi de beraberinde getirmesi - 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun sektöre ivme kazandırması - Sanayi envanter sistemini esas alan yeni yatırım-teşvik sisteminin yürürlüğe girmesi - Sermayeyi destekleyen ve girişimciliği teşvik eden kümelenme çalışmalarının bir politika olarak uygulamaya geçirilmesi - Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın bölgesel kalkınmaya ve KOBİ’lerin rekabet güçlerini artırmaya yönelik çalışmaların daha hızlı, etkin ve verimli gerçekleştirilmesi - Çeşitli sektörlerde geçici süreli uygulanan KDV ve ÖTV indirimleri	- Yerel seçimler, genel seçimler ve referandumların sık yapılmasının ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri - Kredi Garanti Fonunun işlevinin beklentilere cevap vermemesi - İnegöl’ün il olmaması sebebiyle yaşanan hukuki ve iktisadi engeller - Kentsel dönüşüm projelerinin sahada uygulanmaması nedeniyle alternatif şehir merkezlerinin kurulamaması - AB fonlarından yararlanmak üzere yeterli sayıda proje üretilmemesi - Çevre ülkeler ile yaşanan krizlerin ülke ekonomisine olumsuz etkileri - Komşu ülkelerdeki iç savaş ve bölünmüş yönetimlerin oluşturduğu zeminde ülkemize de etki eden terör eylemleri

Tablo 38. PEST Analizi

SONUÇ

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın Ekonomi Raporu çalışmaları üst yönetimin yanı sıra iç ve dış paydaşlarımızın görüş ve önerileri dikkate alınarak yürütölmüş ve sonuçlandırılmıştır.

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın daha güçlü bir kurumsal yapıya kavuşmasına katkı sağlayacak, yönetim ve uygulama kapasitemizi geliştirecek Ekonomi Raporu kapsamında ulaşmak istediğimiz nihai amacımız, ülkesinde ve bulunduğı bölgede sanayi ve ticaretin gelişmesine, sosyal, kültürel, eğitim ve çevre alanlarındaki faaliyetlerin artmasına katkıda bulunmak ve İnegöl'ün hak ettiğı gibi bir marka şehir olmasını sağlamaktır.

KAYNAKÇA

Yüceşahin, M. Murat, (2003); Şehirleşme Süreci Bakımından İnegöl İlçesi Şehirselleşmeler, Coğrafi Bilimler Dergisi, s.75-95

Gürpınar, Koray, (2007); Stratejik Yönetim Perspektifinden Mobilya Sektörünün Rekabet Durumunun Analizi ve Değerlendirilmesi

Cebelioğlu, Cengiz, (2006); SWOT Analizi ve Bir İşletme Üzerinde Uygulaması

T.C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, “Mobilya Sektörü Raporu (2013/2)”

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Mobilya Ürünleri Meclisi Sektör Raporu (2017)

OAİB (2016), “ Mobilya Sektörü Raporu”

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, İnegöl 2018 Yılı Dış Ticaret İstatistikleri

DPT; 9. Kalkınma Raporu, Mobilya Sektörü Özel İhtisas Komisyon Raporu

CSIL-2011/Trademap-2016

10. Kalkınma Planı

OAİB Değerlendirme Raporu- 2008

www.tuik.gov.tr

www.inegol.gov.tr

www.inegol.bel.tr

www.trademap.org

PAYDAŞLAR

İnegöl Kaymakamlığı

İnegöl Belediyesi

İnegöl İlçe Emniyet Müdürlüğü

İnegöl İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

İnegöl Gümrük Müdürlüğü

İnegöl İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

İnegöl Sosyal Güvenlik Merkezi

İnegöl Devlet Hastanesi

İnegöl Toplum Sağlığı Merkezi

İşkur İnegöl Şube Müdürlüğü

İnegöl Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

Yenice Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

İnegöl Marangozlar ve Mobilyacılar Odası

İnegöl Esnaf ve Sanatkarlar Odaları

Bursa Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi

Bursa Uludağ Üniversitesi İnegöl Meslek Yüksek Okulu

Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.

İngaz A.Ş.

İnegöl Gazeteciler Derneği

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası
Süleymaniye Mah. 1. Cad. No:24
İnegöl / Bursa / Türkiye
Tel: 0 224 714 82 60 Faks: 0 224 714 98 59

www.itso.org.tr - itso@itso.org.tr
facebook.com/inegoltso – twitter.com/inegoltso – instagram.com/inegoltso